

924

L

3176

avant l'usage
SCINTILLÆ
IGNATIANÆ,

SIVE

S. IGNATII

DE LOJOLA,

SOCIETATIS JESU
FUNDATORIS

APOPHTEGMATA SACRA,
A REVERENDO PATRE

GABRIELE HEVENESI,
è Societate JESU distributa.

Nunc vero

A Bibliotheca Mariana, Societ. JESU,
Viennæ Austriæ recusa,

Cum

in Cæs. & Acad. templo ejusd. Societatis
à Perillustri Adolescente

FRANCISCO DE PÖCK,
Humaniorum Literarum Studioſo

Novendialis Devotio

Panegyrica dictione inchoaretur

Anno M. DCC. XLIX.

EX TYPOGRAPHIA KALIWODIANA.

1414

D I V O
 PATRIARCHÆ
 IGNATIO.

SANCTISSIME PA-
 TER, *Magne Ignis!* qui
Divinae Charitatis ardore
succensus ita vehementer exarsisti,
ut Orbis totus flammis tuis nu-
trientis nimium quam angustus
fuerit; nec ardere contentus ipse,
hunc omnium actionum, & cogita-
tionum tuarum scopum praefixisti,
 A 2 qui

qui eo, quo Ipse iam sanctè flagra-
 bas igne, totus, quàquà patet, Or-
 bis inflammaretur. Huc continua
 per orationem, & ardentissima su-
 spiria cum D E O communicatio,
 huc plurima, quæ per Italiam, Gal-
 liam, Hispaniam, Terram sanctam
 suscepisti, itinera, huc denique cu-
 ra, vigilia, studia, conatus omnis,
 imò omnis in venis motus, anhelitus
 omnis collimabat, ut prodesse omni-
 bus, omnes hausto è cælis igne suc-
 cenderes, nec esset, qui à calore Tuo
 se posset abscondere. Quò non per-
 tingebas corpore, ut adesses ardoris
 Tui efficaciam, socios, velut incen-
 diarios totidem zelantissimæ doctri-
 næ Tuæ tædis instructos ità latè ul-
 trò citròque divisisti, ut non super-
 esset in Orbe natio, non provincia,
 imò, vix angulus aliquis, quò ca-
 loris Tui fructus non penetraret,
 non-

nónque plurima in salutem Gentium operaretur. Tunc solùm beatus, & hilaris, si quod per Te, perque Tuos DEI gloria, proximique salus, ac perfectio ullibi sumeres incrementum. Ut autem etiam in dissitum operareris, quor verba, tot flammæ eructare non contentus, nova in distans moliturus incendia, ut etiam, cùm non superesses, ignis quasi perpetuus, viveres, libros, & epistolas, id est: totidem ignes missiles, ad varios dispersisti, ut, dum illæ subirent oculos, unà DEI charitas, & sanctioris vitæ desideria pectus occuparent. Quod sanè ad eò feliciter obtinuisti, ut nec Tu videri sine fructu, nec audiri absque emolumento posses, nec Tui, quos charitate committebas, characteres legerentur, quin luceres in omnibus,

& arderes, Tuisque flammis acce-
 deres universos. Mei hinc me u-
 nius pudet, MAGNE PATER!
 si hoc Te tamen nomine compellare
 mihi liceat, qui cum Ignis filius
 esse deberem, fumus sum, tuisque
 degener à caloribus, heu! quàm
 procul à moribus discedo, quem tam
 ardentibus ad imitationem exem-
 plis provocâsti, tam vebementibus
 igneae legis Tuæ flammis tam diu
 fovisti, tam frigidus tamen adbuc,
 & obscurus titio persevero; & hoc
 est, cur Sacra Tua cœlestis sa-
 pientiæ Apophtegmata, id est,
 saluberrimas doctrinas, ex arden-
 tissimo Tuæ in DEUM, & pro-
 ximum charitatis ardore, velut
 clibano cadentes scintillas, in libel-
 lum, velut focum, congeffi, eò
 nempe consiliò, ut semper ad ma-
 num esset, unde frigori meo excu-
 cutien-

cutiendo remedium ponerem, unde ignavia mea ad æmulandos ignes Tuos velut flabro salutari animaretur identidem, veternoque tandem positò in meditatione mea exardesceret ignis, quàm mihi necessarius, tam tibi acceptus. Quem conatum licet privato ego solùm usui destinaverim, fuere tamen, qui publici eum juris esse voluerunt, tum ut Tui, **PATER ARDENTISSIME!** caloris fructus propagaretur latius, tum, ut aliis serviendi desiderio, Tua vota complerentur uberius. Quorum monitis obtemperans, Scintillas has ex amplissimo pectoris Tui incendio sumptas, per manus, & oculos mitto, ut novos inde Spiritus calores participant universi, quas tamen nisi Tu fovere, ac in flammis promovere velis, hærebunt

bunt inefficaces, imò in steriles resolutæ cineres, vim ardoremque omnem amittent. Tu proinde, PATER AMANTISSIME! qui non minùs nunc in cælis ardes, quàm olim in vivis agens, DEI Gloriam ac proximi salutem anhelasti, Scintillis his, id est, doctrinis ex ore, & calamo Tuo desumptis ignitum illud robur adde, ut, quod Tuis olim Sociis, idem Tuis hodie doctrinis dictum velis: Ite, & mundum accendite universum, DEI nempe & proximi charitate, quod omnibus quidem, quorum illæ oculos subiverint, mihi tamen, utpote reliquis magis indigo, cum primis supplico

Filiorum Tuorum indignissimus
G. H.

I. Januarii,

Omnia ad majorem DEI
Gloriam,

*Hæc, & his æquivalentia verba trecentis
septuaginta sex vicibus repetit in suis
Constitutionibus S. P. Ignatius. Suar.
to. 4. de Relig. lib. 8. c. 6. n. 1.*

NOvi Anni, & totius vitæ
felicitas in eo consistit, ut
omnia temporis, & actio-
num nostrarum momenta ad DEI so-
lius Gloriam dirigantur. Hoc DEUS
jure supremi Dominii exigit; hoc
nos essentiali servitutis titulô debe-
mus.

Qui suam, non DEI, gloriam
quærit, fur est, & latro: nam soli
DEO gloria, nobis autem confusio
debe-

debetur, & opprobrium. Illa debiti nostri & calcar est, & tessera.

Nemo sibi pejùs consulit, eò, qui suam, Divinæ gloriæ anteponit; hic enim temporalem simul perdit, & æternam: semper miser; hic, quia verâ: illic, quia omni destituitur.

Quod ipsi, sed nimiùm serò; fatebuntur: Totâ nocte laborantes, nihil cepimus. Nihilum hoc est humana gloria, ut flos fœni caput attollit, & brevì conculcabitur; ut fumus exaltatur, & perit. Si gloriam æstimas, veram quære.

2. Januarii.

Hac prima sit agendorum regula: DEO fide, quasi rerum successus omnis à DEO, nihil à te penderet: ità tamen iis operam omnem admove, quasi DEUS nihil, tu omnia solus sis factururus. S. Ign. ap. Nolarc.

Infirmas spes imbecilli stat pede, quæ manibus destituitur. Qui te, cùm necdum esses, creavit sine te,

te, nunc nec salvabit, nec juvabit te, sinè te.

Præbe tu scintillam, DEUS animabit incendium. Jace sementem, ille dabit incrementum; sic è voto crescent omnia, secùs omnia sterilescent.

Tu nihil potes, licèt velis, sine DEO. Ille nihil vult, esto possit, sinè te. Fœderatus DEO poteris omnia.

Gratia DEI, quæ tanta in aliis potuit, in te uno non amittet vires, modò tu in eum fiduciam non amittas. Ubi sunt spes tuæ?

3. Januarii.

Oleum perdit & operam, qui aliorum mores emendaturus non incipit à se ipso. S. Ignat. apud Barto. l. 4. §. 36.

PRæpostera planè res! alios volumus bonos, cùm ipsi non simus; ex ore nostro condemnandi, cùm bona præcipimus, & mala agimus.

Nulla lex satis est efficax, nisi viva, quam legislator gestu promulgat.

gat. Efficacior quippe vox est operis, quàm oris. Illa tot foederatos habet ad persuadendum Oratores, quot actiones. Hæc sola cùm sit, authoritate destituitur.

Quis ibi fructus, dum ædificamus simul, & destruimus? Illud verbo, istud opere. Qui malè affectis vult mederi, non subsit affectibus. Priùs est sibi cavisse, quàm aliis.

Miseri mortales! domi talpæ, foris lince. Non videmus, quid à tergo sit manticæ. Sensum omnem amisimus, non sentimus trabem in oculo, dum in alieno festucam scrupulosè scrutamur. Medice, cura te ipsum.

4. Januarii.

Non mutat mores cæli mutatio; nisi se imperfectus deserat, vix eris alibi, quàm isthic melior. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

NUllum vidi, qui melior ex peregrinatione redierit. Multùm illa

illa curiositatis; parum habet utilitatis.

Qui malè agit, nullam agit bonam fugam; ubi tutum se crediderit, erit in se, quod timeat.

Corporis morbos perquam rarò, animi nunquam, emendat clima. Intra te si malum est, hoc fuge, vel in exilium mitte; tuum, & non loci, vitium est, quod fatigat. Non hujus, sed tui, mutatione curari debet.

Illud appetendum esset iter, quò vel dæmon sequi, vel passio tua venire non posset; quod frustra alibi quæres, nisi à vitio ad virtutem iveris. Hæc una est malo tuo medicina.

Locus nullum fecit sanctum. Non Jerosolymis fuisse, verùm Jerosolymis bene vixisse, laudabile est. Certum instabilis, sui que victoriam fugientis animi signum est, de loco ad locum petere mutationem.

5. Januarii,

Juvenum virtuti periculosa negotia perperam creduntur. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 37.

NOVITIA virtus instar florum est in arboribus, qui ad primos veris calores se celeres protrudunt, sed fluxi adeò, ut penè contactu, vel etiam solo rigidioris auræ afflatu, exarescant.

Teneri humeri sub gravi pondere facilè fatiscunt, & turpi ruinâ produnt inconsultos conatus. Vigor sanguinis audaces facit, sed audacia, nisi rationis frænô contineatur, abit in temeritatem.

Præcox fervor vires atterit, unde fit, ut asinus lassus tandem quærat diverticula, qui, si adfuisset moderatio, diu bonas operas præstitisset; sic prima spes perit in herba.

Inconstantia, & mutabilitas cognatum est homini malum, sed juventuti proprium. Si quid hæc amat,

mat, desiderat vehementer, sed non diu.

Festina lentè: rara est celeritatis unà, & constantiæ prærogativa. Erat facilè, qui nimium properat. Procul iturus, ita principio passum temperet, ut durare possit.

6. Januarii.

Rarum aliquod & eximium facinus sexcentis vulgaribus longissimè antecellit.

S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 17.

UT res obviæ, quæ ad manum sunt, & facilè passim occurrunt, nec sui desiderium, ut obtineantur, nec obtentæ solatium, creant: ita opera vulgaria numerum, non pretium.

In arduo virtus coronam constituit. Eò frustra segnis aspirat, quò nullus eluctabitur, nisi, quem insignis rei gerendæ difficultas manu duxerit. Aude aliquid. Nihil invium est animo forti.

Ponderat DEUS, non numerat opera: rem, non censum, attendit.

Vi-

Vide, quid ei offeras? & memento: tuo, ut supremo rerum omnium, Domino rara, exquisita, & planè insignia esse debere, quæ offerri mereantur.

Nec utilitatem, aut paupertatem tuam causâre: locuples est DEI gratia, cujus auxiliô mira potes, modò adsit conatus, & fervor non deficiat.

7. Januarii.

Unusquisque persuasum habeat: tantùm se in spiritualibus profecturum, quantum ab amore sui, & commodi proprii affectione sese subtraxerit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 22.

Nemo potest duobus Dominis servire, unum ex iis odio habebit, & alterum diliget. Cor divisum esse non potest. Partem DEUS non accipit, si eam terrena gravent, & inficiant.

Hæc unica torporis nostri causa est, quòd ita diligamus DEUM, ut
nos-

nosmetipsos non omnino aspernemur, hoc est: partem in utramque claudicamus, & ideo tam lento, tamque incerto pede ad æternorum amorem assurgimus.

Ut ovum à sole non attrahitur in sublime, nisi vacuum; nec lignum flammam concipit, quamdiu est madidum; ita quò minus anima corporalibus adhæret, eò rationis, divinorumque capacior, & magis sua est.

Irrationalis, brutusque appetitus quamdiu penitus extinctus non est, semper adversus rationem, & sanctiores effectus insurgit, & nativo pondere ad ima retrahit. Resolutione opus est, ut ex toto in spiritualem convertatur.

8. Januarii.

Non potest fieri quid dignum DEO, quin vel mundus tumultuetur, vel infernus turbas cieat. S. Ignat. apud Nolar.

Semper infestæ luci sunt tenebræ, nec bonos inter & malos firma coalescit amicitia. Ut vermis fructus

Etus magis maturos, ita malitia eos plerumque arrodit acerbius, qui meliores.

Certum bonitatis indicium est, malis displicuisse; vituperium foret à talibus amari, & commendari. Nihil pensi habe, si de te ii loquantur male, qui nihil faciunt bene.

Nec censeri debet malum, unde meliores fimus. Cos ista virtutis est. Non parum juvant mali probos, dum persequuntur; augent patientiam, merita cumulant.

Quid times? nec mundus, nec infernus totus quidquam in te possunt! ubi plura sunt obstacula, ibi abundantior est D E I gratia. Tu contrà audentior ito. Victoriæ occasionem arripe. Triumphus materia est. Hic fortitudo tua campum nacta est, quæ sinè hoste ingloria latuisset.

9. Januarii.

Multò ardentius insistendum homini interiori domando, quàm corpori; &
fran.

frangendis animi motibus, quàm ossibus. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

INeruditum vulgus, quod ultra corticem nihil videt, nec medullam attendit, ab externo, qui sub oculos cadit, rigore metitur sanctitatem: quasi verò sub fune, sub tegete arrogans mens latere non possit. Quid juvat abstinere à carnibus, & famam alienam arrodere.

Quod DEO placet, internum est: externa, nisi vim ab interno accipiant, DEUM non movent. Illa plus arrogantiae habent, ista plus meriti. Cædes boum, vel corporis laniena, quid meretur? si passio vivat.

Satis corpori provides, si animo bene sit consultum. Non ex corpore bono bonus animus, sed ex bono animo bonum corpus redditur. Plurimum in corpus animus potest.

Illud bonum tibi cupio, quod mihi, nempe internum. Hoc sanè non vulgi opinio, non rigor apparens, sed ani-

animi ad rectæ rationis regulam compositi tranquillitas facit. Intus bonum habitat, frustra foris quæritur. Qui solidæ sunt virtutis, plus habent saburræ, quàm veli.

10. Januarii.

Liberalis est DEUS, è manibus illius accipio, quæ non invenio in manibus hominum, si nihil hi dederint, accepturus sum à DEO omnia. S. Ignat. vitæ lib. 4. §. 23.

Anguſta eſt hominum liberalitas, modicum eſt omne, quod habent, quod ipſum, ſi largiendo diviſerint, minùs remanebit. Unicus DEI theſaurus inexhauſtus eſt, plurima dando, nihil imminuitur. Huc ergo ſpes.

Spes noſtras DEUS vincit beneficiis. Solemus ſperare plus, quàm poſſideamus, optare verò ampliùs, quàm ſperemus. Tot autem nobis beneficia pollicetur DEUS, ut nemo minùs ſperare poſſit, quàm optare.

Tot

Tot syngraphas Divinæ liberalitatis, quot spes, quot vota, habemus; quidquid petitis, credite, quia accipietis. Vide, quàm facilè sit divitem fieri.

Nec minùs dat, quàm promiserit. Verba enim amantis, opera sunt: lingua beneficentiæ, manus. Faciliùs liberali est dare, quàm negare. Cur pauca petimus?

II. Januarii.

Proprium Divinæ bonitati est ea solertiùs defendere, quæ à diabolo acriùs oppugnantur. S. Ignat. in Hist. Soc. P. I. L. 9.

DEUS totus oculus est, in nostra commoda semper vigil: Et sicut Dux magni exercitùs, eò suppetias mittit, ubi validior instat inimicus.

Felix pugna, ubi de succursu dubitare non licet; quam nec nervi, nec annonæ, nec ullus mediorum defectus moratur. Quid diffidat,
qui

qui Omnipotentem habet foederatum?

Causam DEUS suam non destituet. Si nos ab orco premimur, illa à nobis impeditur; ideò tam pro-na in nostri defensionem mittit subsidia, modò non iis uti non negligamus.

Fortis, & mille fraudum artifex hostis est, qui te oppugnat, cave solus cum eo congredi. Si tibi fides? jam victus es. Si DEUM in suppetias voces, omnes ejus artes securus ridebis.

12. Januarii.

Nisi charitati, & humanitati comes eat veritas, jam nec charitas, nec humanitas fuerit, sed fraus, & vanitas.
S. Ignat. apud Bart. l. 4. fol. 381.

Hostis apertus minùs nocet, quàm fictus amicus; illum mediocri diligentia facilè quis cavebit, hunc nullâ satis. Qui suavi quadam eloquentia cordis tui intima subiit, quàm certa

certa, tam grandia tibi vulnera infligere potest.

Oculata debet esse conversatio, sed magis amicitia. Diu delige, priusquam diligas. Sæpe sub læto gramine serpens latet. Fide, sed cui? vide.

Nemo sæpiùs decipitur, quàm qui verbis credit. Sæpe cor felle plenum mellea verba eructat. Scyphò nempe aureò venenum propinari potest, ut avidiùs hauriatur. Sic dulci fistulâ volucrem auceps decipit.

Nullus DEO sincerior est amicus: Verba vitæ, & veritatis æternæ habet; Huic soli te, tua, tutè confides.

13. Januarii.

Quantò arctiùs se quis DEO astrinxerit, & liberaliorem erga summam Majestatem præstiterit, tantò eum in se liberaliorem experietur. S. Ignat. Con. p. 3. n. I.

Non perit, quod DEO datur; quò liberaliùs terra vapores ad
cœ-

cœlum mittit: tantò uberiores inde imbres recipit, quibus fœcundetur, imò, si terra bono centesimo fructu reddit sementem, quam accepit: nunquid aut sterilior, aut liberalior erit creator suâ creaturâ?

Liberalitas hæc quæstuosissima est; quò plus largiris, tantò plus habes. Sic sanè perdere, lucrum est. Servare avaritia est sordidissima.

Accipit DEUS modica, reddit plurima, pro momentaneis æterna, pro perituris semper duratura, divina pro creatis refundit. Se dat pro te. Hic sanè census omnem explere cupiditatem potest. Quid adhuc moramur nos, & nostra, DEO dare.

Illud attende: parte contentus non est, totum, quod habes, imò quod es, exigit DEUS. Da; tua non das; qui dedit omnia, repetit omnia. Cur ex alieno illiberales simus?

14. Januarii.

Ille Religiosi nomen implere se credat, qui integrè non solùm à seculo liber fuerit,

rit, sed etiam à se ipso. S. Ignat. vitæ lib. 3. §. 38.

O Magnum Religiosi nomen !
 grandis prærogativa ! cui tot
 privilegia princeps, tot præmia DEUS
 præparavit ! sed ut nomen hoc im-
 pleatur, multa eaque minimè vulga-
 ria exigit.

Ingens Religiosorum est copia, si
 numerentur, fortè non ita grandis,
 si ponderentur. Si testimonium, &
 fidem vestis faciat, innumeri ; si so-
 la facta, ut decet, vocem inveniant,
 utinam plures.

Magnum quidem est, & suâ lau-
 de dignum ; Christi amore res, &
 spes generoso pede conculcasse : ve-
 rum nisi se ipsum cum omnibus con-
 cupiscentiis suis reliquerit ; mundum
 in Religione quærit.

Quid juvat Christum sequi, si
 non detur consequi ; Qui vult ve-
 nire post illum, abneget semetipsum.
 Omni affectu vacuum te vult DEUS,
 si vel modico teneris, actum est.

Partem in utramque claudicabis, veste Religiosus, mente secularis.

15. Januarii.

O mi DEUS! si te nôssent homines!
S. Ignat. vitæ lib. 4. cap. 28.

OMnis homo naturaliter scire desiderat; hinc tanta in multis studiorum aviditas, ut præ rerum cognitione opes contempserint, & honores. Sed ô vana mortalium studia, ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium! Sipientia hujus mundi stultitia est apud DEUM, si ea non ad unius DEI cognitionem dirigatur.

Frustra fatigamur, ætatem terimus, quantum discimus, tantum, & amplius ignoramus; tenebras, non lucem, adepturi, donec in DEI cognitione, & , qui inde sequitur, amore verè, solidèque docti esse conemur.

Nec ingenti hinc acumine, nec subtili Magistro, nec grandi opus est
Bi-

Bibliothecâ ; sinè verborum strepitu, in humili silentio, & solitudine cordis, hæc DEI cognitio discitur; abscondit hanc à sapientibus DEUS, ac revelat parvulis.

Quid beatos in cœlo facit, nisi D E I cognitio ? vide, quàm facilè beati esse possimus ? disce modum. Beati mundo corde, quoniam ipsi DEUM videbunt.

16. Januarii.

Vanitatis, & inanis gloriæ vitium ex ignorantia, & cæco sui amore, nascitur. S. Ignat. vitæ l. 4. c. 4.

Commune mundi malum, ambitio, à primis parentibus, Divinitatem ambientibus, ad nos usque traducta ! Hæc, si assentatoris alicujus elogiô, velut brachiô, fulciatur, quàm altè, D E U M bonum ! affurgit.

Sui æstimatio credula facilè est, non tantùm quæ sunt, sed & quæ non sunt, credit, modò in sui commendationem dicta sint.

Infelices vanitatis aucupes! dici,
& haberi avent, quod non sunt.
Amant nempe decipi, & in errori-
bus exultant. Quanta hæc cæcitas!
à fumo gloriæ causata.

Profundiùs te inspice, quis sis?
quod ut scias, DEUM cogita; tan-
tùm siquidem decrescet ambitio,
quantùm in te creverit DEI cogni-
tio. O Domine, noverim me, &
noverim te!

17. Januarii.

*Relinquere DEUM propter DEUM ma-
gnum lucri spiritualis compendium est,
nullum dispendium. S. Ignat. apud
Bart. l. 4. §. 37.*

AD propria comòda, lucra etiam
spiritualia, cæcus esse debet ve-
rus amor; irretortò hic oculò ama-
ti unius placitum respicit; aliàs nos,
non DEUM, amaremus; non dona-
remus, sed commutaremus; merce-
narii, non filii.

Solatia etiam spiritualia, si nostra
sunt, suspecta sint. Tantò plùs opus
ali-

aliquod securitatis, quantò minùs propriæ voluntatis habet. Hanc, etiam sanctam, si desideras propter DEUM, sanctiorem implebis.

Non sola nos oratio DEO conjungit; nec illud semper optimum, quod maximum. Illud sanctissimum, quod voluntati DEI magis vicinum.

Si pro domo, ex DEI amore, desertâ hic centuplum, & ibi vitam æternam pollicetur DEUS; quid ei daturus est, qui DEUM deserit propter DEUM? qui plura dat, plura recipiet.

18. Januarii.

Ad quem virtutis gradum piger per multos annos non potest pervenire, eò modica temporis intercapedine diligens mirabiliter volat. S. Ignat. in Epist. de perfect.

Una dies ferventium plus facit, quàm tepidorum longissima ætas, imò una hora bene acta etiam immortalitati otiosorum præferenda. Frustra vivit, qui bene non vivit.

Desidia in spiritu est mors superstes, vigil sopor; nam vacua est vita, quam non implet cura bene vivendi. Tales, cum dormierint somnum suum, nihil inveniunt in manibus suis.

Sacra res tempus est, tantum valet, quantum aeternitas: hanc ut beatam obtineat, agendum est, ut sine fructu vita, sine bonorum operum fervore dies, elabatur.

Ab arbore fructus, ab agro segetem expectas, cur fructum tui contemnis? Esto tui usufructuarius; tu tuimet pretiosus fundus es, ferax praedium, & qui desideras à tuis fructus, prius à te ipso exige.

19. Januarii.

Intolerabilis tum mihi vita foret, si quid in anima mea humanum, & non omni ex parte divinum latere, comperirem. S. Ignat. vitæ l. 4. §. 5.

BOnum ex integra causa, malum ex quovis defectu. Felix non eris, nisi aut omnia contempseris, aut

aut omnia habueris. Delicata felicitas est: miser es, si aliquid desit. Nullâ hoc arte facilius obtinebis, quàm DEUM solum amando.

Qui semel gustavit, quid sit DEUS, facile fastidit alia omnia; torrente illo voluptatis satur, nauseat super cibo omni levissimo, quod creatum est.

Ceu plumula, vel unâ guttulâ gravis, assurgere non potest, & licet impetu in sublime attollatur, nativô tamen pondere in terram relabetur; Sic anima, vel modicô affectu terreno affixa, ad cœlum volare nequit.

Totus, quantus es, DEI, & à DEO es. Si non totum reddis DEO, injurius es; Dividi non potest amor tuus, totus DEO debitus, & si totum des, in multis debitor manes! Quid si partem aliò derivares?

20. Januarii.

Non tantùm DEI habenda est ratio, sed etiam hominum, propter DEUM. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 27.

Qui sic amavit hominem DEUS, ut se pro ejus amore immolaret, si vult se amari ab homine, ut homo non negligatur. Nihil amorī Divino detrahit, qui proximum propter DEUM diligit.

Nemo tam vilis est, qui non, quod amari & æstimari possit, habeat, & si hæc deficerent, quia res DEI, pretium sanguinis Christi, & imago Divinitatis est, amor ei sinè scelere negari non potest.

Si tuos, & nullius præterea, manes attendas, erit sanè, ut omnes te meliores credas, & uberem odii tui, & amoris proximi causam, nanciscaris.

Non hominum malitia facit, ut minùs proximum amemus: nostra passio & antipathia est. Hanc variò colore vestimus, quia nostra nos dedecora manifestare pudet.

21. Januarii.

Si fieri posset, ut amans DEUM absque sua culpa damnaretur, faciliùs pœnas omnes

omnes inferni toleraret, quàm blasphemias, quibus damnati DEUM execrantur, audiret. S. Ignat. apud Bart. l. 2. §. 27.

POena sensûs mala non est, utpote quam decernit DEUS, imò bona: quia peccati pœna, Divinæ justitiæ instrumentum est: blasphemiam autem non potest non odisse DEUS, & qui DEI amator est, homo.

Amato injuriam irrogari, vulnus amanti tantò est magis intolerabile, quantò vehementiùs amat; cùm nec illam tueri possit, nec vindicare, bis infelix: & in se patitur, & in amato.

Qui se, ut debet, odit, illi pati durum non est: dum enim plectitur inimicus, quì hostis ægrè ferat? ast pati sinè remedio.

Innocentem pati videre, difficilè est, difficiliùs benefactorem, & quid esset, nisi difficillimùm, audire DEUM, id est, omne bonum, bonum infinitum & immensum pati?

22. Januarii.

Ita homo quandoque patitur à diabolo, ut de mentis exiisse potestate videretur: inde fit interdum naturæ adscribi, morbo nonnunquam, quod tentationi esset adscribendum. S. Ignat. in reg. de discret. spir.

Subtilior dæmon est, quàm ut artes ejus ab oviis nosci possint. Princeps tenebrarum cùm sit, ut securiùs lateat, in abdito cudit technas; altiori hìc opus lumine, quàm humanò.

Ut arcem oppugnaturus externa priùs opera demolitur; sic strategus infernalis, dum animam quærit, corpus aggreditur. Time cuniculos: nimia securitas maximum hìc periculum est.

Corpus impetit, ut animæ noceat: maniam simulat, ut bonorum operum interruptionem impetret. Ita solers in damna nostra, ut, si maxima nequeat, aliqua tamen inferre gau-

gaudeat. O si nos in lucra spiritûs tam avidi viveremus!

Permittit animæ hosti hanc potestatem DEUS, vel ut humilitati nostræ consulat, vel ut suum in nos dominium exerceat; ita dum dæmon tyrannum agit, DEUS manet Pater.

23. Januarii.

Plus plerumque latet periculi in minimis contemnendis, quàm in maximis. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 7.

Nihil parvum est, seu bona, seu mala attendas, cum utraque sint æterna. Semper quippe verum manebit: hoc bene, aut perperam factum fuisse; ita nihil non ad æternitatem facit, felicem, vel infelicem.

Qui vitia temnit, eò, quòd modica sint, quid viatorem tenuis etiam scrupulus morari possit, expertus non est. Tenue filum sat est, nè, quod vellet, nubibus se avis inferat.

Mala grandia facilè patent, & vel ipsâ mole suâ terrent, ut quæraturo

malo medicina : minuta latent, & contempta crescunt, donec evadant incurabilia.

Non quid, sed cui agamus? attendendum. Magnus est D E U S, nihil est parvum, tanto displicuisse. Nulla est actio tam pusilla bene, vel malè facta, quæ non excedat gravissima Reipublicæ, imò Orbis universi vel condendi, vel evertendi negotia. Vide, quàm magnus error, parva neglexisse.

24. Januarii.

Nibil diu præponderat veritati; oppugnari quidem potest, expugnari non potest.
S. Ignat. apud Nolarci.

Optimus colorum candor est. Fraus & dolus nulli patrocina- tur; ut nive solis radiis decoctâ for- dium acervus, qui diu latuerat, ap- paret; sic à veritate, pulsis fraudi- bus, doli deteguntur.

Ut sol nebulis tectus latet quidem, ast has tandem decoquit, & purio-
ri

ri luce serenior aspicitur: ita pressa licet aliquamdiu abscondatur veritas, erumpit tandem.

Optima Politica sinceritas est. Alba mens nunquam erubescit, ubi vice versa in ruborem cogitur depressa falsitas. Nihil fædius, fraude detectâ.

Versipellis se prius fallit, quam alios; dum enim alteri parat foveam, ipse prior in eam incidit. Justa pœna Talionis est, ut iisdem machinis obruatur iniquitas, quas aliis evertendis destinavit. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter.

25. Januarii.

Diabolus cum adoriri quempiam, exagitaréque infestius cupit, nocturnum tempus maximè observat. S. Ignat. in Exercit.

Illud vigiliam inter & somnum quasi crepusculum, ut dubiæ lucis, ita dubiæ voluntatis tempus, opus habet custodiâ, ibi velut ex

insidiis aggreditur hostis è somno excitatum, ut ex improvise figat aculeum.

Miser diabolus! aperto Marte congregi veritus, latebras quærit; ut fur, noctem observat. Quid ages? solâ contra hunc furem opus est vigilantia, fugit, si se sciat observari.

DEI primitias occupat: ut enim dimidium facti, qui bene cœpit, habet; sic à malo, quòd absit, diei principio, agrè melior exitus posset expectari. Prima debentur Primo.

Quàm sollicitus in nostri ruinam est dæmon? dies illi non sufficit, noctes addit, præoccupat vigilias. Væ segni, & in aurem utramque sinè sui cura, sinè superûm præsiis, dormienti!

26. Januarii.

Abstinere à litibus non solùm liberale est, & Christianâ pace dignum, sed & fructuosum. S. Ignat. l. 4. §. 7.

SI quam rerum temporalium jacturam virtutis amore feceris, solet

let eam Dominus abundè compensare. Melior est pugillus in pace, quàm thesauri cum jurgio. Quid juvat augere censum, & imminuere charitatem.

Difficile est litem movere, nec violare charitatem. Ut aliena ametur iniquitas, non præcipio; solum dico: nunquam ita odio habendam esse injuriam, ut illum, qui fecit, odisse liceat. Cave, nè indignaturus factis, simul & homini indigneris.

Minima charitatis jactura pejor est quavis temporali; hæc enim præterit, illa manet: pro qua vitanda totius etiam mundi amissio toleranda foret.

Punctum est, pro quo tantopere certamus. Si lucra petimus, æterna quæramus. Quid litigamus pro re, cui opinio nostra pretium fingit meliùs, quàm facit.

27. Januarii.

Periculi plenum est, unâ omnes viâ cogere ad profectum; pejus alios ex se metiri. S. Ignat. in vita.

Quot

QUot homines, tot sententiæ, tot divetsi vultus, tam variæ voces; ita, ut prodigium sit, unum in his cum alio convenire; major in anima, rebúsque hanc spectantibus diversitas. Non sinunt se ad unam omnes modelam cogi.

Si suus pedi cuilibet aptatur calceus, nec unum cuique patellæ servit operculum; quî fieri possit, ut unâ singuli animarum morbi curentur medicinâ. Hoc non esset sanare, sed perdere.

Ars artium est regimen animarum, ut studiosissima omnium, ita longè difficillima. Ut corpus, ita & animam, non cuilibet Medico fidas. Quæras optimum.

Dum Spiritus Sanctus animarum Magister venit, in varias se partitus est linguas, & variis linguis loquebantur Apostoli: Omnibus nempe omnia fieri debet, qui audire vult Apostolus.

28. Januarii.

Si quæ à DEO creata sunt bona omnia in una, & in altera lance carcer, catena, probra locarentur; illa præ istis momentum habere deberent nullum.
S. Ignat. ap. Ribaden. l. 5. c. 10.

Bona, quæ mundus ita nominat, mala potius sunt, quàm bona, quia sunt animæ detrimenta, peccatorum illicia, perfectionis impedimenta, Divini Amoris obices. Et hæc tu bona credas? credas optabilia?

Et licèt mala non essent, bona non forent, nec amorem mererentur. Quid enim sunt? si originem inspicis? nihilum: si naturam exanimas? fluxa: si durationem attendas? brevissima. Et hæc tam stultè deperimus!

Quæ mala mundus judicat, optima sunt: à perituris mentem abstrahunt; cogunt ad DEUM; peccati occasionem adimunt. Cùm enim tædet vivere, quí peccare delectet?

Cùm bona fortunæ largitur DEUS, dona miserit, an poenas? jure ambigas,

gas, aſt cùm premit adverſis; nul-
lum certius Divini Amoris argu-
mentum.

29. Januarii.

*Perpetuæ felicitati non fidendum: tūm-
que metuendum maximè, cùm ad nu-
tum fluunt omnia. S. Ignat. in Hiſt.
Soc. lib. 14. n. 9.*

UT mare, dum maximè placidum
ridet, tempeſtates coquit; &
nunquam certius periclitantur arces,
quàm dum pacatis foris omnibus
hoſtis cuniculos agit: ita planè peri-
culi plenum eſt animæ, non timere.

Non ſunt tantæ amicæ fortis vi-
res, ut copulet tranquillitatem cum
perpetuitate, eò brevior eſſe ſolet,
quò grandior. Quies hæc laſſitudi-
ni potiùs, quàm fidei tribuenda; fu-
giet, avolabit. Vide, quantùm ei
fidere poſſis.

Quidquid amitti poteſt, in cen-
ſum bonorum referri non meretur.
Si quis mutabili fundamento ſpes ſuas
inædificet, non diu ſtabunt. Vir
for-

fortunæ omnis contemptor, se contentus solo, ad felicitatem DEI accedit proximè; quia uterque sinè alienis felix.

Quidquid felicitatis habes, intra te est, imò ipse es; nulli thesauri sunt, esto arcæ turgeant auro, omnia bona tecum circumfers, tam felix, tam dives, quàm bonus.

30. Januarii.

Certis in causis silere, quàm loqui præstat: nec vindice opus est stylo, ubi sui ipsius vindex est veritas. S. Ignat. in hist. Soc. l. 15. n. 44.

NUllum certius vindictæ genus est, quàm tacere ad calumniam, nec dignum agnoscere maledicum, ex quo vindicta sumatur. Verbum fuit, non fulmen: non est, quod commovearis.

Si hostis arma hebetes, pariter vincis, ac si eadem fregisses. Utere prudente silentio, clypeus erit, rejiciet ictum, ne vulneret. Tutius est clypeô, quàm gladiô vincere.

Dolebit, quia contemni se credet convitiatus, si ad calumnias nihil reposeris; Tace, ictum, quasi non fenseris, dissimula. Sic æmulus expectatione delusus, gravius sentiet, & dolorem, quem alteri intentavit, ipse feret, bis miser, in se afflictus, ac in altero non afflictus.

Tum magnum probabis animum, si his verbis major fuerit, nec ad quoslibet invidi motus commoveatur. Ranarum coaxatio lunæ splendori nihil detrahit, nec tibi oberunt calumniæ, si eas non tam verbis, quàm factis diluas.

31. Januarii.

Si quid rogeris, quod noxium credis, illud cura: ut & quod postuletur neges, & eum, qui postulat, amicum serves.
S. Ignat. apud Nolarci.

COncedere, quod nocere potest, nocentissimum inimicitiae genus, non beneficium est. Mater est, quæ cultrum subtrahit, ne filius vulnere-

nere-

Ingentia sunt ægrorum desideria, ingentia designant opera, si morbus absit: fallimur nempe: zelum putamus, & sensualitas est; enimverò non tam laborare, quàm morbi molestias effugere, cupimus.

Quid Indias designas? lectus tibi arena, & campus est uberrimæ messis. Martyria sitire necesse non est, habes ad manum carnifices morbos, habes in lecto carcerem. Si scias uti, omnium tibi meritorum campum ægritudo pandit.

Si tuis DEUS laboribus egeret, vires iis pares non negaret; patientiam petit, non victimam: non corporis sudores, sed animi æquitatem expectat.

Grandia illa, quæ optas, opera plus tuæ voluntatis, Divini beneplaciti minùs habent. Quantò DEI voluntas tuis desideriis sanctior, tantò & morbus ægro præ Apostolatu utilior est.

2. Februarii.

Qui aliis utilis esse cupit, sibi multùm priùs vacare debet: ardeat prior domi charitate, qui amat alios inflammare.
S. Ignat. ibidem.

Non efficacius præcipitur pietas, quàm agendo; nulla siquidem melior legum glossa, quàm exempla. Omnes, qui ea viderint, imbuentur. nec ullo egebunt commentario. Vidisse, didicisse est.

In arena priùs se exerceat miles, qui certum cupit ictum intentare; malè discitur inter pericula, & nimia sui fiducia serò nimis damnatur.

Animæ pericula & plura, & graviora sunt corporeis. Alios salvaturus se ne perdat, præsiidiis eget validioribus. Inter malos non fieri malum, nec trahere à lue infectis contagionem, artis est nec obviæ, nec vulgaris.

Ordinata, si vera, est charitas; sua priùs, quàm aliorum lucra respicit,

cit, nec ullum præ se cupit esse sanctiorem; nam, si nemo dat, quod non habet, quâ spiritû vacuus hoc alios replebit?

3. Februarii.

Quibus in domibus suda semper & immota dominatur tranquillitas, ibi multum sit, nisi vitia indulgentur. S. Ignat. apud Bart. l. 3. §. 36.

Nihil infelicius constanti felicitate. Ut terra nullo concisa vomere, aut ligonibus agitata, nihil nisi lolia, sic longa prosperitas vitia nutrit. Continua namque prosperitas emollit animum, virtutis studium labefactat.

Plures deliciis, quam adversis, abundantia, quam fame, blandienti fortuna, quam adversa perierunt. Ærumnis alitur felicitas. Nemo censendus est miser, qui miseria sua contentus vivit.

Quid si prosperus, quem constanter experiris, rerum successu hinc me-
rita

rita tua solvat cœlum, ne sit, quod accipias in futuro? Hæc sanè si ulla, infelicitas est maxima: æternæ felicitatis spe privari.

Si duplex cœlum sperare præsumptuosum est; quis hic appetat rosis coronari, si spinas in æternitate timere debeat? Hic ure, hic seca. Qui nihil patitur, patietur.

4. Februarii.

Malè ponitur in precum assiduitate studium, quod in domandis affectibus collocandum erat. S. Ignat. vitæ l. 3. §. 12.

Affectibus vis & vigor tollendus est, ne nocere possint. Ut non satis est tondere senticeta, nisi eradicentur; inobservata germinabunt: ita vitia, nisi validâ virtutis manu stirpitùs evellantur, semper creabunt periculum.

Nec partem secare cupiditatis est satis; omninò extinguenda. Ut fera vulnerata ferocior fit, sic interdum

dum mutila cupiditas violentiùs trahit. Ignis si modicò solùm rore impetatur, vehementiores in flammam affurgit. Bonum ex integra causa.

Nec uno domito affectu pacem meditare, vivunt alii, qui te malè perdant. Quid interest unum, alterumve cecidisse, cùm plures supersint? Unus sat est miseriam. Nihil securitatis est, pauciores inter hostes versari. Unus sufficit, ut vincaris.

Orare, ut longè faciliùs est, quàm se impugnare; ita hoc præ illo laudabiliùs. Quanquam nemo vir erit magnæ orationis, nisi paris fuerit mortificationis.

5. Februarii.

Absit, vel nocte una sub eodem tecto cum illo commorari, cujus animam gravè peccato noxiam noveris. S. Ignat. vitæ lib. 4. num. 35.

QUO momentò anima peccato consentit, elongatur à DEO, majusque DEUM inter, & peccatorem,

rem, quàm cœlum, & terram intercedit intervallum. Quem ita odit, ita fugit DEUS, quî tu amare & cum eo agere possis?

Quantò vehementior DEI amor peccatus occupat, tantò acerbior odifse debet ejus inhonoratorem, imò parricidam. Amicus DEI, hujus inimicorum amicus esse non potest. Qui peccatorem non odit, DEUM non amat.

Trahuntur ex conversatione mores, & mali etiam nolentibus vitia sua affricant.

Longè proniùs est, ut à malo bonus, quàm à bono malus sua in consilia, & mores inducatur.

Ut cum peste afflato nemo prudens habitaverit; sic amicitia, & mora omnis dissolvenda est cum eo, quî per peccatum factus est DEO, Angelis, bonisque omnibus abominatio.

6. Februarii.

Curas in mensem, vel annum imminentem mittis? heu me! unde tibi tam

diuturna vita fiducia? S. Ignat.
vita lib. 4. §. 30.

Quotidiana sunt humanæ caducitatis testimonia, & super tam fragili fundamento improvidi nescio quas machinas machinamur! nemo sibi tutò crastinum polliceri cùm possit, ita vivendum, tanquam hodie morituris.

Nihil in salutis negotio differendum; avolat vita, cum qua clausa est janua merendi: vela contrahe, hodie vive: crastina quid ferat dies, incertus, nunc salutem tuam operare.

Quæ citò fiunt, duplicem laudem habent, & gesti operis, & celeritatis; utramque amittunt dilata. Nulla in re magni nomen obtinebit, nisi cum Alexandro statuat: nihil differre in crastinum, quod hodie dari possit executioni.

Nec flos magis caducus, nec vitrum fragilius est, quàm sit spes longioris vitæ: illum flatus decutit, istud ictus comminuit, sed hanc mille die uno casus adimere possunt.

7. Februarii.

Cùm quis impugnatur, semper habeat, à quo sustentetur. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 10.

PRima belligerantium cura est, habere foederatos. Væ soli! cùm ceciderit, non habet sublevantem; tuo consilio, aut viribus fidere, certum audaciæ argumentum, sed & ruinæ initium est, quod tot tristes casus ostendunt.

Quò validior, & astutior hostis, cum quo congrediendum, tantò decet suis viribus minùs fidere; accersendæ sunt suppetiæ. Hostis noster dæmon est, & fortissimus, quis solus cum solo congredi præsumat?

Candor ille animi se, & sua dejectioni alienæ submittentis novum è Cælo robur accersit, quò munitus præsidiò vafri hostis fraudes non timebit.

Odit lucem Princeps tenebrarum; fugit, dum sua propalari videt con-

filia : & ut cuniculi, sic omnes ejus technæ vim amittunt, si pateant.

8. Februarii.

Si vis scire, quid à te velit DEUS, omni te primùm affectu & in alterutram partem propensione exuas, necesse est. S. Ignat. in Exercit. hebdom. 2.

IN sibilo auræ tenuis loqui DEUS consuevit, non auditur in tumultibus, ubi pugnat passio, aut partem in unam impellit natura, non percipitur locutio DEI.

Invitat DEUS animam ad solitudinem, dum ei vult ad cor loqui. Solitudo hæc nec loci, nec corporis, sed affectûs est. Tum auditur vox dilecti, ubi solus cum sola conversatur.

Qui deliberat, DEUM solum attendat; huic consilia sua inædificet, reliqua omnia caduca sunt: delectant, sed ad tempus; profunt, sed non perpetuò.

Omnis electio cauta esse debet, illa verò cautissima, ex qua pendet æter-

æternitas. Nec affectus hic, nec sanguis & caro, nec sensus locum habere debet. Opus est superno lumine, & prona in te voluntate.

9. Februarii.

Nunquam agas vel loquaris, nisi prius, an id placeat DEO, prosit tibi, ædificationique futurum sit proximo, cogitaveris. S. Ignat. apud Lyr.

UT humanæ, ita & Divinæ prudentiæ amussis lingua est. Hac, qui ritè uti novit, næ ille in utraque Magister sit. Nulla hâc artium difficilior. Qui in lingua non offendit, hic perfectus est vir.

Ars nulla sine regula discitur; illa pro arte bene loquendi securissima; si ter verbum revocetur ad limam, priusquam semel erumpat ad linguam; scilicet ne DEO, ne sibi, ne proximo noceat. Hæc si in usu esset omnibus, multò minùs, sed meliùs loqueremur.

Mira res! tacere faciliùs est, quam loqui. Rarò tacuisse nocet, nocet

frequentissimè, esse locutum. Et tamen paucissimi, qui tacere sciunt: nempe natura semper inclinatur ad pejus.

Prævidere quid tibi, quid proximo, quid honori Divino expediat, hominem distinguit à bruto: ideo nobis mens & ratio indita, ut hæc morum & linguæ magistra facem præferat, ne abeamus in devia.

10. Februarii.

Grandia in DEI obsequio præstare qui desiderat, ante omnia caveat, ne nimium sapiat. S. Ignat. vit. l. 4. §. 22.

A Nimi demissio, ut proprii, sic & alieni in virtute profectus fundamentum est, sine quo quidquid ædificatur, ruina præparatur.

Altissima rerum omnium virtus odit alta: libentiùs amplectitur medium, amat modum. DEUS altissimus quidem est, ad eum tamen, nisi per humilia non pervenitur.

Nec enim bonum in magno, sed in bono magnum collocandum. Æstimat

stimat illum plus DEUS, qui se minus; illum favore suo replet, quem sui æstimatione plus exinanitum reperit.

Cum humilibus ut sermocinatio, ita cooperatio ejus. Depressione nostri exaltatur DEUS, qui gloriam suam alteri non dat, in hoc glorificatur maximè, si nos ejus amore maximè deprimamur.

II. Februarii.

Prudentia non parentis esse debet, sed imperantis. S. Ignat.

Nulla major est prudentia, quam quæ extra erroris periculum hominem constituit, ultra hanc nec facultas humana ire, nec desideria possunt assurgere, quam sine difficultate discit, qui obedit.

Nulla scientia tantam habet infalibilitatem, quantam præstat obedientia: principiis primis prius & clarius est: obediendum esse.

Humanæ rationes postponendæ sunt divinis. Si locus illis detur, & via semel excusationi pandatur, vis omnis & vigor obedientiæ interibit.

Prudentia carnis est, quæ cuniculos agit obedientiæ subvertendæ, mille suppeditat illa rationes, ut vel unum à comodis suis alienum opus subterfugiat.

12. Februarii.

In domo ritè ordinata senes juventutem, juvenes vivere debent senectutem, ut ex illis juvenum alacritas, ex his senum maturitas exigatur. S. Ignat. vitæ l. 3. §. 13.

Senex ut venerationem jure poscit à juvene, sic huic multum debet: vitæ nempe probioris exempla; ut quem præcedit annis, non sequatur pietate. Senectus est norma gregis, speculum morum.

Gravius peccat senex, quam juvenis; hujus culpam vel ignorantia excusat, vel naturæ ardor imminuit.

Se-

Senem accusant omnia: ætas, experientia, mortis propinquitas, exempli ratio.

Vix unquam soli peccant senes, trahunt in sequelam juvenes; quis etenim culpæ possit in juvene, quod toleratur in sene? Quot in communitate senes, tot morum sunt Magistri; vox, facta, præcepta, sunt exempla.

Multùm à sene discit juvenis, si Mercurium solidare, id est, motus frangere, coërcere impetus, & levitatem maturitate didicerit temperare.

13. Februarii.

Plùs exquisita prudentia cum mediocri sanctitate, quàm cum minori prudentia major sanctitas. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

TAntò minùs ignorandum, quanto amplius est, quod curandum assumpsisti. Meliùs regit sagacitas, quàm potestas, plùsque industria efficit,

ficit, quàm vires potuissent; ut bene imperes aliis, ratio imperet tibi.

Malè tamen prudentia dicitur, quæ astutia est, hæc corrumpit, non promovet imperium; fraudes detectæ contemptum referunt, quæ subjectionem venabantur.

Infirmum regiminis fulcrum est simulatio, mima prudentiæ; quem de sinceritate suspectum habet subditus, paribus occurrere armis avet, tutaque omnia suspecta credit. Dissimulandum sæpe, simulandum nunquam.

Nemo prudens, nisi bonus; sola illa laudem habet prudentia, quæ ad æternæ sapientiæ leges disponit omnia. Humanæ prudentiæ consilia sunt caduca. Quis tutò nitatur arundini?

14. Februarii.

Vineæ Domini operarii altero tantùm pede terræ insistere, altero ad iter urgendum sublevato esse debent. S. Ignat. in Epist. Gosw. Nikl.

Differ-

Differre nolentis est. Morosus obediens parum distat à contumaci: contra, ut qui citò dat, bis dat; ita qui citò paret, duplici se obedientiæ præmiò dignum facit.

Quid non mora sæpiùs obfuit? frequenter solus à momento pendet. Ubi damna sunt exigua, mora fortè veniam mereri posset. Sed ubi anima, ubi æternitas periculum subit, nullâ satis poenâ expiatur.

Parendi promptitudo excoctæ virtutis characteristicæ est: cor enim omni affectu vacuum, solique DEI nutui intentum, id est, virum secundùm cor DEI signat.

Nescit tarda molimina Spiritûs sancti gratia: nulla certior aut celerior ad virtutem obtinendam semita, quàm ut jubentis nutu parentis certet promptitudo.

15. Februarii.

Possidenti DEUM, etiamsi nihil habeat, nihil est. S. Ignat. apud Bart.

l. 4. §. 35.

Lucrum planè mirabile, compendiosissima ditescendi via, non multùm appetere. Unum si quærimus, omnia possidemus. Compendium singulare! sed quod non invenimus, nisi alia omnia perdamus.

Facilè est, divitem fieri, ipsi nobis paupertatem imponimus, dum nostræ nobis imponunt cupiditates; has si excutiamus, facilè paupertatem sustinebimus. Quàm diu toleramus cupiditates, tam diu sumus nobis intolerabiles.

Beata comutatio: modicum, imò nihilum dare, & infinitum accipere. Si aurum habeo, quid habeo, & quamdiu? si DEUM possideo, quid non habeo, & hoc quàm diu?

Insanus sit, qui guttam sitit ex lacuna, cui mare immensum præstò est purissimæ voluptatis. Cui difficilè accidat, siliquas præ manna nauseare?

16. Februarii.

Etiamsi nullb̄ superadditō laus DEO par foret, ad majorem tamen Christi imitationem eligenda potius cum eo foret pauperies, contemptus, & insipientiæ titulus, quàm opes, honores, & doctrinæ existimatio. S. Ignat. vitæ l. 3. c. 3.

UT magnus discendi stimulus est, nobilitas Magistri, sic in hujus verba jurare ingenui officium est discipuli. Cujus tu doctrinam audis? mundi, an Christi?

Ut docti simus, doctissimorum sententiis adhæremus, ac oppositas mordicè refellimus. Cur minùs apud nos ponderis Christus, quàm in naturalibus Aristoteles, Aquinas in Theologicis inveniatur?

Quid profuit Epuloni affluentia? Herodi arrogantia? profuit autem plurimùm Lazaro paupertas, demissio Publicano. Exitus acta probat.

Similitudo morum mater est amorum, hos à Christo peculiare non me-

merebitur, nisi ejus se moribus, & consiliis quàm proximè conformare studuerit. Amor enim vel pares invenit, vel facit.

17. Februarii.

Quidquid in secreto loqueris, ita profer, ac si toti hominum communitati loquereris. S. Ignat. apud Nolarci.

INfida hominum fides est, promittit, non servat fidem, quantamcunque secreti custodiam juret, incuria prodet, tantòque faciliùs, quantò severiùs adstrinxeris ad silentium.

Vis tua manere in abdito? prior serva: nec exemplò doceas, quid alter factururus sit. Frustra verbis legem imponis silentii, si exemplo veniam præbes manifestandi: ut tu, ita & alter suum habet amicum, cui fidere aliquid possit.

Minima præ reliquis fides feminis & pueris habenda: curiosum, & garulum utrumque hoc est animal. Ubi
mi-

minùs prudentiæ, plùs ibi garrulitatis est.

Secreti tenacem esse, non modò prudentiæ, sæpè etiam conscientiæ est. Nullum majus depositum quàm arcanum, quod, si custoditum vis, prior ipse ne propala.

18. Februarii.

Qui Religiosi Ordines homines ad procurationem Divini obsequii adhibent cum detrimento eorum regulæ, arborem destruunt, ut fructum inde carpant.
S. Ignat. apud Bart. 1. 3. §. 46.

ITa se impendere aliorum salutis debet Asceta, ut suæ nihil officiat. Sic namque Medicus sibi priùs consultit, ne contagionem curaturus in aliis, ipse trahat.

Qui suâ sponte, qui celerius, quàm ferat ætas, qui præter officium se proximo curando ingerit, plùs plerumque damni, quàm fructûs colligit, se perdit, & alium non lucratur.

Regu-

Regula, est Religiosi anima, quantum ab illa recedit, tantum perdit spiritûs ; sicque accidit , ut vivum cadaver alia omnia, & aliter agat, quàm deberet, sibi noxius suis gravis, aliis inutilis.

In illis quæ tuæ vocationis sunt, DEI aderit benedictio, hanc in aliis non spera. Si alia à te fieri voluisset. Recedere ab instituto, est accedere ad errorem omnium gravissimum.

19. Februarii.

Quisquis amat felicem rei à se agenda finem imponere, se ipsum negotio, non negotium sibi accommodet, est necesse.
S. Ignat. apud Ribad. l. 5. c. II.

Qui cuncta suo conformari arbitrio contendunt, & arrogantiae multum ostendunt, & ignorantiae: illâ sibi, hâc aliis nocent; nam & secundo rerum agendarum successu destituuntur, & turpi se ipsos labe prostituunt.

Pru-

Prudens Medicus priùs arteriam tentat , naturam attendit , deinde de medicina præscribenda sollicitus , quæ cùm prodest uni , officit alteri , etiam pari morbo laboranti. Nec minor in animæ cura desideratur discretio.

Omnibus omnia fieri debuit Apostolus , qui Doctor gentium audire voluit. Ut crepidam pedi , non pedem illi accommodat artifex , ita se hominibus aptet Magister.

Media , non quàm pretiosa , quàmque sibi in amoribus , sed quàm apta fini , attendendum ? secus onerabunt amplius , quàm juvabunt.

20. Februarii.

Experimentò didici , ultra modum longis contemplationibus addictos , plùs patere demonum præstigiis , ac reddi intractabiles. S. Ignat. apud Bart.

INfallibile erroris argumentum est , suo ductu regi velle. Nemo sanctus simul & intractabilis , quia nemo

mo intractabilis est humilis. Cùm tamen non contemplatio, sed humilitas certus virtutis index sit.

Contemplatio, quæ te facit in sensu tuo abundare, tibi placet, non DEO; parum proficua, nisi ad arrogantiam; otio vicinior, quàm negotio.

Complacentia illa ex contemplationis sublimitate orta, satis ostendit, cujus magisteriô doceatur, ejus nempe, qui Parens est superbiæ.

Seraphinum se mentitur vafer diabolus, sublimes ingerit affectus, sanctissima proponit mysteria, & ad altissima invitat, sed ut lapsu graviore ruas, eorùmque numerum augeas, qui priusquam ambulare nôssent, volare conati, turpiter ceciderunt. Tutiùs in humili.

21. Februarii.

Valentior nunquam contra nos evadit hostis tartareus, quàm, cùm secretò ac clanculùm operatur. S. Ignat. in exerc.

Quid

Quid magis pronum, quàm in tenebris errare? Qui sibi in rebus animæ facem præfert, ignem sequitur fatuum, & dum maximè egeret lumine, hoc se destitutum, ac in præcipiti positum videbit.

Non est præsidium ita validum, quod cuniculis everti non possit, nec unquam plus habet periculi, quàm dum sui securum pericula non timet; momento namque corruit, & tristi ruinâ docet, quàm timendus sit hostis, qui latet.

Quem vel sui præfidentia, vel ab aliis, à quibus juvari posset, animi aversione inflammavit orcus, jam tenet ita constrictum, ut ægrè sit ruinam evasurus.

Pacem simulat hostis, ut tutiùs, feriat; nullæ quippe insidiæ periculosiores sunt, quàm quæ plùs obtendunt securitatis.

22. Februarii.

Vel unicum impedivisse peccatum, pro omnibus totius etiam vitæ laboribus & curis

*curis satis magnum impensæ operæ
pretium est.* S. Ignat. apud Biderm.
lib. I. cap. 17.

Caligat plurimùm, qui in vili
etiam mendicabulo non videt
ingens pretium, nempe ultra corti-
cem ille non aspicit; lacernam cer-
nit, sed latent pretiosissima, sub ru-
di concha inæstimabilis margarita,
pro qua emenda decet omnes sum-
ptus postponere.

Qui cogitat, quid DEUS, quid
creatura sit, facilè intelliget, quàm
illius ab hac offensa sit enormis.
Hanc impedire, est infinitum malum
impedivisse.

Animæ pretium tanti Christo con-
stitit, ut eam suo sanguine, hoc est,
infinitò pretiò redemptam voluerit;
quantò minoris nos eam emimus,
licèt pro ea totius vitæ curas expen-
damus!

Una peccati labes æternis ignibus
non satis expiatur; cogita ignem,
quid acerbius? æternum cogita, quid
lon-

longius? hujus periculo animam totius vitæ laboribus eruere, est æternitatem momentis brevibus emere.

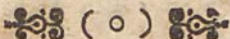
23. Februarii.

Pete à D E O gratiam, ut multum patiaris; nam cui hoc tribuit, multum tribuit: in hoc uno plurima ejus beneficia continentur. S. Ignat. apud Bart. lib. 4.

QUANTO magis homo exterior patitur, tanto magis interior viget, illius molestiæ hujus augent merita. Rerum temporalium jactura lucrum facit æternum.

Satellitium vitæ patientia est, qui miseras odit, mundo exeat, quamdiu vivit, eas dulcorare potest, vitare non potest. Velut quoddam numen tutelare miseris, patientia est, non quòd tollat, sed quòd levet mala.

Ini tecum rationes, & si absque palpo verum fateri velis, quantum quotidianis erroribus pœnarum
te

te reum ages? Solvenda sunt hæc debita, nunquid beneficium est, hic ea potius, quàm purgantibus ignibus expiare.

Quanquam esto Angelus, & impeccabilis fores, optandæ tibi cruces forent, si credas æternæ veritati, leve tribulationis æternæ gloriæ pondus operaturum.

24. Februarii.

Debet sana communitas se tueri, & totius integritatem maturâ partium corruptarum amputatione conservare, priusquam ex iis vitium trahat, quod sanum est. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 20.

Mira res! nemo solus vult esse malus. Pars in affecto corpore, quidquid ubique est vitiosi humoris, ad se trahit: sic quasi aucto fædere in corporis totius perniciem crescit.

Contagio pestis est communitatum. In ea dissimulanda benignum esse, crudelitatis est maximæ. Amputan-

putandum est membrum putridum, ne vicinum afficiat, sicque sensim sine sensu cor pervadat, & totum corpus periculo exponat.

Etiam nolenti sequiora nocent exempla; nihil metuentes tenui halitu pestem bibimus, non evitaturi malum, nisi separatione longissima.

Et cœlum malis Angelis, & Collegium Apostolicum pseudo-Apostolô se liberavit, nec illis est dedecori, quòd indignos loco moverint. Malô perditô duplex accrescit bonum, semel ex imminutione mali, dein ex substitutione boni: Mathias Judæ lapsum abundè compensat.

25. Februarii.

Pluris facienda est propriæ voluntatis abnegatio, quàm mortuorum suscitatio.
S. Ignat. apud Nolarci.

Mortuorum ad vitam revocatio nec meriti prærogativam, nec virtutis characterem, significat. Gratia est gratis data, bonis & malis,

Domino communicante, communis.

Quid prodest suscitâsse mortuos, si domestica vivant vitia, si pravi affectus vigeant; quibus mori, vita debet esse veri obedientis & virtutis characteristica.

DEO in superiore subjici est optima vitiis extirpandis medela. Si tu obedis DEO, obediet tibi caro; tu majori, tibi minor obtemperabit. Si tu contempseris obedire DEO, nunquam efficies, ut passio tua obtemperet rationi.

Te præstat cadaver fieri, quàm cadaveri vitam reddere; cadaver ad locum, situm, & vestitum omnem indifferens, insigni obedientibus documento, nihil optat, nihil refugit.

26. Februarii.

Si à DEO expetenda sunt signa, & plura & clariora expetenda sunt de solis præceptis servandis, quàm de servandis consiliis. S. Ignat. apud Guartem. cap. 22.

27. Fe-

A Nimalis homo non percipit ea, quæ sunt spiritûs; consilia Christi, si audit, non penetrat; onus videt, unctiorem non attendit. Corticem nempe aspicit, non medullam, quò hebetudo oculorum non penetrat, ideo pauci consiliis moventur.

Magni erga hominem amoris indicium in DEO est, quos suis dignatur consiliis. Quantò est filiorum præ servis conditio nobilior, tantò major optimi Numinis dignatio erga eos est, quos in sortem filiorum invitat.

Semper facta propositis minora sunt. Si soli præceptorum jugo te submittas, in proximo est, ut tentatione victus, etiam hoc excutias.

Optima, dum licet, eligere nemo prudens dubitaverit; tutiora præponimus infecuris, & cur minor animæ, ac inferior cura salutis, habeatur?

27. Februarii.

Difficilior ad virtutem genius, si seipsum fortiter expugnet, duplò meritis au-

Stior evadet præ illis, quibus lene ac lentum ingenium nihil facessit negotii.

S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

MAlè judicat, qui ex morum placiditate de virtute fert sententiam, non quî se gerat in externis, verùm quî se interiùs vincat, inspicendum, ut vera virtutis decempe-da statuatur.

Magnum naturæ beneficium est, velle conari, cui si labor accedat, id brevî insequetur, ut, quod negavit natura, conatus efficiat.

Nec ita obstinatus est ullus genius, quem conatus non emolliat. Proxeneta naturæ, consuetudo est, ita seu celare, seu formare novit indolem, ut agnos è leonibus fecerit. Aude aliquid.

Si consuetudo altera natura est, beatus es, quia pro gustu tuo naturam potes eligere. Muta mores, & naturam commutâsti, ex naturali in artificialem. Facillimum est passionum remedium, nova consuetudo.

28. Februarii.

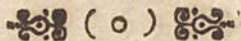
Quisquis inter homines agere, versarique tutus desiderat, summi planè momenti id esse ducat, ut æquus sit omnibus, obnoxius nemini. S. Ignat. apud Orland. l. 5. n. 24.

PArtiales affectus periculosi sunt: à natura, non virtute nascuntur, à passione, non ratione nutriuntur: se, non DEUM attendunt, quem si respicerent, quàm sit pater omnibus æquus, viderent.

Punctum circuli decet imitari: ex eo pares in omnem partem ducuntur lineæ, hæ quantum in unam plus partem inclinarent, tantum recederent ab altera. In medio virtus.

Ut sol eodem omnes vultu aspicit, futurus his injurius, si solus aliis luceret; ita sine plurium injuria uni addici non potest affectus. Omnibus esto amicus, nulli familiaris.

Ut charitas, non carnalitas audiat affectus, debet exeri propter DEUM,

vel quòd hujus imago, vel quòd sanguinis ejus pretium sit, quæ cùm omnibus æquè congruant, par in omnes affectus motivum afferunt.

29. Februarii.

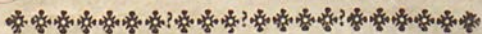
Si te DEUS faciat multa pati, signum habe, quòd te velit facere magnum Sanctum. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Patientia cœli clavis est, adversa nos ad DEUM compellunt, à quo abstrahunt prospera. Plures salvarentur, si plures plura paterentur. Ut vites, sic & virtutes non nisi putatæ fructificant.

Si quæ in Angelos cadere posset invidia, ista foret, quòd homo pro DEO pati possit, Angelus non possit. Gloria non voluptati, sed adversitati, stat venalis.

Hæc est virtutis regula: mala pati, bona facere; utrumque juvat patientia, cum qua malum non est, sine qua bonum non est.

Ut Medicus ægro jam desperato indulget : quem secat , urit , disponit ad sanitatem ; ita æternus Pater filium , quem amat , castigat , cui parcit , non curat. Absit à me , Domine , prosperitas , absit indulgentia !

I. Martii.

Qui se , suasque rationes DEI obsequio postponit , huic DEUS multò consulit meliùs , quàm potuisset ipse consulere sibi , si DEI obsequium suis rationibus postponere voluisset. S. Ignat. apud Bart.

Cui prima est de DEO cura , omnia illi fluent secunda ; cum enim ea , quæ DEI sunt , curamus , ille curat nostra , eaque longè feliciùs , quàm ipsi non solum præstare , sed & optare potuissemus.

Desideria propria suspecta nobis esse debent ; cum quid nobis expediat , ipsi nesciamus. Periculosa est nostra electio , id solum est reliquum

consilii, ut DEUM amemus, & illum sinamus de nobis agere, quod illi visum fuerit.

Conatus nostri sæpe sunt detrimenta nostra, quæque appetebamus vehementiùs, quoties experti sumus, maximè nocuisse! Quæramus Regnum DEI, cætera adjicientur nobis.

Cùm quis sui videtur oblitus, tum DEUS ejus maximè recordatur. Et quidem ejus est providentia, ut cura illi sit de omnibus, tenerior tamen, & paterna de illis, qui sui minorem habent. Jacta spem tuam in Dominum.

2. Martii.

Longè ad infima ei est descendendum, quisquis eniti ad sublimia velit. S. Ignat. ap. Ribaden. l. 5. c. 3.

AD favores divinos alia non reperitur semita, quàm per demissionem. Hac ivère, quotquot ad virtutis apicem sunt eluctati.

Altiores obices, quos ob arduitatem transilire non vales, profundè incli-

inclinatus poteris superare. Ventus excelsas cedros frangit, parcit myricis, quæ se ad omnem ejus nutum submittere noverunt. Periculosa sublimitas!

Si recumbas invitatus in novissimo loco, sperare poteris te auditurum: Amice, ascende superiùs. Sic aquæ sublimiùs ascenderunt, dum priùs profundiùs descenderunt.

Humilitate velle honores mercari, duplex arrogantia est; mereri altiora laudem habet, non quærere; laudabilia agere, non laudem affectare, labor est, qui suum ab æquo judice præmium expectare potest. O quàm parum sæpe humilitatis in humilitate! Aliud est esse, aliud videri humilem.

3. Martii.

Si vel ex gradùs, in quo stat, auctoritate, vel ex officii, quod gerit, debito mundum reformare quis vellet, is à se incipiat est necesse. S. Ignat. apud Bart. lib. 4. §. 36.

Quantò altiore te loco fors constituit, tantò majorem imposuit obligationem rectè agendi. Tibi velamen vitii nullum est. Patet omnibus, sed & omnibus officit, magis exemplo, quàm culpâ noxius.

Frustra est doctrina, quam facta non confirmant, levissima erit, ad nullius animum penetrabit, nisi ei pondus accedat ab exemplo. Oleum, & operam perdit, qui docet bona, cùm agat mala.

Ut optima etiam instrumenta nullum eximium artis opus per se dabant, nisi artifex, qui eis utitur, eximius fuerit; sic planè consilia etiam saluberrima vim amittunt, nisi, qui ea sugesserit, etiam usu approbaverit.

Deformis est mundus, reformationis, quis dubitat? indignus est, sed primam in se quisque curam acuat, ubi non deerit labori materia:

qui sibi nequam, cui
bonus.

4. Martii.

Si quando calumnias ab improbis, vel ignaris in te congeri observaveris, DEUM ora, ut avertat, ne quando mala de te dicantur, & vera dicantur. S. Ignat. apud Bart.

TOta felicitas intra nos est, & hæc est beatitudo; miserrimi quippe essemus, si probitas alieno pendere deberet ab arbitrio. Talis & tantus es, quantus intrà te, & DEO teste, es.

Si, nescio, quàm tumidâ panegyri te inter Sanctos fama collocet, malum non tollet, si malus es; ita vicissim, si tua te non arguat conscientia, satyras tutus ride, nihil de bono tollent.

Id solùm interest, nocens, an innocens vituperia patiaris? nulla nobis nocebit adversitas, si nulla dominetur iniquitas. Non est, quod metuat innocentia.

Mens conscia recti securior mendacia famæ, quàm fluctus rupes excipit:

cipit: tumultuetur hic, illa non commovebitur. Confunde famam, aliter, ac illa vulgat, age.

5. Martii.

Prudentiæ tuæ statuendum relinquo, præstetne terrenis omnibus nunc illud opponere: Quid prodest homini? an verò postea brevi frustra ejulare: Quid profuit? S. Ignat. vitæ l. 2. n. 2.

A Mantur flores, dum vernant, sed quàm breve tempus est! ubi exarescunt, abjiciuntur. Sic omnia terræ bona, dum sunt, quàm breve hoc momentum! delectant: illicò transeunt, & usu ipso fastidiuntur.

Dum opibus aut deliciis frueris, te crede somniare, discussò somnò, nihil inventurus in manu, & quid hoc somnium? & quamdiu prodest?

Omnis gradus felicitatis, ad quem aspirare potes, fugacia secum trahit gaudia: splendide levaris cum pyrobolo, sed momentum expecta, nihil supererit, nisi fumus, & hunc captare, quid prodest?

Nihil prodesse crede, nisi, quod æternùm prodest, quod ad beatam æternitatem comparandam conducit; obest autem gravissimè, quod huic impedimentum ponit.

6. Martii.

Qui mundum contempsit, statuæ similem esse oportet, quæ nec lacernâ indui recusat, nec purpurâ, quâ prius ornabatur, detrectat spoliari. S. Ignat. apud Lancic.

Locupletibus feliciorē esse præstat, quàm locupletem, nec id admodum difficile: si sciamus, nihil desiderare, nam sola pauperem faciunt desideria.

Miseros nos facimus superfluarum rerum sollicitudinibus, & tenuioris fortunæ impatientiâ, quam si ferre vellemus, miserix omnes evanescerent. Non censu constat felicitas.

Præstat Dominum esse fortunæ, quàm servum. Dominatur, qui novit ejus dona contemnere. Servit,

qui expetit. Morbus apud multos incurabilis, quibus per affluentiam omnium non desunt vota. Scilicet hydropici sitis nunquam fatiatur.

Usus rerum necessitas definiat, non cupiditas. Modicum est, quo egemus, quid ad superflua curas extendimus? Beatior est Irus sorte sua contentus, quam Croesus plura desiderans.

7. Martii.

Minus de scientia, plus de virtute. S. Ignat. apud Bart. lib. 5. cap. 8.

Non qui multa, sed qui utilia scit, Doctorum syllabo est inserendus. Quantum est in rebus inane! scire quod non prodest, proximum est ignorantiae.

Nocet scire, quod non prodest, imò saepe etiam, quod prodest. Scientia enim inflat, nutrit arrogantiam. Sicut non est inde beatior voluntas, quòd plura cupiverit, ita nec mens est sanior, quòd plurima noverit.

Scien-

Sciendi appetitus prima peccandi occasio fuit.

Infelix homo, qui scit creata omnia, & nec se, nec DEUM nescit: Beatus autem, qui hæc scit, etiam si illa nesciat. Ea, quæ supra nos sunt, diligere præstat, quàm intelligere. Affectus plùs instruendus, quàm intellectus.

Discamus non opinioni, sed vitæ; non oblectamento animi, sed utilitati. Discamus vivere, non loqui; operari virtutem, non speculari; hoc est, medullam præ cortice diligamus.

8. Martii.

Universum mel, quod colligi potest ex floribus hujus mundi, tantam non habet dulcedinem, quantam habet Domini JESU fel & acetum. S. Ignat. apud Bart.

Felicitatis titulum injustè occupârunt oblectamenta mundi, eò magis ab his alienum, quò nihil infeliciùs est, quàm videri felicem, & non

non esse; nisi tu æternæ perditionis causas in felicitate numeres.

Voluptas irritat appetitum, non satiat, non implet animum, sed inquietat; dulcedinis guttam immenso amaritudinis mari obruit, & momento blandiri æternam mercatur infelicitatem.

Ut ex amaris herbis mel conficere noverunt apiculæ, sic amara Christi patientis memoria dulcedinem propinat, modò sint, qui eam velint degustare. Hæc sanctæ hujus alchimie virtus est.

Amarefcit, quidquid dulce mundus offert, & dulcescit, quidquid amarum accidit, dum Christi passio menti obversatur.

9. Martii.

Si mihi totius mundi aurum suppeteret, non adjuvarem vel obulo illum, qui suâ culpâ se religione indignum reddidit. S. Ignat. ap. Bart. l. 3. §. 19.

SI perdatur thesaurus, quæ non funduntur lachrymæ? si periclitetur

tetur sanitas, quæ non curæ fatigant? & tantum bonum, quantum est beatitudinis æternæ pignus, arrha Divinæ Gloriæ inter levia censeatur?

Deplorata sanitas est, dum æger mala gravissima non sentit; imò credit optimè secum agi, dum magnis passibus ad mortem properat. Perire, nec sentire, magna DEI pœna est.

Seu favores talibus cœlum mittat, seu dolores, semper timoris materiam præbet; dum favet, bona, quæ gesserunt, compensare: si premat, etiamnum vindicare, credi potest.

Illiberalior in eos plerumque DEUS est, qui habendi spe, aut cupiditate se DEO subtraxerunt, digni minùs accipere, qui centuplum jurejurando promissum contempserunt. Leviora forent hæc, gravius illud iræ divinæ argumentum. Nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retro, aptus est Regno DEI.

10. Martii.

Id tibi principium esto, ut sermonis quidem ingressum facile concedas aliis terrena sapientibus, exitum vero tibi reserves, ut acceptum qualecunque sermonis metallum aurò tingere coneris.
S. Ignat. ap. Bart. l. 4. §. 36.

SI cum Doctore gentium Apostolo cupias sancto alios capere dolo, aucupis ingeniò uti debes: eandem hic cum ave, cui insidias struit, vocem simulat, ut suaviùs alliciat; pari tu communiõne sermonis hominum benevolentiam aucupare.

Animalis homo non illicò percipit ea, quæ sunt spiritûs, erigendus est sensim sinè sensu animus, & à terrenis non per saltum, sed quasi per gradus ad superna evehendus. Violenta terrent.

Amica hæc sermonis alternatio thaumaturga est, prodigia faciet, obstinatum pectus, quod violenta nequivit oratio movere, suavior hæc fami-

familiaritas in ceram emolliet, formam, ut voles, in omnem ducendum.

Primùm benevolentia obtineri debet, quâ semel habitâ, captivum tenes animum, nec difficilè à terrenis ad æterna sponte secuturum deduces.

II. Martii.

Propter nostram in spiritualibus rebus acediam consolatione divina meritò privamur. S. Ignatius de discret. spirit.

SÆpe innocenter vapulat dæmon, cui desolationem spiritûs adscribimus, quæ fructus est acediæ nostræ, quæ plûs nobis sæpe, quàm dæmon nocet.

Quomodo sperare DEI liberalitatem potest, qui adeò avarô in eum est animô, ut vel pusillum temporis ei pigeat immolare. Sic ille nos visitat, ut nos illum colimus. Echo nempe est, æquâ fervori nostro mensurâ respondet.

Heu

Heu me! quàm noxius animæ nostræ hostis est acedia! Quot DEI favores impedit! quot merita dissipat! quot consolationibus privat! Hæc est malorum omnium, quæ in spiritu patimur, scaturigo; Vince hanc, & hostes tuos enervâsti.

Quantò liberaliùs terra vapores in cœlum mittit, tantò fœcundiores inde imbres recipit. Nostra in cœlum liberalitas ejus in nos metitur beneficia. Qui plena manu seminat, huic læta sub falcem messis veniet. Qualem volumus, talem se nobis DEUS exhibebit.

12. Martii.

Plus unâ horâ Manresæ DEO Magistro discitur, quàm quidquid ubique Doctorum est, tradere potuissent. S. Ignatius vitæ l. 1. §. 14.

Divinae scientiæ schola suorum profectum non ex discantis ingenio, sed ex docentis voluntate metitur. Facile est ibi evadere doctum,
ubi

ubi ille spiritus Magister est, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ.

Ut lumen raptâ repente nube fulgurans momentô abstergit tenebras, & multa detegit: sic Divinæ illustrationis radius cœlo affusus, pulsa caligine tantum lumen affundit, ad quod omnis sapientûm turba cæcutiat est necesse.

Frustra nos, & ingenium evisceramus cum araneis: totâ nocte laborantes nihil capiemus ex hac Sanctorum scientia, nisi nos ille doceat, qui sine verborum strepitu ad cor loqui consuevit.

Nec speret profectum, qui nescit secum habitare. Manresana specus aperit virtutis academiam, ubi Magister crucifixus, cœlum, & terra liber, studium est meditatio.

Hic, qui doctus est, verè sapiens est.

13. Martii.

Nullum lignum aptius est excitando foco amoris DEI, quàm lignum sanctæ crucis. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Mirabilis artifex amor est, qui amati memoriâ, velut focû us adversa vel mitigat vel planè tollit, imò, quod maximum ejus magisterium est, in dulcedinem commutat.

Ama, nec dura ulla senties; illi gemunt sub onere, qui nolentes ferunt; hi enim succutiunt onus, nec excutiunt. Totum pondus impatientia est.

Non vi cum adversa fortuna agendum, sed amore; majores huic, quàm fortunæ sævienti sunt vires. Ubi amatur, ibi non laboratur. Facile crucem bajulat, qui bajulat, quod amat. Humerus, & robur patientiæ amor est.

Amor nostri crucem Christo levem fecit, DEI amor Christi crucem nobis

nobis tolerabilem faciet: Facilis est animi duris in casibus fortitudo, non machinâ, non lacertô, imò nec votô eget; In nobis sunt omnia; robur virtutis amor est.

14. Martii.

Servitutis, aut quæ mihi ante oculos ponitur, mortis timorem in minimis pono, unus Numinis offendendi timor me coërcet. S. Ignat. vitæ l. i. §. 24.

Nihil est sub sole malum, nisi peccatum; quia nihil est, quod non velit DEUS esse, præter peccatum, quod ita odit, ut si amare posset, DEUS non esset. Odit illud necessariò, & odit æternùm. Mors, vincula, egestas adeò mala non sunt, DEI nos amantis dona, peccati remedia, Gratia Divinæ lucra, & quod caput est rei, Divini Amoris fomenta.

Quem absolvit conscientia, non est in orbe, quod timeat. Nemo miser esse potest, nisi suô factô, solum

lum infortunium, quod nobis accidere potest, nostrum opus est. Nulla in caput nostrum cudi tela in aliena officina possunt.

Magnorum nulla non injuria atrox est, quid igitur erit, si Regum omnium Dominus offendatur? nimirum tam atrox hoc facinus est, ut si cœlo, terræ, hominibus, Angelis pernicies immineret, hæc minùs timenda forent, quàm DEI offensa.

15. Martii.

Nulla est tranquillitate ipsa pejor tempestas, nec ullum adversariorum genus periculosius, quàm adversariis carere.
S. Ignat. apud Bart. l. 2. §. 18.

Perpetua tranquillitas, sub larva securitatis, gravissima minatur animæ pericula. Mater est otii, nutritrix acediæ, fomentum sensualitatis. Quanta hæc in spiritu damna!

Adversitas nos admonet officii, compellit ad DEUM. Dormiunt etiam Apostoli, dum placidum dormit

mit mare; tempestas eos clamare cogit: Domine salva nos, perimus.

Pati mala non est malum. Pati à malis etiam bonum. Pati propter bonum, adhuc melius, pati ob mala, pariter bonum est, quia sic ea expiare bonum est.

In tempestate nascitur margarita, in ignibus excoquitur aurum, inter malleorum ictus corona cuditur, nec aliter, quàm adversis nutritur virtus. Hostis nempe facit fortem, ut tempestas nautam commendat.

16. Martii.

Nihil suavius est, quàm amare DEUM, sed ita, ut ex amore illius multa patiaris. S. Ignat. vitæ l. 1. n. 33.

OMnis felicitas hominis amor est. Tantus es, & tantum vales, quanti est, quod amas. Provide proinde, quem ames? si rem perituram, tibi ruinam præparâsti; si DEUM, felicitatis apicem attigisti.

Amare, nec pati velle, est otiosi. Cupiditas est, non charitas, hu-

ius enim lydius durus est, qui verum à spurio amore distinguit. Se, non DEUM amat, qui hujus amore pati recusat.

DEUM amare inter prospera, virtutis nomen non meretur, hoc etiam sensualitas potest. Sed ubi cruces cœlum depluit, ampliùs DEUM, & has propter illum amare, veræ virtutis est experimentum.

Ut collisio è silice flammam elicit, & agitatione flamma crescit: sic fortunæ adversitate verè DEUM amantium corda ampliùs accenduntur. Cur tu friges?

17. Martii.

Tantò plus sperandum in DEO, quantò res magis videntur desperata: ubi deficiunt humana, ibi præstò sunt auxilia divina. S. Ignat. vitæ l. 4. n. 2.

Ubi plena opibus turget arca, & minora frugibus sunt horrea, ibi non est spes. Ubi omnia ultra votum suppetunt, ibi non DEO ficitur, sed creaturæ.

Maledictus, qui carneo innititur brachio; quis fragili se confidat arundini, cum columnæ possit immobili spes suas inædificare? Et nomen, & robur spes amittit, dum mediis nitimur, quæ videmus.

Gaudet DEUS nos periculis jactari, & ope humanâ destitui patitur: quia spe nostrâ delectatur, scirique gaudet suo nostra stare auxilio. Difert opem, ut spem exacuat.

Si opes amisisti, si patronis destitueris, tum maximè confide, patronus tibi sufficit unus, sine quo nihil possunt omnes.

18. Martii.

Quem labor tenet alienæ salutis occupatum, efficacius eum semper modestia humilis, quàm authoritas iuverit, vincetque cedendo citius, quàm pugnando. S. Ignat. vitæ l. 4. n. 84.

QUæ in arcibus, eadem etiam in animis expugnandis plurimum facit industria; ut subigantur illæ, &

isti deprimantur , oppugnaturus se infra oppugnandi pedes abjiciat , absconditus cuniculos agat , sic everuntur , quæ vi apertæ restitissent.

Paucas in retia sua volucres auceps cogeret , si fulminaret minis , non alliceret. Suavi canendum est fistulâ , quod vis non potest , hæc efficiet.

Homo capitur humanitate , nullus adeò ferus est , qui submissione non provocetur ad amorem , ubi contra odium parit arrogantia , & fastus contemptum trahit.

Alia asceticæ , alia politicæ militiæ media sunt , hæc vim apertam opponendo , illa se submittendo viam invenit ad victoriam.

19. Martii.

*Pluris tibi sit cujusvis hominis salus ,
quàm thesauri omnes universi mundi.*
S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 8.

QUod in nobis pretiosissimum est , ferè minimi habemus. Anima , quæ rei infinitæ pretiô constitit , vilis

his esse non potest, nisi illis, quibus nihil est se vilius.

Salutem hominis cœlo Christus præposuit, ut eam obtineret, Divinitatem suam quasi prodegit, certè vitam, & sanguinem dedit. Quam sapientissimus hic Institutor tanti fecit, cur nos inter ultima curamus?

Falsâ nempe staterâ res metimur. Res nihil, quales sunt opes, eruditio, totius vitæ sudoribus quærimus, pro hominis salute labor omnis gravis nimum, & intolerabilis accidit.

DEI judicium attende: quanti DEUS omnem mundi potentiam facit? quanti nos pilum, & nucem cassam: salutem autem hominis etiamnum sitit. Præter se, hâc nihil habet amabilius, nihil in votis magis.

20. Martii.

Tantum valet res, quantum illam Deus fecit valere. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

VEhementer sæpe fallitur, qui secundum colorem de rebus judicat.

dicat. Trapezita peritus distinguit adamantem à vitro. Ille remotissimus est ab errore, qui ad Divinæ mentis bilancem omnia ponderat.

Si omne, quod splendet, aurum credat mens tua, heu, quoties decipietur? Nihil est bonum, nisi, quod ducit ad summum bonum.

DEUS finis noster est, ad quem tendimus, in quo æternùm quiescimus; viam, quæ ad illum ducit, bonam crede, ama, elige, quæ adducit, esto rosis strata sit, quàm longissimè fuge.

Aurea clavis parum facit ad intentum, si clausa non reseret, tali præferenda & ferrea, cui seræ patent. Rei nempe pretium non color, nec opinio, sed ad intentum aptitudo facit.

Proh! quantùm erramus! omnia electioni hominis subiecit DEUS, sed ut media sint ad DEUM. Væ! qui his contra DEUM utuntur. Tantò res quævis peior, quantò abducit à DEO.

21. Martii.

Bonos bene, malos malè, valere gaudeo: illi ut integris ad DEI gloriam utantur viribus: isti, ut multiplicatis infirmitatibus ad DEUM compellantur. S. Ignat. apud Ribaden. lib. 5. cap. 10.

Nescimus, quid boni lateat in morbis. Inter hispidos cortices dulcis latet medulla, modò noverimus hanc è spinis eruere dulcedinem, mel è thymo, ex morbo sanitatem elicere. Genus quoddam sanitatis est, hominem non esse sanum.

Dum languet corpus, vegetatur spiritus. Multos meliores fecit ægritudo, quos sanitas perdidisset. Ut tenebræ juvant ad splendorem; sic morbi ad vitam meliorem. Deseruntur à vitiis, qui ea deserere noluerunt.

Ufus rei rem bonam facit. Dissipiat, modò proffit; etiam medicina ingrata est palato, sed quia profutu-

ra speratur, amatur, avidè sumitur. Quod potest desiderium valetudinis corporalis, cur non possit spiritualis?

Es infirmus? gaude: peccare non potes. Lecto affigeris? tempus tibi suppetit, ut ad cor redeas. Langues? miseriam humanam cogita, cogita præ foribus æternitatem. Quanta hinc bona!

22. Martii.

Si vel catulum tibi D E U S præfecerit, tu non recusa: libenter illum Ducem vitæque Magistrum, DEO authore, sequere. S. Ignat. apud Nigron. de necess. spirit. c. 5. §. 75.

SI baculum absque metu sequitur, qui scit eum à vidente regi, cur difficilè sit catulum sequi, si hunc in nostri regimine D E U S, totus oculus regat? nisi minor apud nos D E I quàm pueri apud cæcum authoritas sit, cui se promptè confidit.

Obedientia magna virtus est, sed tanta non foret, nisi pretiosissimam
sui

sui partem, iudicium homo per illam DEO immolaret: imò suum pro divino commutaret.

Et imperantis vilitate obedientiæ accrescit pretium, tantùmque huic additur, quantùm minor eum commendat authoritas, cui paretur. Hic enim & intentio purior, & fides esse solidior convincitur.

Illud obtinet obediens, quod soli DEO est singulare: non posse errare. Vicaria divinæ sapientiæ obedientia est, par utrique infallibilitas.

23. Martii.

Expedi nihil differre in crastinum, quod hodie prestare possis. S. Ignat. apud Bartol. l. 4.

QUÀ Philippo arte magni nomen accrevit, nihil in crastinum differendo, quod hodie agi poterat, ea lex debet esse Christiano, cui nemo crastinum pollicetur.

Non amat tarda molimina Spiritûs Sancti gratia, in iis maximè, quæ laudari non possunt, nisi confecta.

Germinat operis pretium, qui executioni addit celeritatem.

Quoties nocuit distulisse! quæ in aliam diem rejecta penitus emanferunt. Turpis vecordia, luenda multis totâ æternitate, nec satis eluenda.

Opus bonum dilatione corrumpitur: differre quippe, ut nolentis, ita nauseantis est. Virtutis exercitio quantum accedit laudis? Nullum proposita sanctum effecerunt.

24. Martii.

Longè meliùs est obtinere unicum granum alicujus boni cum securitate, quàm centum cum periculo salutis. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

Nemo prudens se perdit, ut alium lucretur; sicut nec Medicus infirmatur, ut alium curet. Omnia infra salutem propriam habenda.

Quantò thesaurus est pretiosior, tantò majori curâ servandus, & quam dabit homo commutationem pro anima sua? quam qui periculo facit obnoxiam, eam non æstimat.

Inter lucra, quæ tam avidè quæris, te primum computa; dum alios ad pietatem animas, te non negliges; nec sinas alios tuâ institutione te fieri sanctiores. Cur te ipsum inter vilia habes?

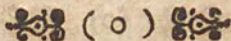
Pessima diligentia, quæ semper ad alios. Cura tui omnibus curis est præponenda. De te, à te ratio exigitur. Martha sollicita es erga plurima! porrò unum est necessarium: salutem tuam in tuto collocare.

25. Martii.

Incredibilis est solatii: quoties divinis epulis accumbimus, toties non Christi tantum, sed & Matris ejus sanctissimâ carne nos pasci. S. Ignatius apud Lyræ.

QUæ Bernardi olim, hæc communis est lætandi materia, quòd pasci à vulnere simul & ab ubere lactari nobis concedatur. Caro quippe Christi, caro est Mariæ.

Quanta dignatio bonitatis in Matre, quanta bonitas Majestatis in Fi-

lio! lacte illa, hic sanguine nutrit, se uterque dat, ut nos recipiat. Quallis commutatio! vecordes nos & salutis immemores! nisi pacto stamus.

Æstima ô homo conditionem tuam! toties Christi sanguine, & Mariæ lacte pastus, consanguineus tantorum es effectus, cave degeneri ad quisquiliis affectu cognationem tam sanctam maculare!

Habent, quod invideant Angeli, quibus hæc gratia nunquam accidit! Humanæ calamitatis hic asylum est; quem terret Majestas Judicis, hunc erigit pietas Matris, quem arcet justitia, misericordia invitatur.

26. Martii.

Amorem tui solum, DEUS! cum gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec quidquam ultra posco. S. Ignat. in Orat. sibi familiari.

QUæstuosissimus ille amor est, sine lucro, cujus omnis fructus est amare. Alii amores mercatus sunt,

sunt, ubi tantum recipitur, quantum datur: vilis, & abjecta hæc avaritia est; gratis amet, qui verè amat.

Etiam belluæ amant beneficia, & vultures eò advolant, ubi bolum sperant. Amor D E I assurgere debet altiùs, lucrum non quærat, omne, quod assequi lucrum possit, amor sit.

Infinitem damnium incurrimus, si aliam, præter D E U M, mercedem quærimus. Si alia omnia obtines, sine illo miser es. Cœlum ipsum sine DEI amore infernus esset, & infernus cum DEI fruitione in cœlum transfiret.

Omnis creaturæ amor inutilis, imò noxius est. Solus D E I amor fœcundus est, è quo pleno alveo promanant omnia dona gratiæ & gloriæ. Ama DEUM, quid faciliùs? & beatus es.

27. Martii.

Nulla res creata potest talem lætitiã in anima creare, quæ possit æquare gaudium

diuum Spiritus Sancti. S. Ignat. ap.
Ribaden. l. 5. c. 10.

GAUDIO , quod offert mundus ,
dixi: quid vanè deciperis? il-
lud sincerum est gaudium , quod ne-
mo tollet à nobis.

Esse sine delectatione anima non
solet ; vel infimis delectatur , vel sum-
mis. Illæ irritant palatum , non sa-
tiant: istæ sunt , quæ solæ animam ,
cùm sit immortalis , explere possunt.

Magna ars est scire gaudere. Læ-
tari in rebus pessimis , res est materia
lachrymarum. Ut ignis & aqua non
cohærent , ita nemo carnales unà ,
& spirituales delicias gustare speret.

Vis nunquam esse tristis: semper
bene vive. Ex hoc fonte pura pro-
manant solatia , nullæ te jure affli-
gent miseræ , si vel unus gratiæ di-
vinæ gradus consoletur.

28. Martii.

*Heu ! quàm sordet mihi terra , dum
cælum aspicio.* S. Ignat. apud Bart.
l. 4. §. 28.

Ad

AD altiora nati sumus, quàm ut infimis delectemur. Naturæ beneficio licet ad altiora aspirare, quæ os homini sublime dedit, cœlumque tueri jussit, & erectos ad sidera tollere vultus, magis autem corda.

Cœlum patria est, terra exilium, illud beatitudinis, hæc calamitatis ferax. Sursum proinde vota! sursum desideria! hanc despice, & illud suspice.

Sordeat nobis terra, sordeant omnia ejus dona, quia bona apparent, non sunt; imò mala sunt, quia malos efficiunt, cœlum impediunt.

Terræ solatia etiam pecoribus communia sunt, cœli gaudia nos Angelis æquant, illa sordida, hæc pura: brevia illa, hæc æterna. Hæc proinde appetenda, illa generoso pede calcanda.

29. Martii.

Qui multum metuit homines, grande aliquid pro DEO nunquam conficiet.

S. Ignat. vitæ l. 4.

Qui

Qui homines respicit, facilè DEUM despicit: illud idolum: quid dicent homines? à sincero veri DEI cultu nimis quàm multos avertit. Si hominibus placerem, Christi servus non essem.

Cùm timor ille inauspicatus aditum semel vitio aperuerit, nihil est, quod non persuadeat: ô perversa erga homines reverentia! quorum intuitu pudet non esse impudentem.

Quid times homines? miseri sunt, nec sibi, nec tibi aut prodesse possunt, aut obesse, invito DEO. Hunc time, qui postquam occiderit, potest animam perdere in gehennam.

In DEI causa nihil timendum, sed ut acus polaris, seu tumultuentur Boreæ, semper in polum intenta hæret, ita immotus age, quæ DEI sunt, neque ad dexteram declivis neque ad sinistram.

30. Martii.

Ut rudis atque informis stipes non suspicatur fingi se posse in statuam, quæ pro artis

artis miraculo celebretur, sed statuarius videt, quid ex illo fieri valeat: sic multi, qui vix aliquid de Christiano sapere videntur, non intelligunt, se posse DEI manu in sanctos efformari, nisi Manui huius artificis se opponant.

S. Ignat. vitæ l. 4.

DEUS solus ita peritus artifex est, ut quidlibet possit ex quolibet, quia is unus, quod deest, dare, quod superest, demere potest. Tu te ab eo fingi sine.

Nemo contemnendus. Esto stipes appareat, fortè fingetur in statuam, evadet artis prodigium, populorum admiratio, fortè aræ imponendus, coram qua tu genua aliquando curvabis.

Malè iudicat, qui secundùm faciem iudicat. Ut ex optimis pessimi, sic ex pessimis optimi fieri possunt. Tu tibi, non aliis attende.

Ut argilla figuli manum prompta subit, quamvis formam recipere facilis, si manus impresserit; ita tu

DEO

DEO te tractabilem offer. Sine illum agere.

31. Martii.

Qui obliviscitur sui, & suorum commodorum propter obsequium DEI, habet vigilem pro se DEUM. S. Ignatius apud Bart. l. 4. §. 35.

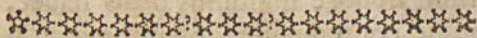
FAC pro DEO, quæcunque potes, & ille pro te faciet, quæ tu non potes; nec enim illi difficile est tibi succurrere, nec potestas illi deest, nec voluntas. Promptior ille est ad dandas, quàm tu ad accipiendas gratias. Nemo meliorem sui curam habet, quàm qui sic negligit.

Malè tibi consulis, dum tempus divinis obsequiis addictum ad alia derivas: quem potes rei sperare successum? Si DEO displices, unde tibi benedictio?

Quærite primùm Regnum DEI, & cætera adjicientur vobis. Non perit tempus, quod pietati tribuitur, plus proficies.

Fru-

Frustra fatigamini! Non estis vos, qui loquimini. Pater cœlestis dabit vobis in illa hora, quid loquamini. Sine quo nihil, cum quo potestis omnia, facere. In illos liberalior, qui se, & sua parum, DEUM super omnia, curant.

I. Aprilis.

In splendidis, & bene cultis sui contemptus, omnique excellentiæ, & estimationis conculcatio corporis maceratione & prior & potior esse debet. S. Ignat. in vita apud Bart.

UT rara, ita magna virtus est humilitas honorata: quòd se myricæ demittant, quòd in humili reptent vermiculi, magnum non est, sed quòd cedrus exaltata caput inclinet, ac quàm altè fertur in sublime, tam profundas in terram mittat radices, hoc vulgare non est.

Hono-

Honorem & vitam pari passu tueri, ambitionis tessera est; quàm remotum ab hoc Christi axioma! qui elegit esse opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Qui magnus esse vult, id mediâ sui depressione obtinebit. Sic enim nihil honore sublimius orbis habet, hunc contempsisse, parum esse non potest, sic enim major fit eô, quod maximum orbis æstimat.

Verbis se contemnere vulgare jam est, etiam arrogantes id agunt, sed ut contemptus ipse contemnatur, huc si virtus assurrexerit, apicem perfectionis attigit.

2. Aprilis.

Ut in salutem animarum efficaces sint natura dotes, interiori virtutis impulsu eas agi oportet, indéque vires ad rem bene gerendam ducere. S. Ignatius apud Bart. l. 4.

Non semper ille metit ampliùs, qui ampliùs seminavit. Semen inutile nullum reddet fructum, nisi incre-

incrementum det DEUS. Ubi deest spiritus, ibi semen est effœtum.

Cassus est organœdi labor, nisi fistulas impleverit spiritus, melos non edent. Nec Apostoli docendæ plebi se priùs accinxerunt, quàm repleti essent spiritu ex alto.

Vox hominis mortua est, auditur, non penetrat; nisi voci huic vox DEI societur; Frustra fatigantur latera; nisi DEUS tecum loquatur, nihil proficies. Non jungit vocem DEUS, nisi secum conjunctis, & hinc tam dispar tot Apostolorum fructus.

Si pulchris mentem sensis & egregiis veritatibus illustres, animus tamen turpi languore iners & ignavus torpeat, si indoctus eorum, quæ doces, impellere alios ad honesta contendas, fructum à raucedine alium non expecta.

3. Aprilis.

Cum omnibus quidem, sed cum inferioribus præcipuè oportet esse in loquendo parcos, patientes in audiendo. Patulæ dan-

dandæ sunt aures, dum ille sensus animi sui omnes expressisse videatur. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 3. n. 48.

A Mari animi querelas potuisse in fidas aures exonerare, sæpe remedium fuit morbi, qui credebatur incurabilis. Ita sæpe levâsse stomachum bile, est sanitatem recepisse.

Æger audiri debet, si errare nolit Medicus: nemo patiente novit meliùs, quia nemo sentit acerbiùs, quid patiat. Felix Medicus, qui audiendo, si non curare, certè levare potest morbos. Crudelis, qui tam facili remedio juvare nolit.

Egeritur querelis dolor, & minuitur, dum cum audiente dividitur; maximè si afflicto non benignas modò aures, sed & amicum pectus inveniat, è quo natum molle verbum mitiget sensum doloris.

Novisse morbum curationis est fundamentum. Faciliùs corporis, quàm animi symptomata nosces, nisi æger prodat. Nec apta corpori
Medi-

Medicus, nec animo superior phar-
maca porriget, nisi patienter uter-
que audiat patientem.

4. Aprilis.

*Hac sola ambitio justa est, DEUM dilige-
re, & in ejus amoris pretium in
amando crescere.* S. Ignat. apud
Bart. l. 4. n. 26.

A Mor est hominis felicitas, non
ille cæcus animi motus, qui
falsum pro vero bono apprehendit,
hic deceptor est, promittit volupta-
tem, & gustatus dat amaritudinem;
sed rationalis ille, quo verum, æ-
ternum, & incommutabile bonum
amatur.

Vel atomus amoris DEI dulcior
est, quàm omne, quod orbis men-
titur esse amabile; hoc qui gustat,
fastidit, illum nemo satis æstimat,
nisi qui possidet; & plus fruendo,
plus appetit.

Amare, est de amati felicitate gau-
dere, non secus, ac si amans eam
possi-

possideret. O quæ mea felicitas! si amo DEUM, omnia divinitatis bona participo! Utinam nihil cogitem, nihil agam, quàm ut amem te, Domine!

Amare DEUM, est in universi centro quiescere, extra quod nulla quies: in universi circulo moventur omnia, non aliter, nec alibi quietus eris, nisi in DEI amore conquiescas.

5. Aprilis.

Ad hominum benevolentiam divini obsequii causâ colligendam, omnibus omnia fieri, est necesse: nullâ enim re æquè ac morum, studiorumque similitudine animi capiuntur. S. Ignat. apud Nolarci.

Difficiliùs est hominum animos, quàm arces expugnare; hæ machinis, illi nec integris exercitibus subiguntur, ad quo captivandos nullus potentior affabilitate archistrategus.

Quas

Quas aperto Marte frustra tentâs-
ses animas, has stratagemate felici-
ter capies, si antequam sanctiora il-
lis documenta instilles, benevolen-
tiam lucreris: hâc enim obtentâ non
aures modò, sed & corda ultra præ-
bebunt; quæ duces, quò voles.

Si suaviter canentem audient Or-
pheum, non audient tantùm, sed &
sequentur, surdæ aliàs & pigræ in di-
vina cautes. Hæc innocens est ma-
gia, quâ homines incantantur.

Nemo tam ferus, qui non capia-
tur humanitate; sermo amœnior, &
oculus serenior etiam ex dura rupe
benevolentiam, velut reciprocâ
Echo, provocat. En quàm facili
impendio animas capis.

6. Aprilis.

*Non reputare se debet Christi amicum;
qui animas non fovet, quas ille suo
sanguine redemit. S. Ignat. Ibid.*

Si una in amantibus anima, par
etiam debet esse affectus, ut,
F quod

quod unus, idem & alter, diligat. Jam, si DEUM amas, mensuram habes, quantus in te animarum amor ardere debeat.

Ex creatis omnibus anima sola est, quam suo DEUS amore dignatur: hanc affectu, reliqua imperiô regit. Vide, quid à te anima mereatur.

Anima est imago DEI, hanc si amas, quî ejus imaginem in sterquilinio hæere sines, cum eruere queas? tantò pulchrior hæc imago, quantò DEO accedit propior. Detergere fordes, amici munus, & testimonium est.

Quanti Christo animæ constitêre? sunt mercedes infiniti pretii: tanti laboris, quanta ejus passio, fructus sunt; has qui non curat ab interitu, Redemptorem non amat. Cura ore, cura calamô, cura opere.

7. Aprilis.

Imperium magis impatiens, quàm disciplina cupidum, arguit castigatio justò frequentior. S. Ignat. vit. l. 3. n. 36.

Qui

Qui singula singulorum errata vindicare vult, omnes tollere debet homines, cum nemo sine crimine vivat. Vitia namque erunt, quamdiu homines.

Sæpe malum curatur prudenti dissimulatione, quod immodicâ curâ exasperatum fuisset. Multis medetur tempus, alia sponte veniunt ad maturitatem, ulcera & pus mali fontem ipsa effundunt.

Quoties pœna frequentior auxit malum! augebitque semper, quoties pudorem pœna frequentior excusserit; quô semel pulsô audet semper pejora irritata voluntas.

Major persæpe defectus est punientis, quàm puniendi: hic fragilitatis, ille passionis fructus est. Ex te documentum cape, quid cum aliis fieri expediat? si pro quolibet errore tibi censor incumberet, quî ferres?

8. Aprilis.

*Fallendi temporis causâ ad te venientibus,
de morte, de iudicio, similibusque au-*
steris,

Aeris, quæ istiusmodi hominum, quamvis insurduerint, mordaciter aures radunt, occurre: ita tibi & illis consules; vel enim redibunt meliores, vel suffurando tibi tempori deinceps abstinerebunt. S. Ignat. vit. l. 4. §. 20.

Nihil pretiosius tempore, & huius fures sunt amici, malò fanè damnosissimò, si absque fructu, si in frivola consumatur.

Avarum hìc esse oportet, nihil temporis indulgendum sine fænore; si te, si aures, si linguam commodas, exige animum, recipe compunctionem censûs locò, fructum collige spiritualem.

Esto peritus Alchimista: ex re qualibet aurum elice. De bellis, de negotiis ille materiam suggerit, tu de pace cum DEO, de uno necessario repone; sic è luto margaritam, è scoria aurum collegisti.

Linguâ ursus informem massam debitam in formam elaborat: hæc tibi pro pënicillo serviat, quâ vel
ani-

animal in hominem, vel hominem
in Angelum efformes.

9. Aprilis.

*Mira mundo pax mecum est, dum, lin-
gua ignarus patriæ, bellum mundo tan-
tisper non moveo: sine, possim in cam-
pum prodire, videbis in me totam ur-
bem illicò surgere, me verò undique
pugnantem. S. Ignat. vitæ l. 2. n. 18.*

INvidus dæmon est, non finit inul-
tus sibi animas eripi, pro his se
opponit, bellum movet, cùmque ip-
se in aciem prodire publicam nolit,
mittit satellites, qui ejus causam va-
rio prætextu bellissimè tueantur. Scit
nempe animæ pretium dæmon.

Quos è Religiosis pluribus peti
calumniis, & plurium odio exposi-
tos vides, hos animarum zelotes esse
scito, contra quos orcus se vindicat;
parcit hic otiosis, pacem iis non dif-
ficilem concedit, à quibus & ipse
pacem habet.

Nec idcirco cessandum à bono,
quòd orco displiceat, quòd mundus

tumultuetur, quòd contradictores audias; imò fortiùs insistendum!

Aderit causæ D E U S; quæ mera insuperabilia putas obstacula, momentò subsident, si tu bene cœptis insistas. Potentior est orcò gratiâ DEI, huic fide, & eluctaberis.

10. Aprilis.

Nequaquam detractum crede pietatis studio, quod naturæ necessitati conceditur.

S. Ignatius in Hist. Soc. pag. 1. lib. 1. num. 30.

Magna hominis dignitas! ad imaginem DEI creatus, cœli hæres! gratiæ divinæ particeps, virtutis capax, ne se extolleret, præter animam, corpore constat, quod suos patitur manes.

Nec perit tempus, quod curæ corporis datur. Dum pascitur asinus, dum quiescit, Domino servit: sic indulgeri quies debet corpori, ut fortiùs deinde labori insistat.

Misera mentis humanæ conditio, pietati absque cessatione, licèt velit, addi-

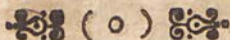
addici non potest: ut arcus intensus rumpitur, ita suum mens æquè, ac corpus, à laboribus interstitium requirit.

Nimum qui facit, nihil facit; nam lassitudine fractus, nihil poterit. Moderandus est fervor, ne penitus extinguatur. Nimum olei, si lampadi affundatur, non promovetur lumen, sed extinguitur. Moderata durant.

11. Aprilis.

Ad vineam Domini suis laboribus excolendam iturus, bumilitate, sui que contemptu viam sibi ad ardua, atque excelsa disponat, tum enim reliquum ædificium tutò surget, si bumilitatis fundamento sit innixum. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 2.

Qui aurum quærit, uti &, qui margaritas piscatur, se demittit, hic in maris, ille in terræ viscera; nec animas aliàs certius quàm demissione invenies.

Nec Christus, animarum nostrarum zelator maximus, aliâ eas viâ quæsit, quàm sui abjectione. Quantum ab hujus exemplo, tantum ab animarum lucro recedit.

Posse DEO cooperari in salutem animarum, gratiarum est maxima: hanc arrogans sui æstimator sperare non potest, nec enim dat, nisi humilibus gratiam.

Nulla vox ad persuadendum aptior sui demissione, plus hæc adjumenti, quàm integra Bibliotheca dabit. Vide, quid talentis, quid annis, quid experientiæ tribuendum.

12. Aprilis.

Non ideo pane Angelorum abstinendum, quòd molliores non experiamur sensus: foret enim hoc proinde, ac qui velle inediâ perire, quòd pane mellito careat. S. Ignat. vitæ l. 4.

Sicut in cibis corporalibus non semper illi magis conducunt valetudini, qui palatum suaviùs afficiunt;

ciunt; ita nec illa communio censenda est animæ utilior, quæ sumptæ majorem habet teneritudinem.

Panis solidus auget vires; saccharites gustui prodest, non stomacho. Solida devotio fide vivâ, spe firmâ, charitate non fictâ absolvitur, teneris lachrymis, & molli affectu carere tutò potest.

Illam devotionis teneritudo, corporalis est gustus, non spiritualis: illam qui appetit, se, non DEUM, quærit. Puerorum deliciæ dulcia sunt. Cordis & animæ, non gustûs & palati, cibus est Eucharistia.

Qui vulnus habet, medicinam quærit; nec sollicitus, an suavis? modò utilis illa sit. Insipiens, qui medelam non admitteret, nisi dulcem.

13. Aprilis.

Ille beatè vivit, qui, quoad fieri potest, & in DEO mentem, & DEUM in mente versat assiduò. S. Ignatius vitæ l. 3. n. 1.

Quid habet homo ex omni labore suo? ut trochus inutili motu continuo volvitur, donec concidat; ita sine fructu humanae agitantur curæ, nisi in eo quiescant, ad quem conditi sunt.

Difficile est curis distrahi, & mente immobiliter in DEO hære: sed quod potest in acu polari natura, cur in te non possit gratia? quocunque volvatur illa, seu sudum arri-deat cœlum, seu minetur turbidum, à polo non dimovetur. Sic mobile fit fixum.

Beata mens! quæ olympi montis æmula tempestatibus quidem obnoxia est, sed vertice super has altior perpetuam alit serenitatem. Hæc mentis in DEO fixæ felicitas est.

Ut soli Soli oculos indulgeat aquila, ita unum cor hominis uni debetur DEO. In hoc habet omnia, extra quem nihil est omne, quod esse putatur, umbra boni, nec tam umbra, quàm deceptio.

14. Aprilis.

*Quos robusto pectore, & virtute masculâ
solidos comperimus, ut habemus cha-
riores, ita exilibus etiam de navis se-
verius veniunt castigandi. S. Ignat.
vitæ l. 3. n. 36.*

Æ Gro facilius aliquid indulgetur;
qui ad modicum etiam vulne-
ris attactum gemit: molli manu tra-
ctandus: ast in sanis supervacanea
est ista sollicitudo; duris utiliter
exercetur, ne ad quemlibet casum
languet.

Quos majori affectu, hos parî
etiam curâ prosequimur. Amare,
est bonum velle; non amat, qui er-
rata dissimulat, qui morborum vi-
tia non succidit; doleat licet amato,
modò profit.

In pretiosioribus minùs tolerantur
labes. Quodvis vitium demit mar-
garitæ pretium. Quem amas, ita
cura, ita excole, ut nævo omni
careat.

Etiam parva multum nocent, spina res exilis est, leonem tamen, ne designatam currat ad metam, multum moratur. Quanto magis aliquem diligis, tanto vigili magis censuram maculam in eo singulam persequere.

15. Aprilis.

Nec sordidum, atque incompositum in te quidquam patere, sed & affectatam diligentiam, quæ mollius aliquid, & arrogantius sapit, procul habe. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

UT suam mundities laudem, ita risum meretur superstitiosa vanitas, quæ crines in aciem locat, tingit, fingitque, & curas, DEO, ac æternitati debitas, his crepundiis impendit.

Etiam in cilicio exosæ debent esse tibi sordes, ne horrore arceas, quos allicere debuisses. Sui usque ad pædorem, & sordes neglectus, ejus virtus sit, qui sibi soli vivit, & spontaneo

taneo abditus sepulchro, vivus putrescere incipit.

Quidquid sordium est, detestatur animus, qui aspirat ad cœlestem illam civitatem, cujus plateæ omnes aurum mundum, & sequi parat agnum sine macula.

Adi licet squallorem carcerum, nosocomiorum pædorem accede, sed ita in his, sicut Solis radii in cæno, versare, invisit ille lutum, nec inficit. Si quid tibi sordium adhæsit, maturè expia.

16. Aprilis.

Operarius non ad aurum tractandum, sed lutum venisse se cogitet, acuâtque in sui custodia curam, ne in se admittas scabiem, quam ex aliis satagit defricare. S. Ignat. vitæ l. 4.

Non opus est valentibus Medico, sed malè habentibus, ubi corruptio major, pestis urget acerbior, eò primùm advolet tam corporum, quam animarum archiater;

præmunitus tamen, ne & ipse vitium trahat.

Si piscator se mergat, ut unionem inveniatur; si se Medicus occidit, ut æger sanetur, non piscatio, non curatio hæc, sed insania sit. Idem est, qui animæ suæ labem aspergeret, dum abluit alienam.

Non obviæ virtutis esse debet, qui peccatorum conversioni operam suam vult addicere. Magnum est, quod aggreditur, nec satis tutum, nisi quasi impeccabilis sit, aliàs dum minuere vult, numerum facile auget scelestorum.

Nisi passiones in fræno habeas, cave præcipitium, quo malorum, inter quos agis, exemplum invitat, quò natura impellit. Facilis est descensus averni.

17. Aprilis.

Cave cujusquam factum criminis damnare; spectanda mens est proximi, quæ saepe proba est, & innocens, licet exterior

terior facti species deterior videatur. S.
 Ignat. apud Bart. l. 4. f. 387.

NOli à sensibus mutare sententiam,
 si nolis errare. Testimonium
 horum falsum est. Cautè pariter
 fide cogitatui tuo, cautiùs relatio-
 ni alienæ. Sed ut in nocte, ne im-
 pingamus, auxiliari lumine cave-
 mus; ita in alienis, quod certum
 non vides, non judica.

Malè de aliis judicare, est mali-
 tiam suam prodere. Areneus est,
 qui venenum haurit è flore, unde
 apis mel suxisset. Stomachus cor-
 ruptus omnia in bilem convertit.

Dominus est, qui judicat. Cur
 te misces ejus officio? ille scrutator
 est renum, & ponderator cogitatio-
 num, nos vix ultra spitamam, nec
 nisi rerum corticem videmus, & ta-
 men Orbis Judices fimus. Inde tot
 errores.

Magna illa dies aperiet, quàm
 frivola fuerint nostra de aliis judicia.
 Multi sunt sancti occulti, qui nihil
 exi-

eximium produnt foris, tantò majores coram DEO, quantò studiosius bene gesta coram hominibus celare studuerunt.

18. Aprilis.

Non cuique utiliùs est, quod per se est optimum; sed quid presentibus rerum concurrentium momentis cuique maximè conducat, observandum. S. Ignat. vitæ l. 4.

NEc cibus, licèt optimus, omnì stomacho, nec Medicina, esto pretiosissima, cuique ægritudini aptè convenit, sic etiam in bonis vigili opus est indagine, ut error evitetur.

Si semper bona voluntas comitem haberet perspicacem, & ad omnes circumstantias vigilem intellectum, rarior in bonorum electione occurreret error, qui nunc frequentissimus est. Nulla virtus est virtus sine prudentia.

Etiam in rebus optimis alienò utendum est consiliò, nisi malò tuò cape-

capere velis experientiam. Carò emitur, quæ per proprios errores obtinetur, scientia. Satiùs est interrogare, quàm errare.

Non omnes humeri ferendis iisdem oneribus sunt apti. Obruuntur facilè, nisi exploratæ sint vires; priusquam iis onus imponatur. Aliud est de rei bonitate, aliud de illius pro te utilitate, iudicium.

19. Aprilis.

Nec quantavis in pecuniæ difficultate sumptui ulli parcendum, ne quid decumbentium cura desideret. S. Ignatius apud Nolar.

Non debet timeri defectus facultatum, quæ in ægros impenduntur, redibunt cum sænore: dum pascitur æger, pascitur Dominus: quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Hic qui parcè seminat, parcè & metet.

Viva Spiritûs Sancti templa ruinæ proxima fulcire, ne corruant, majoris

joris est meriti, quàm aras instaurare. Hæ, si ruant, erigi poterunt; ægri vita semel perdita non revocabitur.

Non facilè dici potest, quantum inter corporis languores animi crescat infirmitas, dum æger spe destitutum se videt: duplici sic premitur malo, morbi uno, inclementiæ tuæ altero, qui eum, quem potes, imò debes, non consolaris.

Nec est immisericordia major, quàm eum deserere, qui se juvare non potest. Qui se, suâque DEO dedit, meretur ibi non egere, ubi summa est necessitas.

20. Aprilis.

Non tantùm è cæli, siderûmq; aspectu, sed etiam tenuis herbula, rei que cujuslibet tenuissimæ conspectu confestim in Dei amorem novit evolare, qui Deum novit. S. Ignat. ap. Maff. l. 3. c. 1.

UT ignis nativo impetu sursum, ita monitore nullo, nec Duce, nec
 scalis

scalis cor eget, quod DEUM amat, ut eò eluctetur; tacitis eò vinculis ita potenter trahitur, ut anima plus illic se esse, quàm ubi animat, omninò experiatur.

Perspicaces sunt amoris oculi, nec corticem tantùm, nec colorem attendit: rimatur acutiùs, medullam intrat, & è re creata ducitur ad creatorem. Ubi amor, ibi oculi, seu corporis, seu mentis.

Sol oculis eripi potest, sed non Deus: amanti ubique videtur. Etiam cùm dormit amans, ejus cor vigilat, & illic assistit præsens, ubi amat, nullà intervalla spatii, tenebræ nullæ aut obices inter hoc possunt impedire. Ubi thesaurus tuus, ibi & cor tuum.

Cujus oculi colore aliquo suffusi sunt, idem color semper oculis observatur, quidquid demum aspiciat; ita qui DEUM solum amat, solum novit, ille solùm ubique invenit, ubique videt.

21. Aprilis.

Ama etiam perditissimos: ama residuam in iis Christi fidem, si & hac carent, ama virtutes, quibus destituuntur: ama sanctam, quam gerunt, imaginem; Christi sanguinem, quò redemptos credis. S. Ignat. ap. Bart.n. 20.

OMnes quidem, scelerati tamen maximè, tenerâ sunt fovendi charitate: hæc enim unica restat via, quâ meliorem ad vitam revocentur. Non resipiscunt, nisi amati.

Facilior animi, quàm corporis morborum est medicina: illi amore trahuntur, & manum medicam, si amica sit, admittunt. Quàm beati forent Medici, si amando ægros curare possent!

Mira, vera tamen res! ad aliorum odium, & nostri amorem pronissimi, ad aliorum verò amorem & odium nostri difficillimi sumus! naturam nempe cæci sequimur, non expendimus rationes.

Inhumani prorsus in homines sumus! subito odium subit animum, importunè manet, lentè, aut vix exit, magna vi evelli est opus: fortissimas radices agit. Absit à te maligna pestis charitatis.

22, Aprilis.

Mundi contemptum Christi causâ professus patriam in mundo habet nullam, quam agnoscat pro sua. S. Ignatius vitæ lib. 1. n. 7.

Mens nata coelo libera est, nulli affigitur patriæ. Vel totus illi orbis patria est, vel totus exilium. Particulari affectu, velut vinculis, non sustinet alligari. Omnibus altior.

Trunci adeò tenaciter terræ, in qua nati sunt, adhærent, ut avelli, nisi vi, non possint. Sed & tunc non sine terræ hiatu, quasi ore aperto, in querelas effunditur; cum tamen transplantati uberiozem fructum ferant.

Quæcunque Patria tua sit, lachrymarum vallis est, miseriarum theatrum: ridiculum! quod ita pertinaci affectu ei adhæreamus! Nullum patria bonum, nullum facit malum.

Propheta non est acceptus in patria. Quid si extra patriam facilior sit ad cœlum via? vel enim desunt obstacula parentum, aut cognatorum favores, vel deficiente in suis spe, virtus crescit, ut Marte quis suo evadere possit. Nos patriam, quò tendimus, amemus.

23. Aprilis.

Si contingat te pati, quidquid DEUS velle, aut hujus permisso demon inferre possit, speranda tamen in DEO victoria. S. Ignatius apud Quartem. in Gl.

PRemi te finit DEUS, non finit opprimi: premit, quia te diligit; tibi providet, ut longè mitiori pœnâ hic expies, quod in altera deberes longè graviori.

Pre-

Premi te finit DEUS, tamen amat. Exercet in te jus, quod habet Dominus; premit, favorem tamen non exuit, manet pater, plus de te, quàm ulla mater de filio suo sollicita.

Premi te finit, & multùm, & diu, quia multùm amat. Premit, ut meritorum cumulum augeat, & præmium, quod otioso non posset, bene merenti conferat.

Premi te finit, ut tuum amorem acuat, & spem experiatur. Vide, ne suâ DEUM fraudes expectatione. Spera, multùm spera. Spei quippe magnitudo est obtinendarum mensura gratiarum.

24. Aprilis.

Nolo in iis, qui præsumunt, animi motus, ira potissimum extinctos, planèque mortuos, sed probè domitos. S. Ignat. vitæ lib. 3. n. 36.

ETiam venena profunt ritè attemperata. Usus rem bonam vel malam facit. Irâ rectè adhibitâ nihil

hil laudabilius, eâ carere, non est virtus, sed languor, & segnities.

Ira est Reipublicæ, & omnis civitatis fulcrum, sine qua disciplinæ solutio, laxitas morum, libertas, scelerum impunitas, audacia, oriuntur.

Affectibus uti debemus, prout Domini servis; subesse debent rationis imperio, non præesse, officio suo fungi, vel defungi debent, non prout volunt, sed prout jubentur: ubi dominatur ratio, servit ira, hæc dum servit, bona est.

Qui malis irasci nescit, cum deberet, præcipuam regiminis partem negligit: qui parcit scelestis, crudelissimè sævit, uni blanditur, omnibus nocet. Rei pater, civitatis tyrannus.

25. Aprilis.

Quidquid aliunde, quàm à DEO, & ratione Instituti tui dictatur, tentatio est, suspecta res esto. S. Ignatius apud Nolar.

Quan-

Quantùm fabrica declinat à regula, tantùm inclinatur ad interitum. Regula est, cui accommodari debent omnia. Cæterùm non erigitur ædificium, sed cumulus paratur ad ruinam. Idem esto de spiritali vitæ fabrica iudicium.

Regula sit norma vitæ, sit singularum actionum amuffis. Ut enim errat, & nobilis etiam structuræ decorem tollit, quisquis à regula exerrat lapis: ita quævis actio regulæ difformis ordinem impedit: dedecori est, non utilitati.

Nec à vulgi opinione patrociniū quære: peccat facilè multitudo: ponderanda potiùs, quàm numeranda veniunt iudicia. Indignus censetur ratione, qui mavult credere, quàm iudicare.

DEUS benedictionem Instituti tui regulæ allegavit; hâc ad unguem servatâ, succedent omnia: rejectâ, nihil. Nec revelationi danda foret fides, si aliquid à regula tua alienum fuaderet.

26. Aprilis.

Non minus miraculum est, videre mæstum Religiosum, qui aliud non querit, quàm DEUM; quàm videre lætum, qui omnia querit præter DEUM.
S. Ignat. apud Trinkel. in exercit.

Ibi solidum potest esse gaudium, ubi possidetur summum bonum; in hoc uno est flamma sine fumo, aliæ rosæ spinis horrent, & gaudia mærore confunduntur. Virtutis nempe pedisequa est constans mentis lætitia.

Ludi, musica, spectaculorum varietas, infirma sunt gaudiorum artificia. Obstacula dolori esse possunt, sed ad tempus. Suspendunt potiùs, quàm tollunt animi mærorem, qui facilè recrudescet, nisi repererit in bono immutabili medelam.

Illi tristentur, qui spem cœli non habent; qui sese fumis passionum jactandos permiserunt; nos, quibus cœlum stipulatò promissum est, sinceræ

ceræ lætitiæ fontem gustamus, quam nemo tollet à nobis, quàm diu corde DEUM non sustulerit.

Non contristabit justum, quidquid ei acciderit, quia scit, DEUM diligenti omnia in bonum cooperari. Sic tenebræ serviunt luci, & umbra colorem magis spectabilem facit.

27. Aprilis.

Hominem usu rationis præditum non solum ita frænare convenit passiones, ne verbo, factove erumpant in publicum; sed etiam ita regere: ut nihil ex impetu, omnia ex ratione operetur.
S. Ignatius apud Maff.

INsapiens planè navarchus, qui navim suam ventis & fluctibus permittit, quoquo his libuerit, impellendam. Quem, sic raptata, portum tenebit? Fluctus hi sunt cupiditates tuæ.

Hoc unum hominis à pecude discrimen est, ratione agi, & agere; hoc si desit, nescio, quid hac ille melior

lior sit. Ratio norma sit, secundum quam prudens architectus vitæ tuæ structuram ducas.

Impetus dux cæcus est, cæca pariter voluntas: Væ, si cæcus cæco ducatum præstet! impetus est equus sine fræno, navis absque remo; quorsum ista? nisi in præcipitia, nisi in naufragia?

Quò certior regula, eò felicius surgit ædificium. Ratio, quæ te, ac tua dirigat, æterna sit, ab hac nec latum unguem recede. Si te ducant aliæ, seducent.

28. Aprilis.

Cavete, ne filii hujus sæculi majori curâ, & sollicitudine in caducarum rerum, quàm vos æternarum affecutionem incumbant. S. Ignat. Epist. perfect.

Misera mortalium conditio! in ea, quæ nocent, semper pronior! cum ægris nihil avidius expetimus, quàm quæ gravissimè officiunt; nec horremus amplius aliquid, quàm quod foret utilissimum.

Labor

Labor omnis gratus est, præter illum, qui virtuti assequendæ impendendus esset. Fatigia mercatorum, militum pericula, studentium vigiliæ, inertia nos convincunt, quâ lucra terrena æternis, id est, umbram rei præhabemus.

Faciliùs sæpe foret cœlum obtinere, quàm perdere. Minori virtus, quàm vitium labore nobis constat. Jugum Christi suavius, & onus levius est, quàm nostrarum cupiditatum, & tamen ô vesaniam! sudores, & pericula nostra deperimus.

Si decima pars conatûs, & temporis, quam avarus temporalibus lucris impendit, æternis daretur, quàm grandibus in virtute passibus procederemus! quàm facilè sancti essemus!

29. Aprilis.

Meliùs est parum bene fundatum, & durable, quàm multum incertum, & malè securum. S. Ignat. ibid.

Quæ amitti possunt, bona vix dici possunt; possessa cruciant,

curas pariunt, rosam unam plantant, & spinas plurimas alunt. Cœlum nos non satiaret, si perpetuum non esset.

O spes, & res hominum inanes! qui fortunam sibi pollicebantur stabilem, & adamantino nexu obligatam, momentô, intentionibus, desideriiisque suis inimicam experiuntur. Misera felicitas! quæ metu futurorum amaram reddit omnem, quæ haberi potest, voluptatem.

Æternitas sola est, quæ finem nescit, cujus gaudia nemo tollet à nobis. Quæ amorem nostrum merentur, æterna sint, nullum reliqua operæ pretium faciunt.

Quidquid deliciarum mundus habet, minimâ sui parte nos afficiunt: vel enim transiverunt, & hæc non recreant: vel ventura sunt, sed hæc incerta. Ita plus mæroris, quàm voluptatis habet omnis voluptas.

30. Aprilis.

Quidquid sine voluntate, aut consensu animæ moderatoris fit, vanæ gloriæ depu-

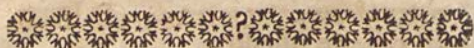
deputabitur, non mercedi. S. Ignat.
in cap. de obedien.

Nemo sibi satis sapit; ut oculus, etiam perspicax alios, non seipsum, videt; ita prudentia etiam insignis aliis, non sibi sufficit. Qui alios novit regere, sui regimen committat aliis, est necesse.

Voluntas propria fermentum est, quod operi etiam bono admixtum totum inficit. Tantò plus valoris accedit actioni, quantò hæc magis recedit à propria voluntate. Quidquid hæc suaserit, suspectum habe.

Subtilis est amor proprius, excidium virtuti per cuniculos parat, te iudice tamen reus non augetur, evadet supplicium, ad aliud deferendus est tribunal.

Tu de aliis, alii de te judicent. Tunc remotior futurus à periculo, si de te, sine te statuunt. Nemo sibi medetur ipsi. Ægritudo animæ difficilior est, quàm corporis.

I. Maji.

In ferendo de legendis rebus judicio, habendum non est in fuco, quem præferunt, sed prospiciendum, quod desinant. S. Ignat. apud Nolar.

ERrant, qui non à fine incipiunt. Exitium citiùs, quàm exitum allatura sunt negotia, quæ sine matura deliberatione ex impetu sunt inchoata. Hæc quidem ubique, in salutis tamen negotio, ubi æternus error est, maximè necessaria.

Qui timet pericula, non peribit in illis. Præstat etiam tuta timere, quàm de incertis præsumere. Audacia infelix est consiliaria. Melior est dubius eventus cum maturo consilio, quàm felix cum temeritate.

Prævisa minùs feriunt; esto enim præter voluntatem, non tamen præter opinionem eveniunt. Si eximere te calamitatibus non potes, potes
tes

tes erroribus. Mala enervat cautela prævidendi.

Oculum sceptro præfixum tutò sequuntur populi: nos in manibus & pedibus oculos habere convenit, ut quid agamus, quæve tendamus, videre liceat. Non satis oculatus est, qui videt, ubi sistit, nisi aliò, quò tendendum sit, examinet.

2. Maji.

Duplici nos viâ instituit DEUS, unâ per se, quæ quia occulta, ideo ignota, alterâ instrui per hominem sinit. S. Ignatius apud Bart. l. 1. f. 22.

UT spinis, ita difficultatibus plena est ad cœlum via, felix, qui hic peritum nactus est ducem, sine hoc facilis descensus averni, pronum est præcipitium.

Ignota DEUS voluit nobis consilia sua, ut sollicitudinem acuat. Docere ipse renuit, ut fidei præberet exercitium, imò ut auget meritum, homini nos, non sibi obedire voluit.

Loquitur sæpe in corde spiritus, sed non omnes capiunt verbum istud. Delicatas requirit aures, in sibilo auræ tenuis sua sensa revelat: vox tenuis à passionum tumultu facilè discutitur, ideò egemus interprete.

Cum simplicibus sermonicinatio ejus. Qui ambulant in mirabilibus supra se, non sperent ejus alloquium, Revelat ea parvulis, quæ occulit arrogantibus.

3. Maji.

Præstat beatitudinis incertum vivere, & DEO interim, ac proximorum saluti servire, quàm certum ejusdem gloriæ statim mori. S. Ignat. ap. Biderm. lib. 2. cap. 3.

HACTENUS DE I fruitione meliùs nescivit ascesis, nunc hâc ipsâ sublimiùs didicit aliquid: DEO, & proximo servire. Amare quidem DEUM, eoque frui, nobis dulciùs, propter illum laborare, illi gratiùs est.

Qui sic amat periculum, procul fit à periculo: periculum enim non teme-

merè, sed DEI causâ qui subit, majus à DEO auxilium, geminatâmq; gratiam refert, quâ protectus, quod metuat, non habet.

Hoc est sincerissimè DEUM amare, qui amare solus renuit, nisi à pluribus ametur. Ut ignis sociatus ignibus urit intimiùs, & spectabiliùs lucet; amantium multitudo auget amorem, & meritum multiplicat.

Omne bonum communicivum est sui, maximè verò æternum; hoc sibi cum aliis commune facere, est sua in cœlo gaudia multiplicare. Quanta solatii æterni seges, plurimos conatu suo cœlo intulisse.

4. Maji,

In rebus humanis minùs accuratè versari, jure forsân ignoverit quispiam, at immortalì DEO servire negligenter, id verò nullo pacto ferendum est. S. Ignatius apud Maff. l. 2. c. 3.

BONUM, nisi bene fiat, boni nomen amittit & pretium; Majestatis

statis immensæ non tam cultorem, quàm irrisorem se ostendit, qui opera ei propria, vel ejus causâ suscepta obiter facit. Principes sæculi quàm reverenter sibi serviri exigunt?

Maximus rerum etiam optimarum hostis & corruptor est, longus usus. Quod sæpe fit, abit in consuetudinem; hæc sociam trahit negligentiam. Præstat rem sanctam intermittere, quàm non sanctè tractare.

Quantùm perdimus negligentia! quàm ingens ex hac lucrum cessans; imò quàm grande damnum emergens! Qui mollis est & dissolutus, frater est opera sua dissipantis.

Seminamus multùm, & metimus parum, quia multa, sed oscitanter agimus. Gratiùs DEO est modicum bene, quàm multum ignavè factum. Non verba DEUS curat, sed adverbia.

5. Maji.

DEUS perspicax trapezita, magis ab operibus, quàm à verbis amorem aestimat.

S. Ignat.

3. Ignat. in contempl. de amore
DEI.

A Mor sine opere, arbor foliis plena est, sed sine fructu, jactantiam habet, non emolumentum. Opera loquuntur amorem, non verba; habent illa linguam suam, habent etiam, hac tacente, facundiam.

Una lingua, duæ manus nobis à natura obtigère: plus nempe agere, quàm loqui nos voluit. Mortua vox sine opere. Universa sine amore nihil valent. Amor sedem non in ore, sed in corde fixit.

Sæpe amori ficto & vero idem est color, paria verba, ita ut fucatum à sincero ægrè discernas. Sic homo potest homini illudere, nullus DEO. Hic perspicit intima, qui novit omnia.

Nucleus donorum animus est, illud solùm cælo acceptum, quod ille, non quod manus dant; à minùs habente, sed plùs amante majoris fit donum minùs, quàm majus à minùs amante.

6. Maji.

Tria sunt indubia Religiosæ domûs ritè institutæ indicia : si clausura, si munditia, si lex silentiî exactè observetur.
S. Ignat. ap. Lancic. opusc. 5. c. 4.

QUò promiscuè omnibus patet accessus, turbas illic cieri, sordes inferri, sanæ quietis otia perturbari, est in propatulo. Urbs sine custodia hostium est suorum ludibrium.

Munditia, virtus Angelica, odit inquinamentum, nec quid solùm in anima, sed & in iis, quæ sub manus & sub oculos cadunt. Exterior hæc interioris nota est, & animi ad ingenuitatem educati character.

Lex silentii legum omnium est compendium, ubi severior illius observantia, solidior illic virtus, major ædificatio. Ubi minùs verborum, ibi plùs prudentiæ, tam sanctæ, quàm profanæ.

7. Maji.

Contra id vitium capeffenda sunt arma, quò te præcipuè urgeri sentis, nec ante canendum receptui, quàm illud, DEO duce, debellaveris. S. Ignat. apud Maff. l. 3. c. 1.

UT longus, ita inanis labor est, solida carpere, vel minutatim noxiæ arboris ramos præcidere, etiam putata revirefcet, nisi ea penitus evellatur. Securis applicanda radici, unde malum omne progerminat.

Implacabile debet bellum intercedere te inter & vitium illud, quod tam diu calcaneo tuo insidiabitur, quamdiu vita supererit. Non morietur hostis ille, nisi te mortuo. Ut ille semper in armis, ita tu semper esto in vigilia.

Contra multa simul vitia decertare, est omnibus indulgere. Nec Hercules contra duos. Unum designandum est, quod in singulare certamen deligas, aliàs nullum vinces.

Ut

Ut capite succiso membra omnia concidunt : sublato duce dissipatur exercitus ; ita causâ morbi sublatâ facilè tollentur symptomata. Si princeps passio debilitata sit, innumerî defectus emanebunt.

8. Maji.

Quisquis occultè improbus eos inter vitam degit ; qui probitate delectantur , multo illic tempore durare non potest.
S. Ignat. ap. Bart. l. 4. §. 37.

VÆ sepulchris dealbatis , quæ candidum foris colorem mentiuntur , intus plena putredine. Hypocritam nemo diligit , non homo , quia societatem humanam tollit ; non DEUS , quia veritas est.

Minus semper malitia palàm nocuit. Dum ignis in publicum erumpit , concurritur undique , media , ut sopiatur , offeruntur , at , quamdiu latet , impunis nocet.

Qui fallere vult omnes , justô DEI judiciô fit , ut ipse fallatur maximè.

Fi-

Fidem, quam non invenit, nemo prudens reddit. Astus astu luditur, & larva personato, nihil simile cogitanti, detrahitur.

DEUS non fallitur, rimatur intima. Frustra sunt tenebræ, & latibula, oculus ille omniscius ubique penetrat. Cave, personam pone: aliàs, percutiet te DEUS paries dealbate. Esto quod appares, aut appare, quod es.

9. Maji.

Quem iræ vexat intemperies, malè se aliorum consuetudini subtrahit: hæc enim vitia non fugiendo, sed resistendo vincuntur. S. Ignat. in Exer.

Differtur malum, non aufertur, quamdiu iræ jura non dictat ratio; sub hujus illa jugum mitti debet, secus subjugabit. Quamdiu vel scintilla gliscit, pronum est incendium timere.

Modico opus est pyrio pulvere, ut flamma nascatur è scintilla: Sic

occafio quævis iræ tuæ vires dabit. Licet unam occafionem fugias, aderit alia, omni, fi carere velis, extra orbem eundum erit.

Nec in illa occafione, nec in illo, quem fugis, focio, fed in te malum latet; in pectore foves belluam, quocunque iveris, tecum ambulat. Non locum proinde, nec focium, fed te, & mores muta.

Quamdiu vivet hydra hæc domeftica, tutus non vives à vulnere, adimendæ funt ei vires, capiftrum ori inferendum, fic securus cum quovis converfaberis.

10. Maji.

Mulierum, etiam earum, quæ spirituales funt, vitanda familiaritas, quarum è confuetudine vel fumus sequitur, vel flamma. S. Ignat. apud Bart. lib. 4.

Qui calefieri renuit, ignem non accedat, hic enim etiam in nolentem diffundit calorem. Cur ap-
pe-

petis ibi agere, & versari, ubi vel perire debes, vel vincere.

Ut cum hostibus, ita cum mulieribus conservandum. Illi cervicem, hæc cor petunt; apertis illi armis, hæc occultis pugnant; major ab his, quàm illis metus, quia certius exitium.

Si fructus, qui sperari, & damna, quæ metui possunt, æquâ lance pensentur, hæc illis longè præponderant. Cedros Libani dejecit hæc pestis, de quorum casu tam parum timendum erat, quàm de casu Antonii.

Quantos leones domuit una infirmitas delicata! Affectus, qui spiritalis est, facilè degenerat in sensualem; nihil citiùs putrescit, quàm caro, & sanguis. Hic sibi qui fidit, consistit in lubrico.

II. Maji.

*Angelos in juvandis proximis oportet imitari, qui in procuranda hominum salute nullum prætermittunt genus industriae, ex successu autem, quiscun-
que*

*que sit, nihil beata sua, æternæque
pacis amittunt. S. Ignat. apud Ri-
baden. l. 5. c. II.*

SI nunc irritus videtur cecidisse co-
natus, fortè dabit fructum in
tempore. De nullius etiam pessimi
salute desperandum, quamdiu vivit,
& spirat; viator manet. Quod unus,
vel alter non potuit conatus, tertius
efficiet. Curam DEUS præcepit,
non curationem proximi. Semina-
re nostrum est, DEUS est, qui dat
incrementum.

Si infra desiderium cadat eventus,
cadendum non est animo; præmium
non deerit, quod DEUS voluntati,
non operi, conatui, non successui,
præparavit.

Si fructus longo labore partus, &
in spem egregiam largo sudore edu-
catus, repentino fortè turbine con-
vulsus momentô pereat, te non per-
das. Adora fines DEI, tibi ignotos,
tuis tamen meliores.

Si centesimus operæ fructus respondeat, & hinc partem mercedis accipis, solatium laboris; hoc ut laborem, ita & meritum imminuit.

12. Maji.

Malo DEI servos virtute præstare, quàm numero, & re magis ipsâ, quàm nomine, cultûque distingui. S. Ignat. in Hist. Soc. lib. 5.

Magni exercitus magnis cladibus sunt obnoxii. Virtus non in censu, sed in fortitudine, hæc non in uno numero, sed animo consistit. Ut sol unus mille stellis amplius lucet, ita fortis unus præ mille fungis robur alit.

Ipsâ copiâ res vilescunt, & facile fatietatem, imò contemptum parit, quod obvium, & semper est ad manum. Raritas pretium facit.

Multitudo sibimet gravis, prona est ad confusionem; facile unus officit alteri, & qui auxilio esse debebat, fit impedimento.

Non

Non semper meliùs fit, quod à pluribus; quod in commune curatur, in communi negligitur. Plures Medici pejùs curant. Eunt in diversa, sæpè contraria consilia; perplexum citiùs faciunt, quàm sanum. Tu talis esse conare, ut sis unus pro mille.

13. Maji.

Eamus alacriter, securi, crucem, quacunque ferenda sit, sine Christo minime futuram, ejusque præsidium adfore semper nobis hostium omnium conjuratione potentius. S. Ignatius apud Bart. l. 2.

RUdis & indoctus patiendi patitur, qui didicit pati, sine vulnere, imò sine sensu vivit; quibus commovetur ille, lætatur iste, sub quo onere alter gemit, exultat iste. Tantum interest inter volentem, & nolentem pati.

Præparandus ad dura animus. Sæpius in die quid dolere, quid sustinere possis, occurrat. Prævisa minùs,

volita nihil, ferient. In manu nostra est, parum, aut nihil pati.

Sua crux habet solatia, his uti si sciamus, nulla nos adversitas faciet infelices. Postquam Christus cum gaudio sustinuit crucem, omnem huic sustulit amaritudinem.

Filius DEI non fuit sine cruce. Crux non erit sine Christo, si hanc velut ex ejus manu dono submissam accipias, si ejus imitatione feras. Quisque suæ vel crucis, vel fortunæ faber.

14. Maji.

Vestis tua, ut quadret, sit honesta, sit ad usum loci, in quo vivis, accommodata, sit statûs tui professioni congrua.

S. Ignat. vitæ l. 3. f. 211.

Qui ex veste quærit æstimationem, alio se carere pretio, satis docet. Tu vestem, non te vestis ornet. Parùm interest glabra, an scabra sit concha, quæ tegit margaritam; huic pretium illa non detrahet.

Quàm

Quàm miser, qui à manu sartoris, aut argentarii arte mercatur famam? Quid illa vestis pretiosa, quam appetit? quid sericum, & purpura? sunt vermium excrementa. Nobilis scilicet gloriandi materia.

Vestis perpetuus est ignominiae character, Adamo in poenam peccati data, per quem cum traduce peccato ad filios vestis necessitas descendit, confusionis potius, quàm gloriae argumentum.

Ut tegat, ut à frigore, ac reliquis caeli injuriis corpus tueatur, non ut ornet, ut superbiae serviat, vestis data est, cur hanc detorques ad vanitatem.

15. Maji.

Si pulsu pravorum affectuum insolentè animum ad scelus cacodemon proritet, remediis quoque insolitis spontaneæ afflictionis, prater consuetas, occurrendum. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

UT clavus clavo, sic insoliti morbi non solitis pellendi sunt medicinis;

nis ; ubi discrimen certius, potentiora illic apponenda sunt subsidia. Contraria contrariis eliduntur.

Nec in numero, nec in viribus tentationum succumbendum. Semper cœlum orco, gratia dæmone potentior est. Nec sinet te DEUS tentari super id, quod potes.

Pejor est bellô, timor ipse belli; nihil periculosum magis, quàm hostem formidare. Si times, jam meliore tui parte victus es. Animositate nostra exarmantur hostes; dum nos assurgimus, tum illi cadunt animo.

Si multi, si frequentes te hostes impetant, crede tibi suggeri materiam victoriæ. Coronare te vult DEUS, quod ille non posset, nisi hostes tu sentires.

16. Maji.

Caveant, qui regunt, ne suos asperitate à se faciant alienos : vel suspicio severitatis nocet. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 265.

H

Qui

Qui duris asperantur, illi mollioribus cedunt remediis. Adamas immobilis perstat sub ictibus, ad tepidi sanguinis contractum duritiem oblitus, in omnes, quas volueris, partes secedit.

Nobilior indoles tam parum asperis tractari, quam parum leo catenis vinciri se sinit, rumpet has, qui tenui filo duci se sinet.

Homines tractamus, non belluas; quando hæ humanitate regi volunt, quanto magis illi abituri in feras, nisi pro naturæ ratione gubernentur.

Non longus morum præses metus est; nec diu, nec feliciter illos moderatur. Ut ignis violentè compressus ruinas agit, qui molliùs habitus in fumum sine damno abivisset. Qui timetur, timeat sibi, ac disciplinæ.

17. Maji,

Religionem ingressurus sciat: non fore sibi perpetuam, & quietam illic sedem, nisi pede conjunctim utroque, voluntate ni-
mi-

mirum, & judicio limen transfiliat.
S. Ignat. ibid. l. 3. f. 270.

A Cephalum esse oportet Religio-
sum, Christus Religiosorum
Alpha, in capite libri de se scribi vo-
luit, ut faceret voluntatem Patris:
Hoc nempe caput & summa vitæ ar-
ctioris est: caput posse subicere.

Nec gravis esse potest, hæc paren-
di promptitudo, nisi renuenti. In
cujusque manu situm est, ut jugum
sibi reddat suave & onus leve. Si ve-
lit, quod superior, facilia fient omnia.

Nullum intolerabilius inobedien-
tis jugo, quod vult, non potest; de-
bet, quod non vult. Perpetuum
martyrium, idque sine merito, bis
patitur, & à se, & à præside.

Ceræ instar mollis, facilique manu
tractabilis semper lætus, formas in
omnes fingi se sinit, digiti nutum se-
quitur nec lacertum expectat.

18. Maji,

*Fovendo infirmo quidquid peculii adest,
impendatur; nos qui rectè valemus, si*

*alia non suppetant, duro pane facile
vivemus. S. Ignat. apud Bart. l. 3.
f. 274.*

Liberalitas suis semper digna en-
comiis, re ipsa major fit, si in
ægros diffundatur; hæc debitorem
facit DEUM, nec est, quòd timeat
paupertatis angustias, qui in ægros li-
beralis extitit.

Magna pars mali tollitur, si libe-
ralem æger effectum experiatur; nec
leviter mitigatur dolor, si eum cum
compatiente divisum advertat.

Geminum malum est, si corporis
infirmetas animi secum trahat ægri-
tudinem: quam turpis creat parsi-
monia. Sic enim afflicto additur
afflictio.

Si, quod pronum est, erroris ali-
quid æger committat, nec ægro, sed
ægritudini adscribendum: corporis
namque indispositio, facile transit
ad animum, & physicum nimis quàm
sæpe agit in morale.

19. Maji.

Tantâ in Deum niti oportet fiduciâ, ut mare ipsum, si navis deesset, nuda se in tabula superaturum credat. S. Ign. apud Mass.

TAnta est DEI potentia, immensa liberalitas, ut humana spe, quantacunque sit, minùs exhauriri, quàm mare tenui cochleari possit.

Minùs accipimus, quia minùs speramus, accepturi multa, imò plurima, si tantundem sperare didicissemus. Non DEUS, sed pusillæ spes nostræ, nos pauperes faciunt.

Tentandus quidem non est DEUS, nec expectanda miracula, ubi nulla urget necessitas, sed ubi Divinæ voluntatis arcana nobis patent, quod à nobis est agendum strenuè: reliqua ita firma spe commitenda DEO, quasi media omnia præsentia videremus.

In causa DEI necessaria nunquam deerunt subsidia; vel, si desint hæc, aderunt prodigia; prodigiis majus,

& hæctenus inauditum foret, spem
ope divina destitui.

20. Maji.

*Cùm superior aliquid tibi præcipit, non
vetat te prudentiâ uti. S. Ign. vitæ
l. 3. f. 281.*

NON adeò stupida virtus est, ut
in iis ratiocinationem excludat,
quæ cùm non definiverit obedientia,
exequentis industriæ, circumspectio-
nique permisissè censeri debet.

Ut jussa promptè, ut sine causarum
indagine cæcè impleas, urget obe-
dientia; sed ut in circumstantiis ab
ea nec imperatis, nec prævisis tibi no-
xius, proximo gravis sis, illa non ju-
bet, sed tua indiscretio.

Imprudencia grande malum! ubi-
que cum bruchis impingit. Ejus
emendatio vel omnino sine spe, vel
carò nimis, id est, multis emenda er-
roribus.

Discretio ubique, in via virtutis
tamen maximè necessaria, quantò res
in-

intenta pretiosior, tantò damna sequi possunt graviora. Quod corpus absque oculo, hoc opus est absque prudentia.

21. Maji.

Miraculum sanè fuerit maximum, si desit DEUS sua ope iis, qui sua ejus amore reliquerunt. S. Ign. apud Bart. l. 4. f. 345.

Qui electione, non turpi necessitate, pauper est, non egebit. Fertilis ager DEI manus est, quidquid in eam reponis, fructum reddet centuplum.

Plus dat voluntaria paupertas, quàm fortunæ prodigalitas dare, imò quàm avaritia nostra desiderare possit: dat enim: nihil appetere; quò habitò, plus possides, quàm haberi possit.

Aliud est beatum, aliud divitem esse; felix est, qui nihil cupit: qui multa habet, dives est, & fortunatus. Majus autem quid felicitas est, quam

fortuna. DEUS felix est, non tamen fortunatus, sed felix non tam ideo, quòd habeat omnia, quàm quòd nihil cupiat. Vide quàm Divina res paupertas sit?

Quidquid natura deberet, aut fortuna dare posset, utrumque superat paupertas; utrâque ditior: plus quippe illis, quàm huic deest.

22. Maji.

In eum dives gradum enitatur, ut possessor sit eorum, quæ possidet, nec ab iis possideri se sinat. S. Ign. apud Nolarci c. ult.

IRritis votis fatigantur mortales! consequi opum dominium non valent: ab ipsis possidentur rebus; hæ dominantur, voce vulgi, Dominis ita subsunt, qui præesse debuissent.

Quisquis amat, servit; quântò plùs amantur opes, tantò gravior eorum servitus. Ita qui heri futuri erant, mancipia fiunt. Parum in-

te-

terest, ferreis, an aureis catenis vinciaris, si libertas amissa est.

Illa in opibus peior servitus, dum coacervamus dona fortunæ, obnoxii sumus malis gratiæ; temporalia quærimus, id est, gradus ipsi struimus, per quos in animæ damna, utinam! non æterna, præcipitemur.

Si opes propter DEUM relinquere durum esse non debet, secùs divitiis, ut affine cum vitiis nomen, ita par ab utrisque timendum foret exitium.

23. Maji.

Precedendi studio deditis par periculum faciunt successus, & ariditas: illo proclive est, ut animus intumescat; hæc facile ad tædium provocatur. S. Ign. apud Bart. l. 4. f. 379.

Nulla re magis, quàm oratione egemus; hæc vitæ melioris anima est; nec ulla tamen in re sæpius bonis mentibus dæmon illudit. Sic optima maximis periculis sunt obnoxia.

Quæ sublimia, quæ præter ordinem rara sunt, non pete; plus habent periculi, quàm emolumentum. Quidquid recedit à vulgo, accedit ad fastum. Medio tutissimus.

Quanti hostes orationis? distractio minuit, exsiccat ariditas, curæ morantur, impedit dæmon, & quod mirandum magis, ipse successus corrumpit, & gustus enervat.

Tunc oratio DEO grata, tibi utilis erit, si humilis, si à communi modo non degener, alienum potiùs ductum, quàm tuum sequatur appetitum. Non semper prodest, quod sapit.

24. Maji.

Non sumus Domini corporis, sed Deus; ideo ejus afflictiones unâ singulis mensurâ dividi non possunt. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 381.

UT Domini non sumus corporis, ita servi esse non debemus, nec ejus parendum cupiditatibus, nec necessitatibus aliquid subtrahendum.

No-

Nobilis jumentum curam nobis impositam credamus; fovendi debet, non ultra modum, ne recalcitret; nec infra, nec oneribus impar succumbat; sentiat calcaria, ne otio torpescat, sed & freno revocetur à præcipiti cursu ad quietem.

Facilius est flagris verberare corpus, quam ferocem flectere voluntatem; cingi hispido cultu tam durum non est, quam si cingat te alius, & ducat, quò tu non vis. Multa sunt, quæ corporis macerationi præstant.

Omnis, & hæc potissimum virtus consistit in medio, ut nec omittatur necessaria, nec cum valetudinis periculo accumulatur nimia corporis castigatio. Fortè plures in defectu, quam ejus excessu deficiunt.

25. Maji.

Usitatum est dæmoni, foris, quam domi res potius gerere: contra Deus interiùs magis, quam exteriùs hominem elaborat, & excolit. S. Ignat. ibidem f. 383.

Sincera virtus DEO innotescere gessit, non homini; latebras potius quærit, quam publicum, DEI, qui videt in abscondito, non hominum oculos requirit, teste contentus conscientia.

Qui vult decipi, statuat ab externis iudicium. Heu quoties ludimus, & ludimur! hypocrisis ludimus alios; externa pietatis specie contenti, quod vivamus, ludimur ipsi.

Cortice delectamur, medullam negligimus. O præposterarum hominum curas; quæ in exterioris culturam impenduntur omnes, vix ulla extenditur ad ulteriora. Nemo amentius delinquit, qui se neglecto, curat opinionem sui.

Omne hominis pretium anima, omnis huius decor virtus est, hanc qui non excolit, turpis est, licet Adonidem formâ superet; quæ latent, pretiosiora sunt iis, quæ patent.

26. Maji.

*Impugnaturus hominem dæmon primùm
circumspicit, qua parte debilior, quâ-*

*ve neglectior sit : eò machinas admovet ,
illic impressionem facit. S. Ign. apud
Bart. l. 4. f. 382.*

Maximum ad vitam bonam com-
pendium est sui notitia. Sæpe
hostem persequimur , qui parum no-
cet ; interea capitalis , quia latet igno-
tus , in mala nostra tutò grassatur.

Andabatarum more cæcus pugnat,
qui , quem ferire hostem debeat , non
intelligit , ictum vibrat incertum cer-
to sui periculo , nullo fructu.

Imbellis in nos dæmon esset , nisi
fædus cum cognatis vitiis iniret ; his
nos suppetiis expugnat. Huc igitur
conatus , huc arma : Si vitia nostra
subigantur , non est , quod orcum
metuamus.

Si nos in animæ nostræ lucra ita
vigiles essemus , ut hostis est in detri-
menta , quàm citò , quàmque facilè
sancti essemus. Primus huc gradus
est , passionum suarum principem &
nôsse , & persequi.

27. Maji.

Quæ retro sunt, quæso, in gratiam JESU Christi obliviscimini, & quasi nunc primò tam longum iter suscipere-tis, virtutis viam indefesso progressu alacriter metimini. S. Ignatius Ep. ad Hisp.

UT friget focus, quem non quoti-dianus ignis accendit, sic pro-num est ad naturam redire vitia, nisi quotidiana iis domandis insudet dili-gentia. Sol quotidie cursum inchoat, virtutis quoque semita novo in dies passu est auspicanda.

Cur negemus animæ, quod tam so-lerti curâ præstamus corpori? hujus imbecillitatem novo quotidie alimen-to confortamus; suum etiam illi de-betur nutrimentum. Nisi oleum af-fundas, lumen & flamma deficient.

Quidquid spiritualis thesauri lon-gior cura cumulavit, facilè omnem dies unus dissipabit, nisi dies omnis foveat industriam. Quid prodesset vicisse toties, si semel succumbas.

Non

Non bene finiet, qui non quotidie incipit. Quotidie potest malè agi, vel ideo egregia animi ferventis decreta quotidie promulganda sunt cordi, eique inclamandum: Vive hodie!

28. Maji.

Certum est pigros, quòd se ipsos non vincant, nec ad animi pacem, nec ad perfectam unquam virtutis possessionem venire, cùm tamen diligentes utrumque paucis diebus faciliè consequantur.
S. Ignat. Epist. ad Hisp.

Quidquid bellorum, & molestiarum patimur, intra nos est. Frustra dissidiorum causas, & perturbatæ pacis fontes alibi quærimus, aut quærimur; domi est scaturigo.

Quisque suæ fortunæ, quisque suæ pacis faber est; externa bella domesticæ paci nihil officient, nisi tu ea velis admittere, nunquam usque ad animam penetrabunt, minùs cor ferient.

Mira res! verbum, quod te vulnerat acutissimè, nullum alteri sensum

sum movet; Idem, qui te sternit casus, alium nihil commovet; nempe quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur. Cur affligeris?

Tuâ, non aliorum culpâ hæc acciderunt, quæcunque animi tui pacem everterunt, de manibus tuis sortes tuæ.

29. Maji.

Si in bello generosiùs miles pugnat, ut futilem gloriam & exuvias colligat, quàm vos; ut de vobis victoriâ strenuè partâ æternam gloriam in cœlesti regno consecuti triumphetis, Christi militum nec nomen, nec animos impletis. S. Ign. ibidem.

Non est monstrum turpius, quàm nomen habere militis, & animos feminæ; galeatus nempe lepus risum meretur, non gloriam, colò dignior, quàm arenâ.

Quò generosior Dux est, tantò minus tolerabile ignavum sub ejus labaro militem agere. Cui tu militas?

vide : nisi generositatem induis , aut nomen , aut mores muta.

Si militia est vita hominis , cur ignavus stertis ? cur ad difficultatem , & vel ad suspicionem vulneris impalescis ? Non est hoc pugnare , sed otio & inertia diffluere.

Turpe est gaudere velle stipendiis , & nolle vigilias obire : turpius æterna sperare , & modici temporis labori se subducere.

30. Maji.

Illos in cælo pretiosissima corona manet , qui opera sua omni , quæ possunt , agunt diligentia , nec enim sufficit opera per se bona facere. S. Ignat. apud Nolar.

Aliud est bona facere , aliud bonum effici : nec enim quia bona feceris , continuo factus es bonus , nisi bene eadem feceris. Bona , & non bene facere , idem est , ac characteres , quos formas , liturâ oblitescere.

Opus commendat artificem. Vel
linea plùs valet Apellis, quàm mille
imagines alterius, qui tabulæ colores
illinere contentus, quos, non quo-
modo pingat, observat. Tu pingis
æternitati.

Ponderantur in schola virtutis
actus, non numerantur. Forma dat
esse rei, non materia. Non tam
quid muneris, quàm quomodo agas,
te commendet.

Bene facere, est rem ad legum amuf-
sim facere; suo rem quamque tem-
pore & modo facere; à neutro vel la-
tum unguem discedere. Sic qui agit,
multùm facit, esto non multa.

31. Maji.

*Præter omnia velim unumquemque ve-
strùm cum zelo gloria DEI, proximo-
rùmque salutis, JESU Christi Salvato-
ris nostri puro, & sincero amore luce-
re. S. Ign. Epist. de perf.*

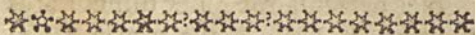
MInùs te est, quidquid amas; in-
fra tuam descendis dignitatem,
quo-

quoties aliquid præter DEUM amas :
 omne enim illud terra est , aut sub
 terra natum , quibus te præposuit na-
 tura , turpiter infra illa tua te abjicit
 concupiscentia.

Licet omne aurum , quod ars ha-
 ctenus , aut natura produxit , amore
 mercari posses , tanti emendum non
 esset ; plus amor valet , quàm omnes
 thesauri.

Si creatis amorem tribuas , te per-
 dis ; quia das non recuperaturus , das
 non reddituris ; qui horum semel
 amore illaqueatus hæret , egenus est
 maximè , quis enim egentior , quàm
 sui ?

Sine corde sunt ista , quæ amas ,
 non redamant. Ibi tuus figatur amor ,
 unde reciprocum sperare possis , eum-
 que sincerum unà , & sempiternum ;
 quem extra DEUM non invenies.

I. Junii.

*Ad quem finem vocati estis , ad eum in-
 fractis animis enitimini , cum tot ejus
 cau-*

causâ vobis à DEO auxilia, & instrumta suppetant. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 328.

Innumeras habet gratias vocatio pedissequas, seriem illarum huic DEUS illigavit. Ut annulum annulus in catena, sic gratiam gratia in vocatione excipit. Dum tamen augentur dona, rationes etiam augentur donorum.

Multis obæratu multum debet. Cave, ne multitudo obruaris, & ipsa Dei liberalitas te miserum efficiat; quanto amplius accepisti: tanto arctius habes vinculum, es in ære alieno. Vide: quâ solvas.

Sublimis est finis tibi à DEO constitutus, nec minora tamen ei assequendo præsidia; ita hæ ad illum dirigenda, ut magna sine magno conatu obtineri non posse memineris.

Nec pericula hîc, nec difficultates metue; & has, & illa gratia vocationis imminuet, tibi que vires addet, ut ubi naufragium pateretur alius, te vocatio servet incolumem.

2. Junii.

*Quanta illorum paucitas, qui sanguinis
JESU pretiô ad salutem utantur? S.
Ignat. ibid.*

CAdit asinus, est, qui sublevet, & si cadat anima, quis ei levandæ manum admovet? sic pretium sanguinis Christi, sic infiniti valoris merces contemnitur!

Nummus perditus quantâ curâ quæritur, & si gratia DEI pereat, quàm rarus ulla sollicitudine tangitur, cujus tamen minimus etiam gradus omnes totius orbis thesauros pretiô longissimè antecedit.

Christi sanguis in totius orbis pretium datus est, & tamen (ô quàm vera, tam lachrymabilis cogitatio!) pauci sunt, quibus prodest ad salutem. Multi vocati! pauci electi!

Christi plus, quàm Abel justus, sanguis clamat de terra vindictam. Sic, qui fusus est in salutem, convertitur in ruinam, & redemptionis pretium fit perditionis argumentum.

3. Ju-

3. Junii.

Nec duntaxat invicem vos perpetuo diligere, & amare debetis, sed amorem illum in omnes communicare. S. Ignat. ibidem f. 331.

SI vera charitas est, vel sol sit in universo, vel punctum in circulo: Ex hoc rectæ ad universa circuli puncta ducuntur lineæ; ille lucere, & prodesse pari luce conatur omnibus.

Omnibus debitores sumus, ut omnibus omnia fiamus. Nec id quidem ad speciem solùm, hoc enim non amare est, sed adulari, non prodesse, sed decipere velle; indignum humana societate vitium!

Magneticum hoc amoris arcanum est, ut qui amat omnes, pariter ab omnibus redametur. Echo nempe charitas est, reddit, quem accipit affectum. Hæc sola justa est humanos favores aucupandi via.

Imitatores ejus simus, qui ut charitatem nos doceret, pro uno non
ma-

magis, quàm pro omnibus mortuus.
Partiales affectus sunt odiorum femina.

4. Junii.

Paucissimi sunt, qui intelligant, quid illis DEUS faceret, si totos se ei permitterent. S. Ignat. ibidem. §. 36.

INcertæ sunt providentiæ nostræ, & myopes oculi, pauca cernunt, pauciora discernunt; alius proinde oculus nos regere, alia de nobis providentia disponere debet, ea nempe, quam nihil latet.

Periculosæ plenum opus est alex, Divinæ se dispositioni subducere: Fugit Jonas, & naufragium subit. Nemo periret, nisi DEI ductum aspernaretur.

Si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt, ubi cæca voluntas ab excæcatis passione affectibus raptatur, quid restat, nisi præcipitium?

Ille alio felicior, qui DEI voluntatem certioribus novit indiciis, hanc dum

dum sequitur, viâ regiâ graditur ad felicitatem; errare nescius, dum ab eo regitur, qui est via, veritas, & vita.

5. Junii.

Qui invitati, ac dissentientes, actu tamen jussa præsidum exequentur, inter vilissima mancipia sunt numerandi. S. Ignatius apud Maff. l. 3. c. 7.

HOnesta, & generosa indoles calcariis non eget; facillimo ductu ad virtutem omnem impellitur; dura contrâ, & illiberalis, etiam mille verbis, aut verberibus vix compelli se sinit.

Tarditas, & mora multum gratiæ demit uti beneficiis, ita & obedientiæ. Si enim hilarem datorem diligit DEUS, morosum utique aspernabitur. Age, quod agendum est, sed age promptè.

Quæ coacta sunt, nec accepta, nec durabilia esse possunt. Dura non expectat, humano nutu contentus, qui infra homines abjectus non est.

Quan-

Quantum onus imponit superiori morosus obediens! facilius ipse opus peraget, quàm imponat; si videt lapidem se citiùs, quàm subditum ad iussa moturum.

6. Junii.

Sicut viribus corporis, & animi abusi sumus, ut contra DEI legem faceremus, ita recuperatâ per pœnitentiam gratiâ, iisdem viribus ad vitæ emendationem utamur. S. Ignatius apud Orland. p. 1. l. 5. n. 7.

PAr pari reddere, lex est justitiæ; qui minùs, quàm debeat, dedit, legem non implevit. Heu me! in quanto debitores sumus, & quàm segnes in exsolvendo.

Unius peccati malitiæ vita, imò æternitas non sufficit expianda, & ubi injuriæ compensatio? ubi pro pœna satisfactio? Non intres in iudicium cum servo tuo DEUS.

Dignissimum est, ut quæ fuerunt media ad iniquitatem, fiant ad sani-

tatem instrumenta, & membra, quæ vitiiis ferviverunt, virtutis exercitio addicantur.

Corpus magis reum sit, an anima, frustra disceptas, par utrumque culpa complectitur, eadem manet pœna, nisi par utramque expiet pœnitentia.

7. Junii.

Ut omnes lucrifaciat sapiens hominum piscator, omnibus attemperare se debet, licet minor conatui fructus respondeat.
S. Ignat. in vita l. 5. c. 11.

IN magnis etiam voluisse, laudem meretur, licet infra intentionem sit successus. Ex conatu, non ex eventu meritum nobis expectandum. Ille quippe solus in nostra, hic in unius DEI, est potestate.

Illa DEI erga nos liberalitas est, ut inopiæ nostræ conscius nihil à nobis exigat, præter bonam voluntatem, reliqua in se assumit. Unde, qui fecit, quod potuit, legem implevit.

Etiam

Etiam in rebus opinione nostra optimis, si spes, & labores nostri cadant irriti, credere debemus, esse melius aliquid, quod licet nobis incognitum sit, satis est esse illi in aperto, cui nihil absconditum.

Si tua intentio effectu careat, subtrahitur tibi non occasio meriti, sed vanitatis, hujus loco materia tibi offertur patientiæ, aperitur campus adorandi judicium DEI. Vide, quanta bona in bono non obtento! Fac quod potes. Deus supplebit ea, quæ non potes.

8. Junii.

Ubi secundo cursu fluunt omnia, suspicio sit, an non illic parum felix sit Divini obsequii cursus! S. Ignat. Ibid.

Nimia maris tranquillitas navigantibus solet esse suspecta; diuturna quippe malacia graviorum prodroma est tempestatum. Non bene res agitur, ubi bene semper agi videtur.

Prosperitas nimia seducit ad vecordiam, tollit metum periculi, facit incautos, hostium exponit insidiis, sui credat fiduciam, & quid hac felicitate infelicius? later anguis in herba.

Navicula Petri luctatur cum fluctibus. Inter adversitates crescit Ecclesia. Sanguis Martyrum semen esse debet Christianorum: ita bona non fiunt, nisi renitentibus malis.

Ut sine vulnere non gemmant vires, sine vomere non speratur messis, nec ignis in flammam assurgit, nisi flabris, & ventis concussus, sic languet sine adversario virtus, nec meritum, ubi deest difficultas.

9. Junii.

Mos spontaneæ mortificationis palàm extra ordinem susceptæ utiliter prohibetur: tum ut meminerint præstare vicinis obedientiam, tum ne se inaniter efferant. S. Ignatius in Hist. Soc. p. I. l. II. n. 6.

SI triumphus concedatur in minoribus, deest stimulus ad majora: In-

Inter ea, quæ vincenda veniunt, principatum tenet voluntas. Capite mali sublato, reliqua facilius vincentur.

Mortificationes, quæ plus habent strepitûs, minûs ponderis, speciem habent æstimationis, sed sub iis intacta manent vitia, gaudéntque se præteritis in leviora conatus absumi. Radix malorum est castiganda.

Quæ præter ordinem assumuntur, suspecta sunt; maximè si leviori manu peragantur, quæ communia debent esse singulis; tum enim certum habe, sub extraordinariorum pallio vel hypocrisim, vel vitium aliud latitare.

Nulla tutior ad virtutem via, quàm ordinaria. Hanc trivère tot Antecessores, monstrat Regula, dictavit Spiritus Sanctus; ab hac, qui recedit, accedit ad errores.

10. Junii.

Uisdem contra demonem utendum est armis ad salutem, quibus ille abutitur ad

nostram perniciem. S. Ignat. in Hist.
S. l. 3. n. 48.

TAlio reddendus est orco, ut confusum redire pudeat ad certamen; dolos, quos in nostri ruinam fabricat, ipse sentiat. Si arrogantiam tentet, submissione occurrendum.

Si mille illi sint nocendi artes, totidem nobis resistendi nova sunt praesidia, nihil est, quod metuamus, iis ipsis, quæ contra nos acuit, telis vincipotes, modò iis uti sciamus.

Inclinationes nostras habet ille in sua consilia, & nostra damna foederatas, his agit adjutricibus, quidquid in nos proficit. Si verò eas nos sub jugum rationis missas virtuti servire cogamus, heu! quantum ingemit dæmon, & exarmatur.

Adeò nempe imbellis est dæmon, ut, nisi nos arma illi ministremus, nihil adversum nos moliri possit. Vicia nostra servient nobis ad triumphos, si ea victoriæ nostræ materiam statuamus.

II. Junii.

Quos naturæ bonitas ad amplam fortunam in seculo erat provectora, hi quoque in DEI gloria strenuè proferenda successus habent uberiores. S. Ignatius apud Bart. l. I. c. I.

Detestanda parentum avaritia, qui filios Religioni, Divinæque cultui destinant, quos vel deformes, vel stupidos suis natura donis destituit. Hoc nempe est cum Caino deteriora DEO offerre in holocaustum.

Optima debentur Optimo. Non gratiam, sed indignationem relaturus, quisquis mancum, aut cœcum immolaverit holocaustum. Maximus Divinæ Majestatis contemptus est, vilibus coli.

Liberalis DEUS est, sed in liberales. Nihil familiæ splendori recedet, licèt natorum optimus Numini consecretur. Sic perdere lucrum est, nec enim deerunt DEO media, nec

bonitas, ut acceptum cum fœnore reddat.

Sacrilegi proventuum Ecclesiasticorum depeculatores sunt, qui ministrari, non ministrare, signari de altari optant, non sanctificari, lanam, non oves, se, non DEUM quærunt. Et quod his præmium? imò quætales pœna excipiet?

12. Junii.

Tempeſtas absque noſtra culpa in nos ſæviens eſt quædam futuri, & ſecuturi brevî proventûs ſignificatio. S. Ignat. in Hiſt. So. p. I. l. II. n. 60.

DUm graviffima sævit tempeſtas, ibi proxima imminet ſerenitas, ubi ſupremas in nos vires exeruerit invidia, ibi feſſa conquieſcet. In ſpe ſit fortitudo tua.

Omne momentum noſtræ felicitatis patientia eſt, magnum domesticæ pacis Sacramentum aſylum ſecuritatatis, præco & caduceus felicitatis. Fe-
ra-

ramus patienter, quæ mutare non possumus.

Quemadmodum nihil frequentius, quàm pati, nihil pariter magis necessarium patientiâ. Hæc commune malorum omnium medicamentum, quâ velut dictamno cervi, expellimus aciem, ferrumque malorum.

Nec minimam artem puta patientiæ. Compendio quodam se à dolore & suppliciis tam vitæ, quàm hostium liberat, qui pati novit. Invulnerabilis animus solâ fit patientiâ. Meliora spera.

13. Junii.

Persecutio flabellum est, quo virtus nostra excitetur, si illa, quod absit, deficiat; marcescet inde, nec munere suo perfungetur. S. Ignat. apud Corn. à Lap. in prophet. ma. c. 13.

Persecutio, quantò insistit gravior, tantò nos in virtute solidiores facit, non secus, ac validiores ventururgent arborem, ut profundiores in

terram radices mittat. Illa nempe sollicitos nos facit, ne in nobis inveniat aliquid, quod jure persecutionem mereatur.

Continuus hominum favor, & communis applausus facile animum inflat, & immemorem facit officii. Bonum mihi Domine! quia humiliasti me.

Dum nos odit mundus, maximè benefacit, dat enim occasionem meriti, virtutis exercitium: causam offert, ne ametur, ut despiciatur.

Si nulla nobis in hominibus spes, cogimur omnem in DEUM transferre: illis dum nos displicere advertimus, monemur, ut DEI favores conemur promereri.

14. Junii.

Domine, ecquid ego volo? aut quid velle possum extra te? S. Ignatius apud Ribad. l. 5. c. 1.

COr hominis parvum est, magna tamen desiderare potest. Votis ejus

ejus mundus totus non sufficit; capacem quippe DEI animum, quidquid DEO minus est, non explebit.

Fluxa omnia, & instabilia sunt, nisi cor immobili affixeris, continuo fluctuabis. Anchoram fige in DEO. Fige per fidem, fige per spem, fige per charitatem. Funiculus iste triplex nunquam rumpetur.

Illam sola beata est voluntas, quæ habet, quidquid vult; quod in manu cordis nostri est, nemo potest eripere, alia omnia fortunæ subjecta sunt. DEUM si amas, nemo tibi thesaurum eripere potest.

Si quærenti regnum DEI, reliqua omnia adjicientur, quid deesse poterit DEUM quærenti? nihil habendo, satiari poteris, sine hoc, omnia habendo, adhuc egebis.

15. Junii.

Qui voluntate solum obediunt, repugnante ratione, tantum pede in Religione versantur. S. Ignat. apud Maff.

Periculosa statio, uni tantum tibi
pedi insistere, unde facilis ad
ruinam impulsus. In edito stas, to-
to mundo superior, unus flatus suffi-
cit, ut deserta statione infelix stylita
concidas.

Ubi domestica vigent dissidia, diu
non stabit respublica: ita dum volun-
tas discedit à judicio, nec constantia
expectari potest operis, nec successus.
Ratio, & voluntas sorores sunt, mu-
tui auxilii ita indignæ, ut neutra sine
altera ad virtutem eluctari possit.

Dum ratio, & voluntas mutuum
bellum foment, una subruit alteram
à profectu, dum conatur una, re-
vocat altera; ita fit, ut nec una, nec
altera obedientiæ præmium obtineat.

Quod DEO in nobis placere potest,
judicii est promptitudo, sine qua mor-
tua est obedientia, & licet moveri
ad imperata videatur, cadaver est,
animâ caret, à qua vitam, & vigo-
rem capere debuisset.

16. Junii.

*Cum intimo, maximoque dolore videte,
in quanta ubique gentium ignoratione
DEUS versetur. Sanctus Ignat. apud
Bart. l. 4.*

Heu quanta in DEI agnitione caligo! noctuæ vivimus, æternæ lucis ignaræ! tenebras nobis non tam mysterii sublimitas, quam negligentia nostræ veternum affundit.

Quot non anni rerum creatarum cognitioni tribuuntur, atteruntur vires, ætas impenditur, ut sciamus nocitura, & in discenda Sanctorum scientia, in consequenda DEI cognitione nec tempus est, nec labor.

O vana hominum studia! ut opes, ut aliquis honoris gradus, ut hominum notitia obtineatur, quæ curæ? quanti conatus? & quis est, qui recogitet corde, quid DEO debeat?

Sedent in tenebris, & in umbra mortis tot hominum millia, in tenebras æternas ruitura, nisi tu iis facem

accendas, qua duce ad cognitionem DEI, ad veræ fidei lumen adducantur. Quid moraris?

17. Junii.

Omni contentione laborandum, ut id, quod sequimur, assequamur, & perfectionis viam ingressi, perveniamus ad id, quod perfectissimum est. Sanctus Ignat. apud Lancic.

Multi, cùm bene cæperint, malè consummârunt, dedecore digniores, quàm elogiô : quòd vel majora viribus cæperint, malè providi, vel bene cœpta turpi defectio-
ne deseruerint.

In littore canitur celeusma. Quid juvat forti lacerto sulcare maria, fluctus scindere, charybdes arte omni vitare, si nunquam detur designato littore frui.

Inconstantis animi est, multa inchoare. Unite præstat impendere, donec plenè consequaris intentum.
Affe-

Assequitur nulla, qui sequitur plura. Porro unum est necessarium. Quid juvat Christum sequi, si non consequaris.

18. Junii.

Nulla est bestia super terram demone efferrator, acrior, & pertinacior in hominem, ut cum pernicie nostra, malignæ, obstinataq; mentis suæ desiderium adimpleat. S. Ignat. de spirit. dignit.

SI cecidit de cœlo Angelus, ex Apostolatu Judas, quis est, qui stare justo timore ausit? Nec Salomone doctior, nec Davide sanctior es, nec Petrô meliùs instructus, & necdum times?

Nullus adeò sanctus, aut in virtutu probatus est, qui timoris expers vivere possit. Respice columnas cœli, contremiscunt illæ; suspice stellas, de cœlo ceciderunt.

Vide naturæ tuæ in peccato conceptæ fragilitatem, hostis tui partes in omnes vigilias industriam attende.

Nu:

Numera, si potes, lapsuum occasiones tristes, te meliorem minùs cogita; sic in timore, & tremore salutem tuam operare.

Initium sapientiæ timor Domini, sine quo malè tutos in via virtutis gressus figimus, vel enim in superbiam incidimus, vel in socordiam.

19. Junii.

Cum nullo mortalium licèt pessimo, de rebus DEI sermo miscetur, quin plurimum inde lucri referatur. S. Ignat. apud Nad 31. Julii.

Magna vis est gratiæ! momentum sufficit, & è Saulo Apostolum, è pessimo efficit sanctissimum. Sic nempe lux illata orbi, momentò tenebras omnes expellit.

Unica vox gladio ancipiti penetrabilior ita pervadit animum, ut totum immutet. Brevis sermo longa oratione multò fit efficacior, quando illius affulget radius, in cujus manu corda sunt omnium.

Si

Si fructus non statim appareat, non despera; in fructum maturefcet; semen nunc feciffe fufficiat, fe ges erit, & optima melfis, licet nunc alta nive fepulta rigere omnia videantur. Non omnia fimul maturefcunt.

Utinam plures ad nos venirent, ut fiant fanctiores, non ut redeant fpebus fuis ditiores. Nostrum eft fequiora illorum confilia corrigere, ut meliora referant, quàm quæfiverint.

20. Junii.

Nunquam tantis aures ditandæ funt promiffis. quin facta valeant ipsis ex æquo respondere. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 281.

NOn promittendum, quod nolis; minùs; quod non pollis exple re. Fide femel remiffa, nihil fuper eft, quod perdas. Vilefcit authori tas, imò humana focietas celfat.

Unam tantùm linguam natura, & manus dedit binas, ut doceret libe-
ra-

raliores nos esse debere opere, quam linguâ.

Fides tua fidibus conveniat, hæ ut gratæ sint, manus facit. Dare quidem pollicita difficilius est, quam danda polliceri; præstat tamen, spem non facere, quam implere nequeas, ne vel fraudium, vel inconstantia te reum agas.

Si quid negari debeat, ita blandè fiat, ne bis animus vulneretur, negatione, & ejus modo. Sæpe negatio beneficii loco accipietur, si animum quidem promptum, rem verò petitam ostendat noxiam fore.

21. Junii.

Nimum alienorum defectuum odium plus alienationis animi gignit, quàm emendationis: juvatque ad fugandos potiùs alios, quàm juvandos. S. Ignat. in Comp. vitæ.

SÆPE defectus graviore defectu corrigimus, dum propriæ passioni nimium indulgemus; unde fit, ut
non

non tam illos emendatos, quam indignationi nostræ satis factum, cupiamus.

Quis Medicum vocet, qui ægro indignetur, & hunc potius, quam ægritudinem persequatur. Gravior ægritudo majori digna est compassione, affectu magis tractanda, quam odio.

Inconsideratus nos zelus eò persæpe adducit, ut dum domesticæ consultum volumus disciplinæ, charitatis obliviscamur, id est curamus corticem, & medullam prodigimus.

Fratri, quantumvis reo, nemo indignatur, nisi, qui domi suæ talpa proprios errores non videt. In multis offendimus omnes, & quî tua errata tractari velles! fatius est bonitate peccare, quam severitate.

22. Junii.

In afflictionum genere præferenda sunt illa, quæ sensum inferunt acriorem, sed damnum levius: his enim corpus &

molestiùs, & durabiliùs affligitur. S.
Ignatius in vita apud Mass.

Mortificationi mensuram prudentia statuat, ne quid nimis, néve quid justo minus fiat: hujus amor proprius, illius periculum impetus fervoris facit.

Afflictionum corporalium finis sensus est corporis, non detrimentum: plus facit, qui diutiùs: excessus cum constantia conjungi nequit, qui se multùm vult mortificare, moderatè castiget, ista durant.

Satiùs est, sæpe, & per intervalla, quàm graviùs, & sine requie corpus macerare; si continua sit, sensum obtundit, ab assuetis enim non fit passio: si gravior, tum succumbit a sinu sub onere.

Etiam culicum morsus martyrii palmam mereri possunt, non semper opus est sanguinis profluviò, aut membrorum laniènâ.

23. Junii.

Nihil agendum, aut scribendum, unde rancor, aut amaror aliquis nasci possit.
S. Ignat. ibid.

Nemini danda est justa offensæ causa. Nemo tam pusillus, aut vilis, qui obesse non possit. Et muscis sua bilis, & culici aculeus est, qui sensum faciat, & tumorem creet.

Quæ scribuntur, severiorem vocanda sunt sub censuram, per manus, & oculos eunt, ætatem ferunt, plures, & gravius feriunt. Litera scripta manet irrevocabilis. Sit sine aculeo, quidquid scribis.

Etiam ubi correctione opus est, ea esse debet sine amarore, sed sicut medicinas auro, vel saccharite condit Medicus, sic ea temperanda est, ut non correptio, sed medela, non pœna, sed beneficium esse agnoscat.

Neminem ad bonam frugem revocabimus, nisi animum prius, quam vitia expugnemus; lucrabimur autem neminem, nisi crediderit se amari.

24. Ju-

24. Junii.

Magnum demoni gaudium est, anima inconsultò procedens, sinè fræno illius, à quo regi deberet; quantò enim talis altius enitetur, tantò gravius ruet. S. Ignat. apud Nolar.

Nemo certiùs labitur, quàm qui se credit esse securissimum: ignorantia periculi summum est periculum: incauta securitas via est ad precipitium, quò quàm facilè est ruere, tam difficilè inde redire.

Alieno ductu qui graditur, securiùs procedit. Plures oculi plura vident, & prævident. Væ soli! quia cùm reciderit, non habet sublevantem se.

Nemo suo, etiam in optimis, nitatur arbitrio; cùm sæpe ex optimis, si degenerant, fiant pessima. Qui suæ virtuti fidit, nullam habet.

Alta semper periculis obnoxia. Vertiginem time; qui de se submissè sentit, hanc facilè cavet. Præfidentia

tia temeritatis mater est pedissequam
trahens ruinam.

25. Junii.

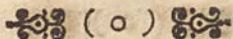
Oportet parum loqui, & multum audire.
S. Ignat. apud Bart. l. 4.

PER verba effunditur animus, vox
genium prodit, hâc ministrâ cor-
dis patent intima, quæ tamen ita re-
condita volebat esse natura, ut nec
Momo fenestellam eò indulserit.

Multiloquiô prodigitur authori-
tas, qui tacens Philosophus mansif-
set, loquens omnem sui opinionem
diludit: majora quippe animô volvi
quisque credidisset, si prudenti silen-
tiô, velut sipariô, involuta mansif-
sent, quæ inconsulta lingua profundit.

Ubi verborum est flumen, ibi vix
gutta mentis. Prudens multa loqui
non potest, quia prævidet, quàm
grandes vox levicula ciere possit tem-
pestates.

Nec aliquid est honorificum magis,
quàm verborum parsimonia. Etiam
fa-

fatuus, quàm diu tacet, sapientem simulat. Naturam æmulemur, duas homini aures, easque semper apertas; linguam unicam, eamque tot absconditam repagulis dedit.

26. Junii.

Qui DEUM se cumfert in corde, circumfert secum paradysum. S. Ignatius in compend. vitæ.

SOLUS DEI amor sinceræ fons est lætitiæ, sine ullius admixtione fuci limpidissimus, absque ullius cessationis periculo perpetuus. Quid fodimus nobis cisternas dissipatas?

Si dilectionis pactum cum DEO in eas, non est, quòd de felicitatis constantia dubites? cujus nec amor perire, nec ipse potest. Nequit leviter voluntatem mutare, nec mutari. Nulla subit illum amantes amandi pœnitentia.

Alius amor semper inconstans est; potest enim amatus vel invitus cessare ab amore tui; potest ipse perire, licet

cet amor in vivente periturus non fuisset. Felicitas non est, quæ perpetua non est.

Pacta dissolvi alia possunt, quoniam eadem voluntate, quâ fiunt, rescindi possunt; in amoris autem contractu, cùm eadem voluntas materia sit contractûs, voluntas alienatur, jam non sui Domina, jus pœnitentiæ amittit.

27. Junii.

Compendiosissima, & ferè sola ad sanctitatem via est, abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur. S. Ignat. in Exam. c. 4.

QUæ vetus Romani Sapientis querela fuit, eadem hodie est virtutis: malorum causas esse, quòd exemplis, non ratione componamur. Vivimus, ùt passim vivitur.

Non quà itur, sed quà eundum sit, attendit, qui tendit ad perfectionem; ille peritum se nauclerum probat, qui etiam contra torrentem niti novit.

Noli sapere cum vulgo, nec continuo imitandum credas, quod popularis æstimatio suadet, quasi verò vitium non sit, quidquid multorum exempla excusant. Æstimanda sunt judicia, non numeranda.

Documento aliena vitia sint ad cautelam, non incitamento ad sequelam. Qui malis dissimilis esse veretur, evadit malus. Pauci sunt, imò unus DEI Filius, cujus exempla pro regula morum assumantur.

28. Junii.

Mensura profectus ex vultu, gestibus, natura facilitate, aut amore solitudinis malè sumitur, cum à vi, quam sibi quisque infert, sit desumenda. S. Ign. apud Maff.

IGnavia sanctitas est, quæ laudem captat ex his, quæ plus stupor quidam naturæ, quam virtus operatur. Nisi tu etiam lignum sanctum esse dicas, quod nec irâ unquam, nec libidine commovetur.

An,

An, & quam actio quævis laudem mereatur, illud sit argumento, quantum sibi quisque operans vim, quamque à sincero motivo inferat. Arduitas hic pretium facit.

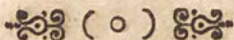
Quosdam non malos esse pura felicitas, imò casus est; quòd in mala vel exempla, vel occasiones non viderint; has experti evasissent pessimi. Qui non tentatur, quid scit?

Nulla speretur sine certamine corona. Solitudinis, & silentii nativus amor, hominum fuga usque adeò ad virtutem non assurgit, ut inter morositatis vitia potius censenda veniat.

29. Junii.

Quantò utilior est ferventis conversatio cum externis, si bona sit; tantò damnosior est, si dissoluta sit. S. Ignat. apud Nolar. c. ult.

Solis maculæ, aut Lunæ deliquia palàm sunt omnibus; sic latè diffunditur scandalum, quod venit ab

eo, quem vocationis altitudo terris
altiorem evexit in sublime.

Væ homini illi, per quem venit
scandalum! plurimum conatus vix re-
stituit, quod pravum unius exem-
plum corrumpit. In oculis, lingua,
& manibus quisque totius Ordinis
honorem circumfert, vel dissipat.

Ab uno vulgus ducit ad omnes ar-
gumentum, malâ quidem dialecticâ,
interim tamen per frequentiam, judicia
hominum quantò in malum pronio-
ra, tantò majorem suadet cautelam
iis, quos populus omnis observat.

Sal, quo condiendus erat populus,
si corrumpatur, ad quid valet? nisi
ut mittatur foras. Præstat, ut unus
homo, quàm tota gens pereat.

30. Junii.

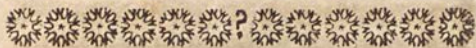
*Magna in proficiendo utilitas est: amicum
habuisse, cui defectuum tuorum te mo-
nere sit indultum. S. Ignat. in com-
pend. vitæ.*

UT vultum, sic suum quisque cultum, & mores non cernit, vel non satis sincerè discernit; alio hìc opus est oculo, qui te, qui tua in censuram vocet.

Velle semper laudari, aut credere, nihil in se notâ, vel censurâ dignum reperiri, grandis est arrogantia. Qui dicit, se sine peccato esse, mendax est. Quantò pauciores advertis, tantò plures alis defectus.

Si de macula in vultu, de plica minus ordinata in veste monitus, inter gratias reponis, cur ægrè feras in iis admoneri, quæ plùs officiunt, latiùs nocent?

Plùs amat, qui, quod sequius est, monet, quàm qui laudat. Hic adulator, ille amator est. Bonum te vult, vult laudem te, & amorem omnium promereri. Inter benefactores computa, qui tui sic curam gerunt.

I. Julii.

Boni Religiosi munus est : ad DEL non Principis obsequium homines promovere, ut ostendat, se optimè fecisse, talem eligendo Dominum. S. Ignat. apud Maff. l. 3. c. 1.

OUàm multi, dum tolluntur in altum, promoventur ad ruinam, forsan æternam; lapsuri nunquam, nisi tam altè ascendissent. Vertigine aguntur, dum stant in sublimi, qui securi stetissent in humili. Vide, ne, cui paras gratiam, afferas exitium.

Et quid, si è manibus tuis ejus anima repetatur, quem favor Principis, sublimior locus, blandior fortuna egit in transversum. Cooperari malo malum, quia causa causæ, causa est causati.

Unum promotes! quot offendis?
computum ini damna inter, & lucellum.

lum. Fortè nec promotus agnoscet beneficium, eductô ædificiô, pegmata, quibus crevit, non curantur. Imò sæpe calcatur scala, quæ promovit.

Servire Deo, regnare est. Hoc honore nullus potior, utilior nullus. Servitus hæc æternam spondet libertatem, ad hujus famulatum promoverè, præstat, quàm regnum.

2. Julii.

Bonus animarum venator multa debet dissimulare, quasi nesciat; factus post dominus voluntatis, flectere virtutis tyronem poterit, quò libuerit. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

BLandiùs agendum cum teneris. Duriore aura pereunt plantulæ, quas blandior ad maturitatem educasset. Patientia habenda principiô.

Licèt tardiùs marmorì, quàm ceræ virtutis imago inducatur, moram compensabis constantiâ. Cera, quæ facilè virtutis imaginem sumit, pari facilitate ponit; marmor, quod mul-

tis ictibus monitum eam recepit, nec per sæculum amittet.

Si non suus culturæ tuæ fructus respondeat, non continuò extirpanda est arbuscula; quod hodiernus negavit, crastinus dabit dies. Expecta, irriga, crescet, longanimitatem, ac diligentiam fructuum solatio liberaliter solvet.

3. Julii.

Heu quantum decipiuntur! qui se spiritu plenos rati, animarum gubernationem ambiunt. S. Ignat. ibid.

Nemo fabrilis, nemo mechanicæ se magistrum profitetur, nisi plures in ea discenda annos insumpserit; & sola animarum regendarum scientia ita prompta cuilibet veniat, ut hodie initiatus, jam magisterium profiteatur?

Ars artium est regimen animarum, quam, qui maximè callere se credit, callet minimè. DEI hoc, non hominum opus est, cujus est movere corda.

Cogi homines possunt ad servitutum, artes instrui possunt & scientiæ, sed ad ea, quæ humanam industriam superant, & supernaturalia sunt, humana arte inflecti non possunt. Spiritus DEI hic operari debet.

Rei pretiosissimæ custodia credita est animarum curatoribus, sanguinis Christi pretium. Væ! si cujus incuriâ perire aliquam contigerit, è manibus ejus repetetur.

4. Julii.

*Res plena periculi est, uno omnes calle vel-
le cogere ad perfectionem: quàm varia,
quàmque multiplicia sint Spiritûs san-
cti dona, talis non intelligit. S. Ignat.
apud Quart.*

Non solùm quot capita, tot sententiæ, sed etiam quot homines, totidem sunt formæ. Hoc omnipotentis artificium est, ut plùs quisque differat in anima, quàm discrepet vultu.

Si ullibi, in animarum directione maxima opus est discretione. In medicinis non omnes profunt omnibus, quæ hunc sanavit, occidet illum, nisi qualitate, & quantitate subjecto attemperetur.

Unâ velle omnes methodô regere, perinde est, ac uno capita omnia pileo, uno omnes pedes calceo metiri. Quid interest aliâ alium viâ procedere, modò ad præfixum securus terminum perveniat.

In dispersitis linguis Apostolorum vertici Divinus incidit Magister Spiritus. Duodecim sunt portæ cœli, non omnes cogendi per eandem.

5. Julii.

Nulla res mundo magis despicabiles facit Religiosos, quàm si varias secti per partes inter se dividantur. S. Ignat. apud Bart.

A Stimationem ut non quærit, ita meretur virtutis studiosus: quàm diu eam sectatur; à qua si recedat

dat, meritò contemptum recipit pro mercede.

Quos una vocatio, par institutum, idem scopus arctius conjunxit, nisi eosdem sincera jungat charitas, non Ordo est, sed confusio. Ibi virtutis non studium, sed exterminium.

Solis radii, nisi unum colligantur in centrum, non accendunt, divisi fiunt inefficaces. Et quid ibi spiritualis emolumenti expectandum? ubi, quod unus ædificat, alter destruit.

Quos eminentiori in gradu locavit vocatio, iisdem melioris exempli necessitatem imposuit. Malè suadebunt virtutem, qui ejus parum sunt tenaces, meliora factis prædicando magis vilescunt.

6. Julii.

Magnum, rarum tamen artificium est: agere multa, agere cum multis, & tamen nec à se, nec à DEO unquam recedere. S. Ignat. apud Quart. in Gl.

Negotiorum multitudo multum officit pietati: exhaurit fervorem, exsiccat devotionis gustum, speciebus implet sensus, & caput distractionibus occupat. Si plura, quàm debes, velis, certè plura, quàm possis, noli.

Tu, ut alia omnia, uniformiter difformiter age; plus, & prius in proprio, quàm extraneo subjecto producit ignis, tuò documentò, ut te prius, quàm alios perficias. Quid prodest calefacere alios te frigente?

Malè alios quæris, te perdendo, te primùm in salutis, & perfectionis tuæ securitate immobilem fige, tum ad alias curas tuas extendere poteris.

Acus nautica ita tenaci affectu polo affigitur, ut quacunque navim ventus impellat, ab eo non deflectat. Si cor inter negotia sic DEO sit affixum, felices sumus operarii.

7. Julii.

Virtus, & vita sanctitas, non tantum apud DEUM, sed & apud homines vel

omnia possunt, vel multum. S. Ignat.
ibidem.

UT panthera feras odore, ferrum sympathiâ magnes; sic pietas exemplô affectus trahit; nec elogio, nec commendatione res eget, ubi virtus invitat, prona in sequelam rapiuntur corda.

Nunquam spectatur virtus, nisi cum fructu. Nempe sol non aspicitur, quin illuminet; nec ignis aditur, quin calefaciat. Muta quidem, efficacissima tamen sanctitas est concio. Basiliscus visu nocet, vir perfectus prodest.

Modesta oris affabilitas, amabilis oculorum quies, elegans gestuum omnium temperies clavis est cordium, quâ pectus etiam aheneum certius, quàm ullâ machinâ referatur.

Efficacior vox est operis, quàm oris. Longa nempe via per præcepta, brevis per exempla. Certius finem obtinet, qui aptè ad persuadendum facit, quàm qui dicit.

8. Julii.

Conatus conatu, consuetudine consuetudo, quasi clavus clavô, retundatur.
S. Ignat. apud Maff.

DUra servitus consuetudinis !
quæ non ferrô, sed ferreâ vitii
necessitate suos catenat ; nec quid-
quam in humanis solet esse difficilius,
quàm inolitæ consuetudinis tyrannis.
Cave hujus funibus ligari.

Est tamen aliquid, quod longam,
duramque consuetudinis catenam
rumpat ; nempe contraria consuetu-
do. Magnum gratiæ beneficium, vel-
le, emendari ; hæc ubi affulserit, be-
ne sperandum.

Licet in naturam malum abierit usi-
tatum, aliam tibi pro rationis, & Di-
vinæ legis dictamine legere naturam
poteris consuetudinis novæ benefi-
ciô, adeò similem naturæ, ut tempo-
re solùm dignoscatur.

Famuli, cum non placent Dominis,
è familia mittuntur, substituuntur
alii : ita & vitium, si tibi sincerè dis-
pli-

pliceat, mitte, mos illi melior substitui potest; hic emendabit, quidquid consuetudo peccavit.

9. Julii.

Propter remotam spem multa in obsequium DEI faciendi inconsultè negligitur præsens occasio: fiet enim, ut hæc omittatur, & altera non obtineatur.
S. Ignat. ibid.

UT pollicitis, ita propositis divitem fieri artis non est, nec labore hæc, nec ingenio egent. Sed quàm facilia, tam inutilia sunt ad intentum seu profanæ, seu sacrae œconomiae proventum.

Quid futura disponis? otiosorum hic labor est. Hic Rhodus, hic salus. In præsentibus, quod præ manibus est, negotio, exere, quid virium pares in futurum. Neminem spes inpinguat.

Si quælibet actio, quæ ad manum est, perfecta exeat; si quod hodie boni agere potes, in crastinum non dif-

differas ; brevi compendio ingentia tibi merita cumulabis, & regiâ ad perfectionem viâ non tam ibis, quàm volabis.

Magna illa & heroica, ad quæ tu aspiras, rara sunt, fortè nulla erunt. In minori cape experimentum, quid facturus esses in magno. Sic miles exercetur in umbra, quid agere debeat in arena.

10. Julii.

Dum pusillanimes demon animo cogitationes affundit, hęc acceptorum jam à Deo beneficiorum memoriâ est erigendus. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Beneficiorum recordatio, & gratitudinis materia, & novæ spei stimulus est. Qui dedit hæc, dedit tot, nec illiberalior factus, nec pauperior. Infinitum exhauriri nescit, nec immensum absorberi.

Ini, si potes gratiarum à DEO tibi collatarum syllabum. Si vitam anteaactam, si diem hunc, si præsens
mo-

momentum in examen voces, parem
iis numerum non invenies; totidem
crede rationes, quibus ad novarum
spem impellaris.

Plura possemus, si auderemus plu-
ra. Qui auxiliator est; nec facultas
illi deesse potest, nec voluntas; tan-
ta non potes audere, quin majora
& possit omnipotentia, & velit infi-
nita bonitas dare.

Pejor est bellô timor ipse belli. Sæ-
pe nos metus revocat, ubi spes impel-
lere deberet. Scilicet umbris terre-
mur ab eo, qui princeps tenebrarum
cùm sit, diffidentia caliginem nobis
offundit.

II. Julii.

*Si te demon ad peccandum impellere ne-
queat, gaudet fecisse molestiam, &
animi serenitatem minuisse. S. Ignat.
de discr. spir.*

ETiam in minutis lucris exultat
orcus, apud quem maximum
vectigal est parsimonia; ut nihil ne-
gli-

gligat, quod lucrifacere potest. Si nequit ad majora impellere, sollicitat ad minora delicta; si nec ista sperat, turbat cordis malaciam, ut devotionem imminuat.

suspecta tibi sit frequens mentis intemperies, continua illa nubes majorem, quàm passim credatur, coquit tempestatem, facit dæmon sollicitudinem in minimis maximam, ut ad maximos, sub specie boni, errores inducat.

Nimia etiam in Sanctis sollicitudo, Sanctitas non est. Illi continui dubiæ mentis fluctus, hæitationes in obviis, carnificina sunt conscientiæ, martyrii genus quoddam est, sed diaboli; quia sine fructu, quia cum domesticæ pacis detrimento.

Conturbatus animus non est aptus ad exequendum munus suum. In turbido isto piscatur dæmon, malum intendit, licèt sub optimo colore, securitatis animæ, damna jaciat. Tuo hic sensu si nitaris, non evades.

12. Julii.

- *Tanti DEUS rem quamlibet aestimare solet, quantum se aliquid tanquam instrumentum ad bene operandum DEO conjungit. S. Ignat. apud Bart. l. 1. n. 16.*

Non obviæ artis est adamantem à vitro, aurum obrizum à spurio, ignem fatuum à vero, discernere. Longi usûs, non voluntatis, hoc magisterium est, luce hoc non obviâ eget, sed divinâ.

Appetis alta, & nescis te ruinam appetere, quia tuam, quâ laboras, vertiginem ignoras, cades. Sublimior ille gradus pro te tutior non est; nec enim te DEO, sed vanitati conjungeret.

Judicia DEI abyssus multa; hanc scrutari si didiceris, invenies, quàm tibi securiùs sit officiô, quod tam calidè appetis, carere; gradum, quem tam avidè quæris, non obtinere. Sine te DEO.

Quid

Quid aurô pretiosius? ditat; oculos recreat; sed ventrem non satiat: utilior ad manducandum est panis crusta, quàm auri pondo. Ex aptitudine ad finem mediî crescit utilitas. Quid te DEO magis jungat; quî discernes? cæcus es in rebus tuis. DEUS totus oculus est.

13. Julii.

Orationi deditus, nec ariditate dejiciatur, nec extollatur in consolatione: aridus recordetur grâtiarum, quibus fruitus est, devotus reputet banc esse à DEO elemosynam gratis datam. Sanct. Ignat. apud Bart.

NON eadem semper serenitate gaudet cœlum, quin atris persæpe nubibus obvolvatur: ita cum orantibus agit DEUS: alternat vices, jam ubertate solationum perfundit animam; jam siccitate facit exarescere. Utrumque è cœlo est.

Adest DEUS, ut ad amandum alliciat; abest, ut nostras ipsi vires agno-

gnoscamus. Adest, ut conatum nostrum remuneretur; adest, ut, an sine mercede ametur, exploret. Adest, ut cœli prægustum faciat; ut, quam amarum sit, sine DEO vivere, ostendat. In utroque DEUS.

Orationi pretium nec ariditas, nec consolatio facit. Nec illa melior, quæ uberior, nec quæ siccior, continuò deterior. Voluntas nostra qualitatis distributrix est.

Ut in humanis, sic & divinis læta succedunt tristibus, vel quia DEUM varietas hæc delectat, vel ne par semper rerum facies nobis pariat fastidium.

14. Julii.

Animarum saluti addictos ita oportet laborare, ut non tantum DEO, sed & hominibus propter DEUM se gratos faciant, & Divini honoris zelum ex proximi profectu moderentur. S. Ignat. ibidem.

SOrores sunt virtutes, non colliduntur ad invicem, pacificè in
eo-

eodem corde hospitantur. Dilectio DEI nihil officit in proximum charitati; una adjuvatur ab altera, & velut circuli in catena inseparabili nexu sociantur.

Ubi cum justa plurium offensa DEI honor quæritur, zelus non est, sed passio, sed jactantia; tantò despiciabilior coram DEO, quantò major est abusus, vitia virtute palliare.

Si hominibus placeret, Christi servus non esset Apostolus: scilicet si hominum gratiam spectaret ut finem, si commodo suo, aut voluptate id faceret.

Favor hominum quæri cum virtute potest, imò debet, ut hoc semel occupato, cor ejus possideamus, ei-que DEI amorem implantemus. Non te audiet, qui odit.

15. Julii.

*Erga sceleratos eo pectore te gere, quo pia
Mater jacentis filii miseratione te mace-
rat; blanditurque illi sedulitate haud
pau-*

paulò delicatiori, quàm sano, & valenti. S. Ignat. apud Bart.

UT difficiliùs animi, quàm corporis ægri tudines curantur: ita plures in illius, quàm hujus cura irrepunt errores. Utrique Medicorum imperitiâ.

In animorum cura illud habet fundamentum; nullam fore efficacem malo medicinam, nisi hæc à tali afferatur, quem patiens amet. Animus primùm occupandus est, ut ejus vitia expugnentur.

Unguis in ulcere auget, non tollit malum. Continuus stimulus ut dolorem, ita odia suscitatur. Molli manu, levissimè que attingenda sunt apostemata, secus erit intolerabilis curatio.

Vides afflictum vacillare sub onere. Si impellis: cogis ad ruinam, quem erexisses, si propitiam debili manum obtulisses. Tempori aliquid, aliquid ætati, nec parum indulgendum fragilitati.

16. Julii.

Ne in rerum propriarum deliberatione nos amor proprius in transversum agat, considerata illa sunt tanquam ad alios, non ad nos spectantes, ut sic veritas, non affectus iudicium ferat. S. Ignat. ibidem.

Corporis oculos ita natura instituit, ut, licet alia omnia, setamen minimè videre possint. Parmentis oculo sit officium, cui de aliis iudicium committi potest, de se ipso nequaquam.

Cuique sua præ alienis placent, nemo non afficitur erga ea, quæ efficit. Quæ viciniora sunt, apparent majora, quæ remota, decrescunt. Ut tibi nemo te vicinior, ita nullus charior.

Malus in dubiis iudex est affectus, eò libram flectit, quò ipse propendet, quantum deficit meriti, tantum addit de favore, quid mirum? quòd præponderet.

Tantò se quisque sincerius amat, quantò plùs à sui amore recedit. Sic, quod bonum est, non quod bonum apparet, tibi voles : si tuam secteris voluntatem, quò cæca te ducet?

17. Julii.

Nec discursu, nec rationibus ullis tantùm erudimur, quantùm humili ad Deum recursu. S. Ignat. apud Nolar.

NON in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, vel auxiliis literariis ponenda est spes scientiæ, hujus fons investigandus est alibi, ubi nempe thesaurus est sapientiæ, & scientiæ DEI absconditus.

Bonaventuræ Bibliotheca Crucifixus est; plùs inde is affectu didicit, quàm è mille libris alii sperare possint. Nihil demitur scientiis, quod tribuitur pietati.

Scientia, quæ robur non accipit à pietate, parum proficit : sicut non omne semen frugiferum, ita non omnis scientia fœcunda est, hæret

inutilis, sic thesaurus absconditus, cuius non est usus.

Multi docti parvum doctrinæ fructum referunt, post tot annos studiis addictos sterile semper solum arant, & cum seminaverint multum, parum metunt, illudque plus lolii, quam frugis: quia sine benedictione DEI, medulla adest.

18. Julii.

Puillanimitas tua demonem audaciorem facit: sicut feminae tunc solum sunt audaces, cum amulos viderint effeminatos. S. Ignat. in Exerc.

TAlem erga nos experimur demonem, qualem ipsum volumus. Cadit ille animo, si nos assurgimus; vicissim tantum ei accrescit, quantum nos animi perdimus. Nostra puillanimitate robustior, & robore fit infirmior.

Imprudentes sumus, nobisque maxime inimici, si non hebetemus hosti potius, quam acuamus arma, si
non

non eripiamus citiùs, quàm ministremus nobis nocendi media. Nihil contra nos ille posset, si nos nollemus.

Qui timet, jam mediâ, & meliore sui parte victus est, non hostis fortitudine, sed ignaviâ propriâ prostratus. Et quis tam inertî pugili compatiatur?

Ferox, & implacabilis hostis est, sed in timentem; si cedis, insistit: resiste, non nocebit; fortè nec tentabit. Vinci enim eum pudet, mavultque non tentare pugnam, quàm perdere.

19. Julii.

Ut correctio locum habeat, debet esse vel auctoritas in corrigente, vel amor cognitus in corrigendo. S. Ignat. apud Bart.

TOt in Republica pœnæ, tot passim sunt carceres, & pauci emendantur? pauciores futuri rei, si rariora forent supplicia. Metus emendat, torquere, occidere; sic scelus

finire potest, non emendare; hoc non facit, nisi amor corrigentis.

Flabrum ignem non extinguit, sed in flammam evocat; aqua stillatim igni aspersa hunc auget potius, quàm imminuit: correctio pariter, magnâ authoritate destituta, exacerbatur animum potius, quàm componit.

Ut alium tutè corrigas, auctoritatem tibi non persuasio tua, non nuda ætas, nec fastus, sed virtus tribuat. Malè corrigit ipse corrigendus; culpâ vacet, qui culpas vult diluere.

Si tantus tibi corrigendi pruritus, ecce consilium: non procul eundum est; temet inspice, tuos ad censuram mores voca; & quàm uberem correctionis materiam reperies? in hanc prius, quàm alienam messem mittenda falx est.

20. Julii.

Qui sua propter DEUM deserere non movetur, cuncta tamen ad eum referat, ac licet multa, minoris semper sint uno, quod

quod necessarium esse Christus pronuntiat. S. Ignat. apud Bart. f. 378.

UT ut difficile, impossibile tamen non est, cum divitiis cœlum reperire. Impedimenta illæ sunt, non naufragium salutis; malæ illæ non sunt, nisi tales, aut usus faciat, aut affectus.

Habent & opes sua bona. Quis egeno succurreret! quis templa, & aras erigeret? si pauperes forent omnes: nisi forent divites, non viverent pauperes, quia non essent, unde inopiæ suæ levamen acciperent.

Nec omnes ad eundem perfectionis gradum vocavit DEUS. Qui optimus esse desiderat, curet, ut in suo, quem DEUS illi destinavit gradu, bonus sit; nec enim continuo malus, qui non optimus.

Nec tam census aspiciendus, quam affectus. Minorem sæpe dives ad gemmas, & aurum, quam ad cultellum habet pauper, tanto contemptibilior, quanto vilius est, quod deperivit.

21. Julii.

Par DEO reddenda est ratio, si delitiis in culpam aliquam emolliatur corpus, & si illud severitate nimia enervetur, licet hæc Divini honoris, & meriti causâ suscepta videatur. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 38.

A Speritatibus, an voluptatibus celerius atteratur corpus, ægré dixerim: Problema esto: ibi severius, hic dulcius perit, perit tamen utroque modo; & usu nempe, & rubigine ferrum atteritur, viâ impari, damno pari.

Plures occidit gula, quàm gladius. Venus innumeris venenum propinat, dulce quidem, fatale tamen; mulcet illa corpus & corrumpit; vires attenuat, morbos accelerat, vitam abbreviat.

Corpus nostrum res est magni DEI, & fidei nostræ commissum, quo nec pro arbitrato nostro uti, nec illud periculo exponere sine crimine possumus.

mus. Veniet Dominus rationem exacturus de illo.

Domine ! ut jumentum factus sum ante te. Domini obsequio servari debeo ; quod asino, hoc corpori debetur obsequium ; pascatur, ut oneri par maneat ferendo.

22. Julii.

Quantò quis oculatior est in scrutandis aliorum defectibus, tantò est in suis agnoscendis negligentior. S. Ignat. apud Bart.

Quid juvat omnes noscere, si tibi vivas ignotus ? alios desideras nævi omnis expertes, tuos negligis ! hoc est scrutari festucam in vicino, & trabem in tuo oculo non sentire.

Scarabæorum (sordidum genus) naturam alunt, qui aliorum rejectamenta scrutantur, & toti vivunt in carpendis aliorum moribus.

Nemo est ita vitiis deditus, qui non plurima habeat, multa laude digna ; cur pronior es ad ejus defectus

præ virtutibus videndos, nisi, quia oculus tuus nequam est.

Qui optimus est, optimè de aliis sentit; nec ullus ad rodendos alienos errores pronior, quàm, qui domi, & in sinu suo, plurimos nutrit; à se quisque ad alios ducit argumentum.

23. Julii.

Multos famæ, & virtutis commendatio à viro gravi profecta plùs, quàm virtus ipsa, ad sui amorem invitat. S. Ign. apud Bart.

Honestæ indolis est famæ cura; prima, etiam præ vita, magnæ mentis est sollicitudo, ut nullo eam dedecore vitiatam transmittat ad ætates posteras.

Vita bona necessaria est nobis, pro nobis, fama bona pro aliis. Sine qua parum efficit, etiamsi in sublimi sit gradu sanctitatis. Famâ plùs, quàm armis, geruntur & bella, & negotia.

Fama bona emi non potest, nisi vitâ bonâ; interna, quæ soli DEO in-

no-

notescunt, pretium, externa opinio-
nem, faciunt; ex iis, quæ sub sensum
cadunt, judicat vulgus. Cave tibi,
cave tuis officere.

Mala fama tam parum, quàm ignis
occultari potest, volat, & vix centum
elogiis revocabilis. Delicata res est
fama, super omnes fortunas curanda.

24. Julii.

*Parvuli etiam donis, & bellariis, tanquam
tenera animalcula iis, quæ arrident,
possunt ad officia virtutis animari. S.
Ignat. ibid.*

A Teneris virtuti adsuevisse, maxi-
mum est vitæ probæ magiste-
rium. Ægrè annis senioribus ponun-
tur mores, qui juvenilibus erant as-
sumpti; sic lana colorem, quem pri-
ma bibit, ægriùs mutat.

Qui juventutem curâ destituit,
ætatem perdidit: tenera illa durio-
rem horret censuram: silentium, serie-
tas, morum compositio tormenta

ejus sunt. Hic opus est arte, quâ hæc fiant chariora.

Ut aves capiuntur escâ, quam diligunt; ita juvenus, per ludicra, est ad seria inducenda. Hoc suos dolo cæpit, qui omnibus omnia factus est, Apostolus.

Blanditiis ægrum delinit Medicus, ut congruam sanitati medelam admit-
tat. Quid interest? jocô, an seriò, minis, an muneribus in tua vota parvulum pertrahas, modò ille discat profutura.

25. Julii.

*Præstat prece, vel pretiò, quàm litibus ob-
tinere, quod intendis. S. Ignat. apud
Ribad. in vita.*

Lites plùs post se fastidii, quàm uti-
litatis trahunt, &, si quid judi-
cibus, & advocatis, non litigantibus,
profunt, obsunt sanè plurimùm, si
animorum aversiones in censum ve-
niant. Incertus semper litis eventus;
certa sunt incommoda, commoda
pror-

prorsus dubia, & quis tam fragili rati-
se, & sua committat? Inter jurgia
vivere calamitas est, non vita.

Pax optima rerum, quas homini
natura dedit; hanc pro spe tenui con-
vellere, pessima est œconomia; hoc
enim est plus perdere, quàm lucrari.

Duplex damnum nulla lis effugit,
lucris cessantis unum, damni emer-
gentis alterum: illud imminutio cha-
ritatis, istud temporis, si non etiam
æris jactura creat.

26. Julii.

*Mortificationi danda quidem utrique est
opera, eo tamen discrimine, ut inte-
riori præcipuè, perpetuò, atque ab om-
nibus; exteriori, quantum & rerum,
& personæ, & temporis conditio exigit.*

Affectum impotentia omnium est
malorum, quæ hæctenus orbis
sensit, fundamentum; quorum pro-
inde, per mortificationem institutio
non tantum privatum bonum est, sed
publicum.

Unicus malè domiti cordis impetus in quæ non mala effunditur? una cupiditas imperandi, quantis orbem bellis effecit! nec minus in microcosmo periculum.

Qui vult pacem, legem dicat affectibus, ultra quam progredi non sinantur. Nemo novit, quantum afferant adjumenti, cum in fræno sint pestes, si effrænes maneant.

Cor nostrum aula DEI; tot facimus ferarum caulam, quot ineruditos sinu affectus fovemus. Belluini sunt, & his pejores; quia jugum rationis, quo belluæ carent, excutiunt.

27. Julii.

Quod in principio facile aboleri potuisset, diuturnitate temporis, & operis iteratione redditur irremediabile. S. Ignat. apud eundem.

QUam levi manu, in tuos nutus flexilem duxisses arbusculam, ubi creverit, vix securibus, & multis ictibus ad demissionem illa flectetur;
ita

ita grandescunt vitia, & à tempore robur accipiunt.

Noxia celerius agunt radices, quas ubi fixerint, omnem olitoris industriam ludunt; quâ cœperunt, non quâ deberent, viâ diffusæ melioribus umbram faciunt.

Ubi mala invaluerunt, sera est omnis diligentia: quæ digitô suppressi scintilla potuisset, neglecta vires accipit, & remedii omnis impatiens latè dominatur: noxia hæc negligentia.

Maxima negotia confecit feliciter celeritas, à mora quid boni expectes? differre nolentis est. Serò medicina paratur, venenô postquam venas omnes infecit; semper crastinô magis propitius habendus est hodiernus dies.

28. Julii.

Attendamus tantùm Divinis obsequiis, DEUS nobis ultro, quæ opportuna fuerint, providebit. S. Ignat. apud Bart. f. 345.

Justo major temporalium cura confidentiæ, vel appetentiæ argumentum est. Qui pascit volatilia cœli, suorum minùs obliviscetur. Inanis nos sollicitudo tangit.

Si magis delectaremur internis, rariùs memoriam subirent temporalia; quibus si occupetur animus, non potest sine pugna levare se ad cœlestia. Pessima commutatio, horum damnô, illa promovere.

Quid labore fatigaris? incassum feminas, frustra rigas, nisi DEUS det incrementum. In ejus manibus multiplicantur panes, ut millibus sufficiant. Liberalibus in DEUM non est timenda inopia. Qui quærit abundantiam, per spiritualia quærat; non veniet illa, nisi largiente illo, à quo omnia. Si quis in temporalibus affectus appareat, vide, an non præcesserit in spiritualibus.

29. Julii.

*Qui dormitos habet affectus, plus unius
quadrantis meditatione fructus assequetur,*

tur, quàm crudus aliquis plurium.
S. Ignat. apud Ribad.

A Nima orationis mentis est recollectio, quam non speret, ubi perpes non domitorum affectuum strepit intemperies, dividit illa animum, non colligit; dissipat spiritum, non excitat.

Ideo rarus tot orationum fructus, quia rara eam comitatur mortificatio. Lignum probè siccatum absque negotio flammam concipit, ubi recens diu cum igne, & nativo humore colluctatur.

Imminutio cupiditatis augmentum est charitatis; ubi nulla cupiditas, ibi perfecta charitas; tot gradibus cor ad DEUM elevatur, quot ab innatis recedit affectibus.

Ut ignis remotis, quæ cursum morantur, impedimentis, illicò ad centrum abripitur, ita cor appetitibus depuratum aliis non eget alis, ut celerius ad DEUM perveniat.

30. Julii.

Maledicorum ora graviorum testimoniis sunt diluenda, & benefactis os loquentium iniqua obstruendum. S. Ignat. apud Nolar.

Qui declinare ictus maledicentiæ non potest, pectus opponat ahenum, id est, recti conscientiam munitum: hic hebescit omne, quod timeri potuisset telum, animum non subibit, minus lædet.

Si verba verbis æquâ dosi remetiri velis, flammam augebis, quæ tantò excrescent altius, quantò vehementius contentione mutuâ, velut ventô, collisæ concitabuntur.

Tutiùs contemnuntur calumniæ; citiùs, si non excusentur, conticescunt; te tacente echo quoque conticescet. Concertatione mutuâ ad plures transit notitia, sicut agitata in luculentum incendium evadit flamma, quæ intacta, vix ultra focum spectabilis, subsidisset.

Si

Si vindicare cogitas ; hosti palmam porrigis ; quia vulnus , quod intentabat , te accepisse gemitu doces ; Major est calumniis , qui has curare non didicit. Non tu , sed vita tua eas retundat.

31. Julii.

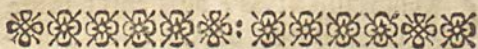
Nec optatum , nec jucundum magis quidquam accidere potest , quam pro Christo , proximique salute mori. S. Ignatius apud Nad. in Glor. S. Ignat.

QUàm diu vivis , agis inter mille calamitates , parum , imò & bonum hoc foret , sed inter salutis versaris pericula , quæ non priùs effugies , quàm hinc beatâ morte discedas. Non erit securitas extra sepulchrum.

Cùm moriendum sit , præstat in acie pugnantem pro DEO , & proximo cadere. Ignava mors ætate confici , febriculâ decoqui , tolli casu. Pro Christo vitam dare , mors est omni vitâ dulcior.

Inter summa DEI beneficia numerandum, posse pro ipso mori; tene-rioris hoc ejus in nos amoris foret indicium, adeò proinde non formidandum, ut summis jure votis sit expendendum.

Si vitam pro te Christus posuit, magnum sit, tuam pro illo ponere? Quis? pro quo? quid DEUS? quid vita sit? ignorat, qui rem adeò vilem, tot periculis obnoxiam, tanto ac tali Domino reddere non optat. Quid te retinet?

I. Augusti.

In bonis vestris, sanctisque exercitiis ab omni tepore, ac pigritia tanquam ab hoste capitali abhorrete. S. Ignatius in Epist. de perf.

GRavissimus hostis, qui non opes aufert, sed meritum; vitam petit non corporis, sed ope-

operis; optima quæque corrumpit; & quod pessimum, adeò tacitè nocet, ut mala sua vix sentiantur, & citiùs ad animæ ruinam, quàm notitiam perveniant.

Hostis est acedia gravissimo peior. Peccatum vel ipso nomine horrorem creat. Amatur acedia: quo fit, ut citiùs illud, quàm hanc sequatur emendatio. Plures è cæno peccatorum, quàm è teporis veterno ad insignem sanctitatis gradum surrexerunt.

Fervor, & affectus pretium ponunt operibus. Sancta sunt, si sanctè tractentur; eadem, si levi manu, aut oscitante corde agantur, mala fiunt; & iisdem, quibus præmium poteramus, factis pœnam meremur.

Quantùm addis ad diligentiam, tantùm DEO places. Væ tepidis! ut aqua nec frigida satis, neque calidabilem, sic opus ignavum displicentiam cœlo movet.

2. Augusti.

Qui vel nobilitate generis, aut doctrina, ingeniive commendatione excellunt, ii, præ cæteris in sui abnegatione exercitati esse debent, aliàs graviùs nocituri, quàm ignobiles, & ineruditi. S. Ign. apud Bart l. 4.

Magna ingenia magna minantur pericula, nisi virtutis imperiò dirigantur. Gladius magis acutus, magis vulnerat, & in plures desævitur.

A grandibus ingeniis nihil mediocre expectandum, vel virtuti addicta sunt ex integro, vel insigniter insolefcunt. Nec ab ullis respublica plùs accepit detrimenti, quàm ab insignibus ingeniis malè disciplinatis.

Nec in generis, nec in ingenii nobilitate quidquam est gloriæ, si virtute destituta se ad ignobilium sortem abjiciant. Plùs utraque ad contumeliam, quàm sui commendationem momenti affert.

Ubi grande ingenium, nulla sæpe ibi prudentia: quæ si desit, ut corpus
ocu-

oculò , currus aurigâ destitutus , quò?
nisi ad præcipitium properat. Me-
diocritas ingenii , ùt plus habet judi-
cii , sic plus spondet utilitatis.

3. Augusti.

*Ut bonum , quod fit , ommittatur , sapiùs
dæmon invitât ad majus ; quod tamen
deinde novis difficultatibus objectis im-
pedit , ne fiat. S. Ignat. de discr. spir.*

PRæsentia , spe futurorum , dæmon
impedit ; hæc ubi præsentia fue-
rint , iterum impediturus ; ut sic om-
nia differendo , nihil fiat cœlo , nihil
DEO , dignum. Dilatione lucri , ùt
nemo ditior , ita nemo factus est san-
ctior.

Qui tibi hodie boni operis præ-
mium promisit , crastinum non est
pollicitus ; volat vita , & inopinató
avolat. Quis tunc propositorum
fructus ? hodierna neglexisti , crasti-
na emanferunt , nudis tu manibus hæ-
res in vado.

Quo-

Quomodo cras grandia faciet, quem minimæ hodie tædet difficultatis? Qui non cum Milone hodie bajulare potest vitulum, cras bovem minùs bajulabit. E minorum nempe exercitio spes legenda est ad majora.

Major pars hominis expectando moritur, differunt sanctè vivere, donec eò veniant, ubi etiam cùm velent, non ampliùs possint, dum medios eorum conatus mors occupat, tantò difficilior, quantò imparatior.

4. Augusti.

Ita subditos tractet superior, ut sine gemitibus vivant alacres, & DEO serenè mente serviant. S. Ignat. apud Nolar.

A Sfuescunt flagris, qui continuò verberantur, & quem habuerunt sensum, verberis assiduitate perdunt: nec alium continuata hæc sævitia facit fructum, quàm ut & pœna spernatur, & puniens.

Metui occallescentis animus pejor fit, pudorèque semel excusso audacior

cior in nefas abit, nec bonis deinde, nec malis facilè revocabilis ad imperium.

Intempestiva reprehensio idem facit, quod violenta medicina; plus nocet sæpe, quàm morbus; pejus malo remedium, quod vitam celerius eripit, quàm ægritudo, quam tempus, & mollior manus emendâset.

Correctionis legem à DEO superior discat. Quoties ille dissimulat? quàm raros è multis punit? & nullum, nisi infra demeritum. Ubi essemus? singula si Nemesis errata vocaret ad censuram.

5. Augusti.

Ita vetus homo mortificandus est in virtutis tyrocinio, ne novus moriatur. Sanct. Ignat. apud Bart.

QUæ citò crescunt, citò pereunt. Juvenum hoc vitium est, uno passu totam velle perfectionis viam emetiri: nempe rerum omnium Magister usus eos destituit, DEO tardè,
nisi

nisi damno suo moderationem discunt.

Primus fervor, si inconsultus sit, plùs virtuti officit, quàm profit. Si equi primùm quadrigæ juncti toto, quo valent, impetu currere sinantur, evertent citiùs, quàm in termino, quem optabant, currum sistant.

Intensa nimiùm durare non possunt. Ubi sol supremum zodiaci apicem subiit, descendit; par eorum factum, quorum virtus principio gigantis instar, esse videbatur, quotidie decrescit. Nolo hic multis, experientiam consule.

Stabilior futura est ædificiï moles, quæ sensim, & quasi per gradus eluctatur, quàm quæ repentino conatu evehitur in sublime. Fructus omnes natura sensim provehit ad maturitatem. Multùm errat, qui errat in principio.

6. Augusti.

Res potissimùm publicæ, ut plurimum oculos, & judicia subitura, non in-
cho-

choentur, nisi media ad finem deducendi sint prævifa. S. Ignat. apud Martin. in Nov.

Fortunæ rei successum committere, partus est imprudentiæ; si è voto cadat, non tibi, sed casui adscribendus. Temerarius est, qui ad terminum tendit, cujus viam ignorat.

Serò sapiunt Phryges, quia sine futuri sollicitudine hodierni sunt, futurorum immemores. Nulla magis metuenda mala, quàm quæ nullum sui metum præmiserunt. Ut prævisa minùs, ita subita tela magis, feriunt.

Nimiùm serò medicina paratur morbo, qui cùm ad extrema deduxerit ægrum, tum hìc primùm noscit quò? quâve negligentia invaluerit malum, cui præservativa levis medella impediendo profuisset.

Quid mirùm? quòd corruat, qui cæcus, fovea, an solidum, quò pedem figit, non attendit. Oculi sapientis in capite, stulti verò in pedibus sunt. Ille in principio designat

media, istum in fine poenitet errasse.
Poenitentia sera!

7. Augusti.

Errores, si, ut hominum est, in aliis occurrunt: speculum tibi sint, è quibus videas, quid in te deformitatis tollere debeas. S. Ignat. apud Ribad.

OMnis proximi actio tua sit institutio; nulla est, ex qua vitæ præcepta legere non possis. Quæ laudem merentur, stimulus tibi sint ad virtutem; quæ displicent, cautela sint, ne sequaris.

Etiam è veneno medicinam parare nōrunt pharmacopæi; pari tu arte, certiore fructu, aliorum delicta in tuæ fragilitatis medelam converte. Ubi alium cecidisse vides, illic tu in glacie cautiùs pedem fige.

Scientia per propria pericula carò venit; felix, quem aliena docent; serò perfectionem assequetur, qui viam per suos errores velit discere.

Iter

Iter per pericula non potest esse sine periculo.

Nemo virtuti, minùs prudentiæ suæ fidere debet; exempla videat, brevior hæc, tutiôrque semita, quam qui negligit, extra orbitam raptus temeritatis suæ pœnas formidet.

8. Augusti.

Quisque seipsum priùs approbet, tum facile in aliorum mentibus sui approbationem ingeret. S. Ignat. ibid.

Optimus censor conscientia tua; hæc videt, quæ aliorum oculis abscondita sunt; si hæc te crimine omni absolvat, si laude dignum pronunciet, facile reliquos approbatores invenies, illi suam omnes transcribent sententiam.

Ut non facile latet ignis, quin aliquo se prodat indicio; licet abditus lateat in penetralibus, vel calore, vel fumo sui notitiam facit: sic frustra domestica occuluntur vitia.

Habet conscientia proditores. Quæ in corde arcanissimè credimus esse recondita, vultus prodit, & oculus; in hoc theatro se sistunt omnibus, etiam te prohibente, quæ si pario tugi maluisses.

Quisque domi habet omnem seu laudis, seu censuræ apparatus, ex se vel beatus, vel infelix. Una proinde princeps tibi cura sit, ne tua te accuset conscientia. Hujus quotidie sensum explora.

9. Augusti.

Ita agenda sunt omnia, ut quasita laus ab actione procul absit; ejusmodi tamen sint, quæ justò reprehendi non possint.
S. Ignat. ibid.

L Audem quærere vanitatis, obtinere felicitatis, sed mereri virtutis est, illa cum in manu sit aliena, fatuus labor sit aucupari, hoc qui quærit, semper invenit. Huc conatus!

Ut

Ut aurea sint opera tua, non inaurata, curæ tibi sit; id est: sint, & non appareant tantùm bona; pretium mereantur, non emant; quod nec ab oculo, nec iudicio alieno poteris obtinere. Omnia tua tecum portas.

Nihil adamanti decedit pretii, licet ab ignaro minùs æstimetur; tantùm valet, quantùm in se ponderat, domesticâ satis virtute dives. Illum laude dignum censeo, qui in se uno ponit omnia.

Censuram oculorum vitare non possumus, arrogant hi super omnes iudicium. Ita proinde agendum in publico, ut nihil oculos subeat, nisi comptum, & numeris omnibus absolutum. Graviùs peccat, qui coram aliis.

10. Augusti.

*Integra priùs personæ habenda cognitio,
quàm te in ejus immittas amicitiam.
S. Ignat. apud Ribad.*

Qui mergi non vult, priùs vadum tentat, quàm se, vel sua flumini committat, bolide sibi viam parare præstat, ne quàm optabat effugium, inueniat sepulchrum. Quot non sub placidis aquis latent charybdes !

Nullum est flumen humano corde profundius, latent hìc plurima, nec ullus tam perspicax oculus, qui ea discernat; frustra hìc fenestram quæsiuit Momus. Optare poterat, non sperare. Inscrutabile est cor hominis.

Ars tamen artem superat; est etiam ad cordis arcana via, si non patula, per rimas tamen eò penetratur. Pro-
dunt nempe se affectus, etiam inviti, & ex actibus prospicit animus, ut vulpes è fovea, dum se non putat observari.

Pretiosa res amicus, cautè tamen selige, donec eligas, ne dum adamantem cupis, vitrum accipias; idem utrique color, sed quantò major in eo raritas, tantò major pretii diversitas. Nemo tibi sit amicus, nisi optimus.

II. Augusti.

*Heu! quantum non de libertate tantum
sed & auctoritate, nominisque existi-
matione amittit, qui munera accepit.*
S. Ignat. apud Ribad.

DUm capit escam piscis, capitur,
& commutatione damnosâ
plùs perdit, quàm obtinuerit, ver-
me potitus, se amittit; nihil melior
avari conditio: munus accipit, &
meliorem sui partem, libertatem
vendidit.

Vilis genii est muneribus inhiare.
Mercenarium hominum genus, nihil
agit absque lucro; mens, quæ supra
vulgus se etulit, non ita terrenis af-
figitur, ut honestum utili anteponat.

Illud sanè turpissimum, si ex spiri-
tualibus questus fieret, eaque in avari-
tiæ fomentum vertetentur, quæ de-
berent esse ejus extirpandæ instru-
menta. Fit tamen, ut auri fulgor
ita excæcet, ut etiam æterna peritu-
ris servire cogantur.

Si hîc laboris tui mercedem accipis, non est, quam expectes in futuro. Pro modico perdis immensum. Non est hoc lucrari, sed perdere; pro re umbram venari.

12. Augusti.

Nec in affectu, nec in dejectione animi vehementi quidquam statuendum; sed ubi recesserit fervor, eligendum, quod matura ratio, non quæ impetus suaserit. S. Ignat. de elect.

Deliberatio tantum in agendis rebus momentum habere debet, ut, quidquid sine hac suscipiatur, laude careat, dum successus casui, non consilio venit adscribendus. Hæc sola hominem ab irrationali discernit.

Properare, & errare prorsus affinia sunt, cæcos canis parit catulos, quia festinatò. Repentina resolutio, ùt facilis, ita parum utilis. Mala consiliaria est festinatio, nihil suadet moderatum.

Si deliberandum est diu, quod statuendum semel est in negotiis; quanto magis in illis locum habere debet consilium, quæ animam, quæ æternitatem spectant, ubi error facilior, si ulla, emendatio.

Multa docet vel ipsum tempus. Expectata; sæpe mora consilium dabit, quod à sapientissimo vix sperari potuisset. Dilata fieri, facta revocari non possunt.

13. Augusti.

Ita componendus est homo interior, ut ex illo compositio protranet in exteriorem.
S. Ignat. apud Nolar.

EXterior hominis compositio nisi ab interna, velut radice, progerminet, fictioni propior est, quàm modestiæ; quæ nec virtutis meretur negotium, nec habitura est constantiam.

Ut rotæ horologii, quæ cursum teneant, exteriori se produnt indice, & ex hujus motu illarum nascitur

constitutio ; similem noscendi homines viam nobis indulfit natura.

Interior animi quies sibi, exterior aliis prodest ; non ex integro dicendus bonus, nisi utraque societur : ex tali quippe consortio, præter recti conscientiam, publica etiam ædificatio promanât.

Thesaurus, quàm diu reconditur, parum est utilis ; interior compositio, quàm diu sola est, tibi, non aliis, exterior aliis, non tibi prodest : si verò hæc illius sit filia, & hæc, & illa tibi, & aliis æquè prodest.

14. Augusti.

Mundam reformaturus à se ipso incipiat, secus, oleum ac operam perditurus. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

Sic fuit, sic semper erit, curabuntur superflua, semper necessaria negliguntur. Nævis alios omnibus liberare satagis, te fac ideam, ex qua, ubi perfecta fuerit, ad universi reformationem tutò transibis.

Si

Si decimam curæ partem, quam impendimus aliis, nobis applicuiffemus, quàm alii effemus! nunc quia potior ad alios cura, minor domi profectus, foris nullus; nec enim plùs ulli perfectionis causâ tribuit, quàm ipsa possideat.

Vis docere alios? exemplis age: his doce, quid fieri velis; tu primus docilem tibi te præbe discipulum, tum spera plures. In aliena tantùm falcem mittere, est multùm metere, sed nihil in horrea inferre. Labor est, non utilitas.

Imò, si à dictis recedant facta, non tantùm non prodes auditoribus, sed noces gravissimè: quia rem tantis exaggeratam encomiis, dum ipse panegyrista negligis, ostendis factu impossibilem.

15. Augusti.

Si scelus proximi nimiùm evidens bonæ mentis excusationem non admittit, non delinquentem, sed tentationis violentiam

tiam damna, cui, aut pejus, aut pariter cessurus fuisses. S. Ignatius apud Bart. f. 387.

Compatiendum est ægro, non insultandum, cum nescias, quod te fatum expectet; quem hodie intactum præteriit, cras ferire poterit casus, huic obnoxii manemus, quam diu viatores sumus.

Quoties fragilitatem vides, tuæ totidem vicibus te crede admoneri; ut cautelam discas, non ut lapsum despicias. Sæpe gravior lapsus alieni contemptus poena fuit.

Dum catulus fortè ictus gemit, timet leo; tu nec innocentia, nec tuo tantum fide proposito, ut omnem peccati metum ponas, præsumptio ista foret. Si stellæ de cælo cadunt, quid sperent titiones? aliena vitia, tua sint documenta.

Quis te alienorum dictorum, factorumque censorem constituit? quæ tibi autoritate iudicis munus arrogas? plures nunc interpretes sunt, quam

quàm authores, plures iudices, quàm rei; nisi in horum numero iudices ipsi, violatæ charitatis rei censeantur.

16. Augusti.

In curanda proximi salute auctoritas necessaria est, sed ea, quæ de vana illa mundi auctoritate nihil participet. S. Ignat. apud eund.

Aliud est fastus, aliud auctoritas: illum doctrina, nobilitas, honor, aliæque naturæ bona, hanc inculpatæ vitæ norma, creant; quantum hæc ad animarum curam utilis; tam noxius ille est.

Nec admirabili doctrinâ, nec insigni gradu, nec opibus, ad auctoritatem opus est, sine hoc sumptu comparari potest. Omnes ejus opes virtus sunt, & humilis animi demissio.

Grande supercilium plus terret, quàm alliciat, sui contemptum citius, quàm affectum persuadebit; sine hoc irritus est omnis conatus: non vincuntur animi, nisi se sponte dedant.

Cervix erecta, frons severa, hostis argumenta sunt, non amici, opponet se his animus citius, quàm submittat. Non est tutior ad corda hominum expugnanda methodus, quàm rem agere cuniculis; affabili submissioni cedunt penetralia, quæ fastui mille seris occlusissent.

17. Augusti.

Ab omni quidem pertinacia procul esto, rei bene cœptæ tamen ita insiste, ne turpi fugâ, aut quasi desperatione fatiscas.
S. Ignat. ibid.

UT perseverantia laudatur in bonis, ita meliora cœpisse consilia, vituperari non debet; nec enim à cognito errore recedere, levitas est, sed in meliùs translati animi indicium.

Grandis arrogantia, imò stultæ perseverantia est ita pertinax consilii semel initi tenacitas, ut, quod dixit, qualecunque sit, fixum, ratumque
ma-

manere velit, errorémque excusare malit, quàm mutare.

Quis ita perspicax unquam fuit, ut credat nec sibi, nec aliis meliora unquam incidere potuisse, quàm quod semel statuit; nullum se prudentiorem credere fastus est, an malitia inaudita? Sapientis enim est cum re mutare consilium.

Cum duro adeò capite durissimum est agere, apud quem nec ratio ulla pondus, nec consilium, quod domi suæ natum non sit, locum invenit? Quò sapientior quisque est, tantò est rationi obsequentior.

18. Augusti.

Parum interest, si mundo negligenter servias; hoc verò intolerabile est, DEO cum negligentia servire. S. Ignatius apud Mass.

NEglectim servire Principi contemptus est, non obsequium, pœnam pro mercede, non præmium: quantum enim operi debito accedit
ne-

negligentiæ, tantum æstimationis erga dominum defecisse ostenditur.

DEO fervire posse, gratia censeri debet non obvia, iis hæc datur, quos beatæ destinavit, æternitati DEUS, cui si tam frigidè respondeas, periculum tibi facis, ne amittas; gratiam meretur perdere, qui non æstimat.

Suos mundus servos fumô, cœlô DEUS, remuneratur: quàm dispar præmium, tantum inter hujus illiusque obsequii executionem debet esse intervallum. Pudendum est, magis nos pro momentaneis sollicitos esse, quàm æternis!

Cui magis debita est sollicitudo, quàm virtuti? cui magis cura obnoxia, quàm omnia curanti? neglexisse omnia, adeò vitium non est, ut laudabile esse possit: in virtutis verò studio negligentem extitisse, inexcusabile manet.

19. Augusti.

Rarus foret, qui defectus suos undequaque

que agnosceret, nisi DEUS ei specialiter revelaret. S. Ignat. apud Martin.

Pessima infirmi constitutio est, dum ægritudinem, quâ maximè laborat, minimè sentit. Ut gratulandum illi est, qui se ægrum sentit; ita vitia sua videre felicitatis est. Uterque curam anhelat, & spem habet emendationis.

Agnata nobis cæcitas est. Ut vultus ipse suos nemo videt, ita nec nævos; adeò subtilia nempe nunc vitia sunt, ut etiam melior oculus ea ægrè discernat à virtute.

Parum habet ingenii, qui errata sua excusare non sciat; artem hanc sine Magistro parvuli nôrunt; si excusari facilè non possint, possunt colorari; pulchra illis nomina, speciosa pallia præfigere, operosum non est.

Amor proprius in orbe dominatum tenet, ac tanto glaucomate oculos inficit, ut omnia, quæ propria sunt, sancta esse videantur; facile
cor-

corrigerentur vitia, sed quia latent ignota, radices agunt.

20. Augusti.

Animarum curatores nullâ re magis, quàm spiritu egent, ne, dum aliorum salutem curant, de sua periclitentur. S. Ignat. apud Ribad. l. 7. c. 17.

Multi ovium pastores non harum commoda, sed lac earum, & lanam quærunt; non ut æternùm illæ, sed temporaliter ipsi vivant. Quid à negotiatoribus isti, quid à mercenariis differant? discerne.

Qui servit altari, ut inde vivat, foret tolerabile; sed ex altari factum alere, fovere vanitatem, nutrire scelera, hoc est Christi patrimonium prodigere, hoc est furari de altari.

Oves, non spiritum curare, est se perdere, & illas non lucrari. Paucae fiunt conversiones, quia rari sunt boni pastores, quod verbis ædificant,
ma-

manibus destruunt, plus scandali his præbent, quàm ædificationis.

Vocatio pro cura animarum vocari debet ad censuram; si quærendi victûs, accipiendi proventûs, fugiendi laboris causâ suscipitur, corpori providet, animam prodigit. Sic cæci fiunt duces cæcorum, & quò ambo?

21. Augusti.

Nolo, & volo non habitant in hac domo.

S. Ignat. apud Bart. l. 3. n. 26.

IN templo pacis locum habere non possunt turbatores, quidquid quietem turbat, à voluntate venit; hæc ubi tenet imperium, perpes ibi bellum, nec spes ulla pacis, donec illa in ordinem dirigatur.

Primum inter relinquenda voluntas est; si sequeris hanc Christum non assequeris, nullus nobis, nullus cætui religioso major hâc hostis; hæc si exulet, omnis superata est difficultas.

Nec

Nec velle quidquam, nec nolle, beatum facit; hoc affectus curas omnes posuit. Supra metum est, nihil ei triste, durum nihil occurrere potest. Sic in cœlo beati vivunt, nihil appetunt, nihil refugiunt; en cœlum ante cœlum!

Non est certior ad cœlum via, quàm sine voluntate; hanc si ponis, omnis tibi actio, motus omnis in meritum abit. Quot passus, tot facis ad cœlum gradus. Non itur sic ad cœlum, sed curritur.

22. Augusti.

Si corpus valetudinis pretextu molestiam queritur, non est audiendum spe liberationis, sed mutatione æqualis molestiæ elidendum. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

A Stuta vulpes sensualitas, ut molestiam fugiat, simulat ægritudinem. Grave argumentum, si amor proprius ferat sententiã, exulabit mor-

mortificatio, vivet sensualitas, sed & vitia cum ea vivent.

Qui propter DEUM reliquit omnia, nec valetudini adeò scrupulosè adhærebit, ut remota hujus pericula præ animæ damnis timeat, nisi virtutem emori, sensualitatem dominari velit.

Sanum te volo, non delicatum. Sunt innoxia mortificationum genera, ut nullum in iis valetudini sit periculum; à quibus nec molestiæ minùs, nec meriti expectare queas.

Qui cuticulam fovent, citiùs moriuntur; qui duris asuescunt, constantiùs durant; emollit artus indulgentia. Quot vitia, tot corporum sunt carnifices; quot virtutes, tot vitæ sunt custodes. Vis esse longævus? virtuti stude.

23. Augusti.

Cum secularibus præstat manè de rebus ad salutem pertinentibus, profana post meridiem tractare. S. Ignatius apud Ribad.

A Urora non Musis tantum, sed & spiritualibus amica, aurea hora, speciebus non distracta, non implexa negotiis, & admittit facilius, & retinet doctrinam tenacius. Prima primis jure tribuuntur.

Facilius manè contra naturam pugnatur, cum sola agendum est voluntate; post meridiem multiplicantur hostes, Bacchus & Ceres vitia evocant, acedia & concupiscentia classicum intonant. Quis Hercules contra tot?

Quanta matutinum inter, & pomeridianum tempus hominis mutatio! manè agnus, meridie leo; manè pietatem, nunc totus martem spirat; scilicet passionibus robur à cibo venit, recalcitrat asinus opimè saginatus.

Præparandus manè est animus, & contra tela omnia muniendus; ne quæ per subsequum diem pestis afflet, præservativa impediatur medicina. Si manè disponas aciem, non est, quòd hostem timeas.

24. Augusti.

Propter aliquem abusum, nihil, quod ex se malum non sit, est abolendum: aliàs magnis Divinæ gratiæ incrementis via præcluderetur. S. Ignat. apud Gonzal. de Cam. in M. S.

Nihil tam sanctum, quo malus malè uti non possit, vel casu, vel vitio; ut nec flos ullus tam innocens, ex quo araneus non fugat venenum; nec floris tamen araneus, nec rei pretium abusus tollit.

Innocuæ sunt creaturæ, quas reatûs incusamus; non illæ, sed sequior earum usus non in delicta præcipitat. Et vinum bonum est, & gladius, licèt hoc in alienam, illô tuam in perniciem abuti possis.

Si mali omnis occasionem tolli quis velit, tollenda erunt omnia, cùm omnibus partem in utramque uti, vel abuti possimus. Quid divinis literis magis sacrum? & quot ex illis malè intellectis natae sunt hæreses?

Nihil omni ex parte perfectum.
 Creata omnia sunt nævis obnoxia ;
 illa censenda sunt optima, quæ pau-
 cissimis. Etiam sol facit umbras,
 non ideo proscribendus à publico.

25. Augusti.

*Plus ad animarum curam facit uncia san-
 ctitatis cum præclara sanitate corporis,
 quàm præclara sanctitas cum uncia sa-
 nitatis. S. Ignat. apud Lyæ. f. 353.*

Magnum Ascetam inter, & Apo-
 stolum discrimen intercedit:
 ille licet ægrotus muneris sui partes
 explet omnes, iste nec attingit. To-
 tum illius officium ad intra, hujus ad
 extra fertur.

Quod gladius sine capulo, hoc ze-
 lus est absque viribus, neuter, quod
 vult, efficit. Magnus animus sine
 corporis valetudine corpus est sine
 manu; pondus facit, munus non ex-
 ercet.

Sanitas te conservat, sed aliis pro-
 dest; ut non sibi, sed aliis vivit; sic
 non

non sibi, sed aliis suam fovet sanitatem, sine qua magnus licet Sanctus foret, nullus erit Apostolus.

Ita tamen curanda sanitas, ne officiat sanctitati, quàm nimiam curam sanitatis, cujus prætextu vivunt vitia, palliantur passionēs. Hæc sanitas non adjuvat zelum, sed pessumdat.

26. Augusti.

Posuitne te DEUS in mundo, ut hęc viveres, quasi cœlum, & infernus non esset? vel salvari res est tam facilis, ut eam ne curare quidem sit opus? Sanct. Ignat. Epist. ad Eccles.

HEu! quam crassam æternorum incuriam laborat Orbis, vivitur ut vivatur; quasi nunquam morituri, futurorum immemores vivimus, quasi nullus esset vel vindex scelerum, vel meritorum remunerator.

Scelera nempe ita lumen rationis elidunt, & ita densam caliginem passio intellectum obruit, ut de æternis cogitare vel tædeat maximè, vel mini-

mè profit, sensum omnem elidente
acediâ.

Catholicos nos dicimus nomine,
moribus negamus, atheis, imò ani-
malibus propiores, quia toti in sensu,
cùm os homini sublîme natura dede-
rit, cœlùmque tueri jufferit, ut quò,
quâve tendendum sit, edoceret.

O quàm serò sapient isti! Ergo er-
ravimus! sed pœnitentia fera vix
est vera; longioris votum est vi-
tæ, non melioris; ita vive, ne te pœ-
niteat; sic age, ut nec mori timeas,
nec vivere erubescas.

27. Augusti.

*Si nunc moriendum foret, quid nobis fie-
ret? quam rationem opum, gratiarum
tot, & sociorum per te periturorum
dabis? S. Ignat ad eund.*

INfelix, qui tum primùm inire ra-
tiones cogitat, cùm abeundum
est. Mors infestat ex insidiis, repen-
tè obruet; DEUS, qui hodie veniam
offert, crastinum non promisit.

Ta-

Talis ducenda est vita, quæ perpetua sit ad mortem præparatio, nihil eò differendum, ubi conatus nihil proficiunt. Ignota nobis suprema est vitæ hora, ut nullâ non stemus accincti.

Mortem tanquam rem procul à nobis distitam cogitamus, cùm à tergo insistat, & sine muneris, sine ætatis discrimine, nihil minùs opinantem tollat è medio.

Qui bene vult mori, nunc mori incipiat; omnia quotidie ad mortem disponat; ubi fata instant, vires, sensus, omnia deficiunt, & nihil minùs fit, quàm quod eò distulisti. Justâ DEI pœnâ, ut qui noluit, dum posset, non possit, dum vellet.

28. Augusti.

Jam metum omnem tollit demon, ne cadas, nunc auget, ut cedas, utrumque in perniciem tuam. S. Ignatius apud Nolar.

Versipellis artifex! dum tentat, delicti magnitudinem auget,
 N 2 ut

ut in desperationem inducat. Sic mille artium magister nobis illudit.

Innocentia hæctenus acta solatii tibi materia fit; non præfidentia; nullus non innocens fuit, qui nunc ardet in inferno; non esse, sed mansisse innocentem, metu absolvit.

Novit tentator stygius, animæ pretium, pro qua tam sollicitus est obtinenda. Nisi pretiosa foret, orexim illi non moveret. Pudeat nos socordia nostræ, dum minùs pro salvanda, quàm ille perdenda anima, solliciti sumus.

Quò thesaurus major, eò potior fit custodia. Æterna est anima, pro qua cœlum pugnat, & infernus; timor ei, ac præfidentia æquo gradu officiunt; media tenenda est via, ut nec spes metum excludat, ne metus à spe discedat.

29. Augusti.

*Nunquam contradicere debes cuiquam,
sive cum ratione, sive contra: semper*
ve

verò complecti, quod aliis probatur. S. Ignat. apud Lyræ. in anteloq.

FLamma augetur irritata flabris, tantòque confurgit altiùs; quantò hæc vehementiora urferint, non fopienda, niſi aura omnis vehementior arceatur. Taciturnitate os æmulii ſigillabis.

Opinio tua te pungit, non dens alienus: nemo læditur, niſi à ſe ipſo; ſi vulnus non admittas, omnes omnium iſtus eliſiſti. Ut in molli frangitur impetus; ita ſi pacatò excipias animò, conatus omnes infreſiſti.

Imbelli animi eſt ad omnem ſenſum commoveri; fortior diſſimulare novit, aut in uſum convertere; ſi enim lædatur, aut probationem virtutis credit, aut pœnam delicti patitur.

Facillimùm eſt à peſſimis malè audire; nemo illis credit, niſi tu, multùm exculpando, umbram tibi facies. Tace, vicisti. Diſſidiis nihil proficitur, charitas læditur, & veritas non eluceſcit.

30. Augusti.

Quod in libris infectum est veneno, longissime serpit, nisi principiis occurratur.
S. Ignat. apud Ribad. l. 5. c. 10.

Infelix calamus! tot calamitatum author. Illud inter mala tua pessimum, quod non sit medicabile. Littera scripta manet, transit per manus, sæcula integra inficit, omnibus, & semper, nocet.

Venena cætera vires tandem amittunt, illa, quæ libris comittuntur aconita, semper durant, in distans agunt, & ad locum, quò scripti author non potest, malum penetrat.

Tuô tu calamô legem statue: nihil ut umbris dignum inde promanet, quo innocens oculus offendi possit, vel, ut infaustos calami alieni abortus partu meliori confundas. Scribe, quæ legentibus prosint.

Venena aurô illita nihilominus nocent. Eruditio inter sordes veneno infectas quæsitâ doctiorem te facit, sed & scelestum. Non leguntur hæc
im-

impunè nolentibus pariter se affricat
malum. Fugisse, vicisse est.

31. Augusti.

*Commodis suis implicitos non convenit de
animæ rebus statim adoriri, quod fo-
ret hamum sine esca, & illicitis jactare.*
S. Ignat. Bart. l. 4. n. 20.

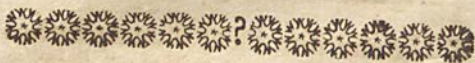
Lignum non illicò flammam con-
cipit, siccatur primùm, suis de-
in calet gradibus, ita per intervalla
disponitur, ut ignem ultro appetat,
cui viribus priùs omnibus restiterat:
ita blandè inducendus ad ea animus,
à quibus natura horret.

De nullius conversione dubitan-
dum; quidlibet fieri potest è quoli-
bet, modò aptas facere noveris dis-
positiones. Hæc summa rei est, ut
animos tractandi modus te non de-
stituatur.

Repentinæ mutationes DEI opus
sunt, non hominum; nos sensim, &
per gradus operari ars docet, & na-
tura: tenta; suaviter, quasi per cu-

niculos, amicè vaniculum aggredere, brevì à terrenis ad æternorum amorem trahas.

Si primus non succedat ictus, longanimitate opus erit, importunitatem cave; quem gutta sensim absque tumultu stillans cavabit lapidem, impetus fregisset.

I. Septembris.

Viri eximiâ virtute, licèt tenui ad juvandos proximos doctrinâ, suis eloquenter concionantur, vol aspectu sui validiùs persuadent probitatem, quàm possent dicendi peritiâ quàm maximè instructi.
S. Ignat. adud Bart. f. 388.

ALia verboritas est, alia animorum regina eloquentia. Sermocinatores innumeri, pauci animorum Domini, quia multi, quæ dicenda sunt, curant, quæ agenda sint, minùs solliciti.

Verba volant, cor non feriunt, nisi pondus sumant à virtute; hanc aliis suadere qui volet, sibi priùs inefficax cadet oratio; murmur, & strepitum ciebit, non animos.

Ludicra sunt vulgi iudicia! optimos deprædicat concionatores, qui verbosissimi, quibus promptum semper affluit orationis flumen, quasi verus à plausu hominum, non animorum motu, de illis statuendum foret iudicium.

Faciliùs est morum sanctitate depravatos populi mores emendare, quàm si è mille cathedris virtutem doceas. Proniùs est errare naturam, quàm populum à majorum moribus discedere.

2. Septembris.

Si parum domiti naturæ impetus verba, factæve à nobis frequenter excutiant ab eo, quod profiteamur, aliena; tam diu sunt duriùs castigandi, dum nobis obtemperent. S. Ignat. vitæ l. 3. f. 218.

TAm diu catenis illigandæ sunt feræ, dum plenè mitescant, ut nocere non ampliùs sciant: par animales appetitus compescat rigor, plura secus tibi, & aliis damna inferent.

Quàm diu vivimus; hostes domi alimus: sopitus est, non extinctus ignis, qui latet sub cinere, modicâ opus est stuppâ, & in flammam erumpens luculentum se ostendet.

Facilè ad naturam redeunt, quæ cicures videbantur feræ; plùs tamen his, quàm innatis affectibus fidei; citiùs hi, etiam ubi mortificati credebantur, furorem sumunt, & certiùs nocent.

Qui tutus esse vult à vulnere, in armis vivat, nec noctu his, nec die careat, pugil perpetuus; nec enim hostes nobis infesti esse cessabunt, donec iis mors pacem indixerit in sepulchro.

3. Septembris.

Ab omnibus opta cognosci, tam intus, quàm foris. S. Ign. ap. Lyr. in antel.
Ho-

Homo publico natus, in publici utilitatem vocatus, latere non debet; hoc enim esset, lumen modicò sepelire. Quid prodesset aurum, si montium cavernis abditum hæreret incognitum?

Ignis, ubicunque est, luce, & calore se prodit, prodesse petit omnibus, se ultrò offert. Imago sit Apostoli, ut, ubicunque agit, exempli primùm luce, tum doctrinæ sanctioris calore innotescat.

Lucifugæ, qui oculos, & notitiam fugiunt, plerumque sunt filii tenebrarum, rarò tales optimi. Sol aspicere non veretur, imò diem accendit, ut aspiciatur. Semper in publico se theatro spectabilem facit.

4. Septembris.

Ne sis communis omnibus, neque familiaris; sed consule spiritum, ad quem te magis impellat. S. Ignat. ibid.

Notus cunctis esse potes, amicus paucioribus, familiaris esto ne-

mini. Contemnitur ex facili, & vilescit, quod obvium, & quotidianum. Major à longinquo reverentia.

Liber lectione exhaustus seponitur. Semper aliquid reserva, quod alius à te sperare possit, nec totum te finas exhauriri. Sint semper aliqua post siparium, quæ sui desiderium excitare possint.

Oracula sumuntur ex abdito, major talibus fides. Quæ omnibus profant, semper ad manum, minùs pretiosa censentur; frequentia minuit pretium, auget raritas.

Ita cum proximo, sicut cum igne versandum; nec nimum propè, nec nimum remotè consistendum; si proximus accedas, combureris, si procul recedas, frigebis.

5. Septembris.

Desidera stultus haberi ab omnibus, ut sapiens habearis à DEO. S. Ignat. apud Lyr. ibid.

Alia judicia DEI, alia hominum, & ea frequentissimè prorsus oppo-

posita ! homines ex iis , quæ sub oculos cadunt , judicant ; DEUS autem intuetur cor , & quæ stulta sunt mundi , præeligit.

Parum interest , quid de te homines sentiant. Horum discursus , & sensa perinde habenda , ac stridores culicum , aut ut ranarum è suo cœno coaxationes cœlum curat , ob quas cursum non mutat.

Quòd lutum porco charius sit , quàm rosæ , quòd sordes præ margaritis æstimet , nec harum pretio , nec illarum decori quidpiam detrahit. Non quid , sed quis te judicet , cura.

Talis es , tantusque manebis , qualis , & quantus coram DEO es. Hujus judicio tua vel stabit , vel cadet causa , cujus approbatione habitâ , Orbis universi sannas securus ride.

6. Septembris.

Optimus parendi modus est , ut obediendi alacritate , nec imperii summi necessitatem , nec mandati denunciationem expectet. S. Ignat. in Testam.

INvitum parere, pigrorum est animalium, quæ stimulis egent, parum proficientibus, nisi post verba, etiam verberibus urgeantur. Nobilior indoles facilius movetur.

Ut qui citò dat, bis dedisse, ita, qui citò obedit, bis obedivisse censendus, geminum olim præmium expectet; unam obedientia, promptitudo alteram ejus vertici coronam imponet.

Amor, & mora literis nihil, re plurimum differunt; ubi enim mora, ibi nec imperantis amor est, nec imperati. Nescit amor moras; ubi amatur, sine difficultate paretur.

Nec sentitur onus, quod libenter fertur; pertinacia est, quæ sibi, & aliis gravis, tædium movet. Dura nempe severiores ictus expectant, ut statione, vel sententiâ tuâ moveantur.

7. Septembris.

Errores quamprimum tollere debet superior, ne, si semel, iterumve conniveat,

beat, mos in legem transcat. Sanct.
Ignat. apud Bart.

Herbæ noxiæ, nisi statim tollantur, illicò se propagant; mala celerius multiplicantur; impunitas licentiam parit; dum parcit reo, innocentibus nocet; sicut qui contagionem, cùm potest, non tollit.

Vis exempli pessima est in malis. Natura hominum aliunde in malum proclivis, non est, quòd his irrite-
tur, sponte suâ rapitur in omne nefas. Ubi deest rigor, quod libet, licere credit.

Nemo solus vult esse malus; socium quærit, quem ut inveniat non unum, nullâ opus adhortatione; sufficit exemplum, quod si fuerit impunitum, omni oratione potentiùs persuadet sequelam.

In extraneis faciliùs invenietur benefactor, quàm corrector; animadversio solum erga charos fit, liberalitas etiam ad inimicos se extendit,
ca-

castigatio solùm ad amicos ; quos
amas , nihil in iis vitii tolera.

8. Septembris.

*Vince te ipsum : si enim te viceris , splen-
didiorum in cœlo , quàm alii , qui mi-
tiori sunt ingenio , coronam adipiscêris.*

S. Ign. ad Edmund. Auger.

A Ut vincendum , aut succumben-
dum tibi est ; potentior tibi ho-
stis es , quàm Xerxis exercitus ; tu
difficilior es expugnatu quovis præ-
fidiô. Quot expugnatores urbium
se vincere nesciverunt ?

Quantò nobilior mens est saxô ,
eò hanc præ illo expugnare glorio-
sius ; aliena victoria hostium domat
corpora , non animos : victoria verò
sui , ipsum superat mundo , cœloque
superiorem animum.

Naturam non accusa : si alia est ,
quàm optares , te ipsum argue ; cur
non meliorem efformas ? Non pote-
rat fieri , ut primum efficeres , po-
test

test nunc, ut reficias. Nulla est tam pervicax, quæ correctionem recuset.

Felicem te crederes, si naturam eligere potuisses; potes nunc longè securiùs; nondum vitam expertus, optione hac fortuitò egisses; nunc post experientiam prudentior erit delectus, ubi te probâsti: sagacius consilium est post periculum.

9. Septembris.

Asperitas in eos, qui imbecillæ virtutis sunt, minimè adhibenda, ne mali multò plus nascitura inde diffidentia pariat, quàm expectari possit de deprehensione acerba boni. S. Ign. apud Bart l. 3. n. 36.

Correctionis finis emendatio sit, ultra hanc qui premit, non est pater: quid correctio juvat, quæ obstinationi potiùs, quàm emendationi servit? correctionis importunitas peiores facit.

Quæ imbecilla sunt, nec firmam adhuc radicem egerunt, asperior au-

ra facilè evertit : seri dein solis calores, seræ tepidi Zephyri blanditiæ non revocabunt ad virorem.

Quis adèò impudens ? ut iudicis benignitate non moveatur, dum pœnæ, quam merebatur, locò, clementiam experitur : errori dolorem & ipse substituet ; quid pluribus opus ?

Mansuetudine correctionis rei amorem iudex promeretur ; fiet proinde, ut errores vitet, ne amato displiceat. Hac nulla certior est vitiorum extirpatio.

10. Septembris.

Contra quotidianas demonis insidias pars est, quotidianas statis horis agere vigiliæ, in se descendere, dicta omnia, facta, & cogitatus coram DEO diligentissimè reputare. S. Ign. apud Lyr. l. 2. c. 6.

Quotidianâ olitoris diligentiam eget hortus, ut in suo decore conservetur : si non observentur in dies
areo-

areolæ, lolia brevì pro floribus, zizania pro fructibus, alent.

Non satis est, bonum semen seminasse, nisi inutiles extirpentur herbæ; prima spes omnis in herba interibit, suffocabitur à noxiis. Labor sine diligentia parum prodest.

Hostis noster semper vigilat in mala nostra indefessus, id maximè tempus observat, quo minimè observatur. Clanculùm sua spargit semina, ut non pateant, nisi oculo valde perspicaci. Quas vigilia tanta vigilias petit?

Si dormis, malè thesaurum tibi creditum custodis; innocentia tua gemma est, cui orcus insidiatur. Nullis parcendum est vigiliis, ut servetur; hac tu monetâ cœlum emes, quò nulla securior viâ lacteâ.

II. Septembris.

Si quid in crastinum per te sponsum sit, id hodierno potiùs persolvatur, quàm differatur. S. Ign. apud Orland. l. 3. c. 49.

Libertate nihil pretiosius ; quàm diu debes , ligatus es , grave hoc vinculum , & captivitate corporis nihil minùs molestum . Non promitte proinde , nisi ea , quæ celerrimè præstare possis .

Facilis , & justo liberalior promissio exiguæ prudentiæ partus est . Periculo fidem exponit , qui non considerat , quanta promissi executioni obstare possint , ne , si hæc deficiat , vacillet illa .

Celer executio geminat favorem , firmat fidem , liberat sollicitudine , danti melior , & accipienti : huic , ut conceptâ spe , illi , ut contractâ obligatione celerius absolvatur .

Si homini promissa cadunt in debitum , tantò ampliùs crescit obligatio , quantò dignior est , cui quidpiam spondisti . Displicet DEO tarda , & inconsulta promissio , vel omittè vota , vel imple .

12. Septembris.

Si quis in populari commercio Principes, & Magistratus particulatim reprehendit, plus damni, & scandali generat, quàm ponat remedii. S. Ign. apud Ribad. l. 5.

POpulus naturâ suâ Magistratibus parum est affectus, suspicionibus agitur, quibus si oleum affundas, quid, nisi commune incendium timere possis? quô populari nullum periculosius, nec oritur ullum faciliùs, nec ullum ægriùs sopitur.

Sputum, quod in cœlum jacitur, recidit in faciem jacentis. Inconsulta in eos mittitur censura, quorum, ut longæ sunt ad audiendum aures, ita graves ad feriendum manus. Potentes ægrè se tangi sinunt impunè.

Quis te Judicem constituit? Sutor malè ultra crepidam fert sententiam. Sæpe judicamus, quæ nescimus. In edito positi plura vident: si nos rerum causas cognosceremus, quantùm judicia nostra damnaremus!

Calumniari in nullum licet, minime in Magistratus. Reverentia illis debetur, & obsequium. DEI vices in terris agunt. Statuta, & leges, non ut ab iis, sed ut à DEO latae, sunt habendae.

13. Septembris.

Agenda praevidere, & acta in censuram vocare, sunt fidissima rectè agendi regula. S. Ign. apud Martinium.

Bifrons Janus rectè agendi, ut symbolum tibi est, ita sit & regula; futura praevidere, praeterita revidere ut consuescas; ex praeteritis futura designentur, & ex futuris praeterita emendentur.

Fecisse non est satis. Quomodo quid factum sit? revocandum ad examen. Nullus certior est magister usu. Idea faciliat opus, quod praemanibus habes, illam si respicis, ex amussi rem conficies.

Impetus nihil rectè facit, & si quid aptè videtur factum, casus est, non
 pru-

prudencia; properare, & errare affinia sunt. Nemo tam sapiens, qui ante opus prævidere modum, media, finem, non debeat.

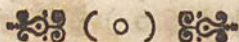
Nec te sine censura sine vivere; vide vitam hæctenus actam, diem vide præteritum, videbis, unde melior fias; si bene actus est? adde plura bona: si secus? futuris compensa.

14. Septembris.

Qui se errâsse comperit, non cadat animo: etiam errores prosunt ad sanitatem. S. Ign. apud P. Lud. de Cam.

NON unus Antæus post lapsum surrexit à terra fortior; sæpe accidit, ut ossa fracta, si ritè coalescant, & solidentur, iis firmiora sint, quæ integra semper manserunt. Sic fit è veneno medicina.

Bonus, & utilis Magister est, error: futuros dedocet. Semel qui nocuit, semper prodest; uno à multis malis præservat. Cautum reddit, ut
se-

semel in glacie lapsus, firmiorem post hac pedem figat.

Si nunquam errâssemus, nesciremus, quid simus? quid possimus? Error fragilitatis est speculum; facit, ut, qui profundius ruituri fueramus, post-hac simus oculati. Melior est humilis pœnitens, quàm superbus innocens.

Conscientia delicti justificationem peperit Publicano, parit omnibus humilitatem, parit ad DEUM refugium, facit, ut superabundet gratia, ubi abundavit delictum.

15. Septembris.

Nec corporis, nec passionum mortificatio differenda est in senium, quod & incertum est, & severitatem non patitur.
S. Ign. apud Nolarci.

QUOD juvenis negligit, desperet senex; nec artem, nec virtutem capularis imbibet, quam vix tenui labro impubes mutavit. Lassæ vires, fracta valetudo, corpus exhaustum

stum, nec robur labori, nec spiritus diligentia, suppeditabunt.

Si sponte sua subsidit incendium, ferotina est aquarum affusio: prima flammæ occurrendum erat. Quod in hyeme, seu corporis, seu ætatis, non caleas, laus tua non est, sed naturæ. Amurca flammam non alit, nisi pertenuem, & obscuram.

Ubi te deseruerint vitia, ubi morbis confectum corpus petulantiam posuerit, minus est, quod castiges. Nolle peccare, cum non amplius possis, & velle bona præstare, quæ non amplius vales, cujus est meriti? Extrema vini fæces sunt.

Si longum passio totâ vita tenuit imperium, non amplius idem ponet in senio; rumpetur citius, quàm deserat homo, qui teneris ab annis vitio assuevit. Ut vixit juvenis, ita vivet senior, ita morietur.

16. Septembris.

Esto, & homines, & rationes omnes suadeant, nulli negotio dandum est initium, nisi

nisi priùs DEUS per preces consulatur.
S. Ign. apud Lyræ.

AB origine pendet finis; dimidium facti, qui bene cæpit habet; bonum sperari principium non potest, nisi ab eo ducatur, qui rerum omnium principium est, & finis.

Si incipis, perfectè incipe; affines enim suis initiis plerumque sunt fines, ab aurora reliquæ diei statum præfagire quotidianum est. Sic initia futurorum sunt prognostica, ut flores fructuum.

Ubi cæcus cæcum ducit, ambo eunt in ruïnã; humanæ rationes cæcæ sunt, quis sua iis tutè confidat? Nemo suâ basi stat firmior, qui humanò consiliò ducitur, nititur super arundine; cadet cum labili.

Si prima in suscipiendis negotiis cura DEUS est, tam omnia ibunt secunda; ubi ab hac pharo navis deviat, naufragium expectet. Portum, quem designabat, non attinget.

17. Septembris.

Meditatio, & cum DEO communicatio libera natura vires stringit, & impetus franat. S. Ign. apud Lyræ.

Dominantur leones, mitescunt tygrides, ferrum flectitur; nulla vis est, quæ domare hominem possit. Ars in hoc, & natura deficit. Orationi hæc debetur gloria, quòd sit animorum domina, sola hos, quòd vult, inflectit.

Ut à rudi, ac informi gleba fornaci injecta purissimum effluit aurum, ut è terrea mole ignis beneficiò chrystallus coquitur: sic terrenus, & animalis homo per orationem depuratus in alium commutatur.

Si pauci sunt mortificati, pauci DEI spiritu pleni, non divinæ adscribendum est illiberalitati; sed quia pauci sunt, Divinæ per orationem conjunctionis amantes.

Oratio schola est, inde hauritur spiritus, corrigitur natura, inolita frangitur consuetudo, accenditur te-

por, discitur virtus. Utinam multos numeret discipulos !

18. Septembris.

Si vis in amore proficere, loquere de amore. Ut enim flammam ventus, sic pia colloquia suscitant charitatem. S. Ign. Epist. 15. April. 1543. datâ.

DE dilecto nunquam satis cogitatur, nec dicitur : qui tacet, non amat; de eo, qui diligitur, nec voluntas. Hæc eloquentia non arte docetur, sed naturâ.

Ex abundantia cordis os loquitur. quàm parum ignis in sinu abscondi, aut odor cinnami celari, tam parum amor recondi potest. Ut ille calore, iste odore, sic affectus per os se exerit.

Amor omnium quidem artium magister est; maximè tamen eloquentiæ; mutus esse nescit, bene conscius, ut ignem sine folle facilè in foco, sic absque mutua renovatione affectus in corde frigescere.

Loquere juvenis, ut noscam te; quem vitrum liquorem contineat, odore prodit. Profanus, & pius sermo statuunt de tuo, qualis sit, animo sententiam.

19. Septembris.

Volenti nihil difficile, maximè ex iis, quæ fieri debent ex amore. S. Ignat. ad Garz.

INvenies in quolibet vitæ genere delicias, si velis; quidquid enim amaroris rebus inesse dicimus, nos facimus; innocentes illæ, naturæque suæ faciles forent, nisi figura, & aversio nostra faceret acerbas.

In laboris condimentum natura nobis amorem dedit. Quantum beneficium! cum hoc nihil tam durum erit, in quo non amans animus solatium inveniat.

Ut nobilis artifex in omni materia suam artem exercere novit; ita quamcunque fortunam accipiat amans, eâ in sua commoda uti sciet.

Nulla ei poterit minùs grata esse ,
amando faciet gratissimam.

Discamus amare , nec supererit ,
quod formidemus. Hac arte animus
ad difficilia se præparet. Sine suspi-
cione magiæ invulnerabilis amando
fies. Nec facilius ullum , neque cer-
tius amoris , & difficilium remedium.

20. Septembris.

*Qui DEUM habet , cùm hic sine sua vo-
luntate perdi non possit , nihil ei triste
accidere potest : quidquid enim doloris
est , oritur ex amisso , vel amittendo
bono. S. Ignat. in Epist. 20. Joann.
1554. data.*

UT tenebras non metuit , qui so-
lem habet ad nutum , ita nihil
est mali , formidare quod possit ,
qui bonum illud habet , in quo sunt
omnia bona , quod excludit omne
malum.

Una cura sit thesauri hujus custo-
dia , sine quo nihil sunt omnia , nisi
vel calamitas , vel somnia. Hunc
fer-

servando, nihil est, quod perdere possimus, nihil, quod desiderare.

In hoc felicissimi, quod thesaurum hunc eripere nemo nobis possit, nisi consciis, nisi volentibus; illius fœdera æterna sunt, perpetua possessio, nisi nos ultrò eo velimus abdicare.

Stultus mercator, qui gemmam pro vitro, aurum commutat pro scoria, & quâ dignus amentia, qui bonum infinitum pro voluptatis gutta, bonum omne, pro nihilo, prodigit? Heu! quàm multi sunt ita fatui.

21. Septembris.

Dum illis servo, qui sunt servi Domini mei, censeo me Domino ipsi obsequium præstare. S. Ignat. Epist. ad Joan. Avila

UT contumelia, sic & gratia servo præstita redundat in dominum. Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Nostri magnus ille Dominus non eget obsequii; bonitas il-
 O 4 lius

lius facit, ut servo præstitum, tanquam sibi factum, acceptet.

DEI servorum persecutores rarò diu felices, illos qui tangit, pupillam lædit Domini, dicentis: Nolite tangere Christos meos. Horum injuriam non diu sinit impunitam.

Amici DEI sunt; vel hoc nomine, quantum possint, ostendunt. Sedebunt futuri iudices, in eos laturi sententiam, à quibus nunc contemptum patiuntur. Fugerunt illi honores, quos fortè ampliores consecuti fuissent, vel ideò majoribus digni.

Qui Divino addictos servitio vilipendunt, in quo peccant, justò DEI judiciò punientur, ut eorum ope, dum eâ egerent maximè, in agone destituantur.

22. Septembris.

Plurimas nobis DEUS gratias ultrò largiretur, nisi perversa nostra voluntas liberalitati ejus obicem poneret. S. Ignat. apud Bart.

Quem

Quem Solis radii non illuminant, sibi imputet; cur lucem arcet repagulis? Liberalior creaturâ Creator est, pronior in beneficia, quàm sol in luminis dispensatione. Incuriâ, vel malitiâ nostrâ pauperes manemus.

Divinarum capax gratiarum non est animus, qui terrenis plenus est cupiditatibus. Ut vas aquâ plenum alium liquorem non recipit, ita valedicendum est vanis, ut spiritualibus fruamur solatiis.

Quantùm nobis officimus! totius mundi contra nos conatus tantùm obesse nequit, quantùm ipsi nocemus. Gratiis enim Divinis nemo nos, præter nos, privare potest.

Paratior DEUS est dare beneficia, quàm nos accipere. Bono summo summè sui communicativo injuriam, & vim inferimus, dum promanantia ubertim ejus dona inhumani rejicimus. Cur nos sic odimus?

23. Septembris.

DEI imaginis, quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui redemit, utilitate, emolumentoque gaudere communi omnes obligatione tenemur. Sanct. Ignat. Epist. ad Hispan.

MAlè affecti oculi indicium est: proximi splendore, & alienâ luce perstringi; noctuæ syderis lucem non ferunt, quâ gaudent aquilæ. Qui boni sunt, aliorum bonis gratulantur.

Quid tibi decedit boni, dum alteri aliquid accedit. Infinita est DEI liberalitas, inexhaustus thesaurus, dum alteri largitur etiam liberaliter, non minùs tibi dare poterit, si mere-ri scias.

Frater unus est, qui abundat; ejusdem corporis membrum est, cui res ad votum fluunt. Nulli boni quidquam accedit, quin etiam in te redundet: ut particeps sis boni, sis etiam solatii.

Dominus est, qui dona largitur, quæ pro arbitrii sui, non placiti nostri nutu distribuit, nobis, qui servi inutiles sumus, obsequii solius gloria, & necessitas est relicta. Quid prætendis? & quo jure?

24. Septembris.

Ut rerum maximarum tractatio è voto fluat, vilissima præmittenda sunt opera, ut sic pro magnis ejus auxilium imploretur, qui humilibus dat gratiam.
S. Ignat. apud Ribaden.

UT à parvis natura gressum promovet ad majora, sic etiam gratiæ à minimis ad sublimiores fit progressus. Ut nemo repente maximus, ita nec rebus gerendis aptissimus est.

Sæpe decipimur, & in medio conatu successus nos destituit, quia majora viribus audemus. In parvis danda prius sunt experimenta virtutis, quam grandibus adjiciatur animus,

ne hic imperfecti operis author audiatur.

Qui recusat vilibus occupari, frustra gradum molitur ad majora; licet enim his trochleas, seu per saltum admoveatur, desperet successum, solis humilibus à gratia præparatum.

Superbi omnium superborum patris tentatio est: appetere magna, imò summa; ideo cum eodem labuntur ad infima, justò DEI judiciò, ut qui volare voluerunt, etiam ambulare dediscant.

25. Septembris.

Summa DEI bonitas, immensus amor, charitasque paterna ad perfectionem nobis sponte largiendam, quam nos ad eam vestigandam, paratior est. Sanct. Ignat. Epist. ad Hispan.

Fons perpetue venâ subertim manans DEUS est, paupertatem nostram socordiae debemus, quòd ad fontem hunc non accedamus. Gaudet

dēt ille benefacere : cū enim munificus est, DEUM se exhibet.

Parsimonia nostra magna DEO est injuria : vel enim pauperem credimus, vel illiberalem, utrumque cogitare, blasphemia fit. Nec voluntas illi deest, nec facultas. Qui minùs accipit, minùs desiderat.

Beneficia DEI vincula sunt, qui accipit, amittit libertatem; felix captivitas, quā DEO adhæremus! nos illi, & illum nobis per imitationem jungimus, tantò perfectior, quantò Christi moribus propiores.

Virtutis basis processus est : nemo in bono stare potest; vel progredi debet, vel regreditur. Semper nitendum est adversus torrentem, ne undæ, fluctuūmque vj repulsi sorbeamur.

26. Septembris.

Ex tepore pariter, & fervore nimio morbi animi proficiscuntur. Sanct. Ignat. in Epist. ad Hispan.

QUæ humanæ vitæ, ut sana sit, eadem sanæ mentis, ut meritoria sit, debet esse constitutio; illam humorum, hanc affectuum temperies conservat. Seu calor, seu frigus excedat, actum est de utraque.

Quid interest, quis tibi meritum suffuretur, fervor, an tepor nimius? *Æquilibrium* est, quod à casu funambulorum præservat: magis ardua virtutis est semita; in hac absque *æquipo*ndio ruinam, non progressum, meditaris.

Ut jaculator centrum, ita virtutis sectator medium semper respicere debet, ne à præmio aberret, à quo seu per excessum, seu per defectum abeas, par vitium est, errâsti.

Inter hostes consistit virtus, quorum quilibet satis est ad iter impediendum; & *acedia*, & nimia sui fiducia sterni debet, ut per eorum cadavera, tanquam per gradus ad virtutis apicem veniamus. Sic sol per monstra progreditur.

27. Septembris.

*Rarum est bonorum operariorum genus,
qui querant, non quæ sua sunt, sed
quæ JESU Christi. S. Ignat. ibid.*

Nulla fiunt lucra, dum ad propria
vacatur assiduè. DEI obse-
quium negligitur, dum domestica
commoda quærantur. Negotiator,
& pastor; propola, & ovium custos,
malè cohærent.

Animas quærere plenum arduitatis
est opus. Totum hominem requi-
rit, qui, si dividatur in temporalia,
& his malè, & illis pessimè consule-
tur. Unus homo, unius sit negotii.

Miracula facerent animarum cura-
tores, mundum in maligno positum
everterent, si cum Archimede pedem
extra mundum scirent figere. Sic
oves, non se, pascerent, illas, non
lac, & lanam appeterent.

Si animas DEUS repetat è manibus
Curionum, heu! quàm durum his
judicium fiet: quælibet plus appen-
dit,

dit, quàm thesaurus totius mundi;
 quælibet pretium est sanguinis Christi.

28. Septembris.

Sæpe usuvenit aliorum operas nostri gratiâ impediri, cum nostras aliis præstare deberemus. S. Ignat. ibid.

Nemo solus vult esse malus, suam vitia contagionem habent, afflant aliis venenum; quasi verò levaretur malo, qui alium impedit fieri bonum. Sux quemque puderet malitiæ, nisi socios haberet.

Diabolicæ hoc invidiæ magisterium est, illam, quâ carent, aliis virtutem invidere. Duplex malum! bona, quæ agi per te possent, omittere, & quæ alii vellent, impedire; hoc est aliena infelicitate fieri velle felicem.

Innocentiora sunt illa vitia, quæ aliquam commodi speciem præferunt; istud prorsus exitiale, quod nec sibi vult esse bene, nec alteri, neutri bonum, utrique pessimum.

Bona impedire semper est malum, in eo pessimum, cujus munus foret bona docere. Si hostis opes tollat, damnum videtur tolerabilius; at si eas debitor imminuat, duplex vulnus est! crumenæ unum, animi alterum.

29. Septembris.

Unius casus cæteris est terrori, & multorum fervori in via virtutis teporem aspergit. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

VÆ! homini illi, per quem scandalum venit, tot mortes subire dignus, quot ii sunt, quibus pravò exemplò spiritum minuit. Majorum peccata, sunt plurimum in minoribus irritamenta.

Potior mali, quàm boni exempli vis est; illud naturam habet adjutricem. Rarus Hercules contra hos duos. Plus unâ horâ malleus destruere potest, quàm centum horis instaurare.

Virorum perfectionis studio additorum exempla, si prava sint, magis nocent; talia non solum docent malum, sed & erubescentiam adimunt, peccandique fiduciam creant: bene secum agi credunt, dum eos sequuntur, qui dati sunt in normam gregis.

Si aquarum fontes, unde potant universi, veneno corrumpantur, quanta in populo strages! par animarum timenda perniciēs, ubi corruptis moribus putruerunt illi, qui peccata prohibere debuissent.

30. Septembris.

Sentio ego in corde musicum, sed sine voce; audio harmoniam, sed sine sono; tam jucundam tamen sentio, ut nihil ei in mundo comparari possit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 27.

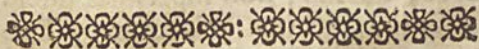
A Nimus tuus arbiter est felicitatis tuæ, imò conditor: tantam habes, quantam vis. Frustra incusamus fortunam, malè infamamus naturam, quasi novercæ forent: utraque

que innocens est. Omnis felicitas in te solo est.

Miseria, ac tristitia nostræ inertiae inventum est; quid enim facilius? quid magis sine apparatu? quàm nihil appetere creatum; quo facto placida, quieta, jucundissima sunt omnia.

Facile parabile calamitatis omnis remedium est, non quærendum peregre, in nobis est. Prout res accipimus, ita nos afficiunt; nullum telum profundius vulnerat, quàm ipse admittas.

Vera voluptas pariter in nobis nascitur, & pro mensura cognitionis adolescit, pro majori major. Nihil extra te quære, nihil desidera; illud cura, ut DEUS cor tuum impleat, reliqua sine damno missa facies omnia.

I. Octobris.

Si rara vobis, & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam

*quam confugiendum, ejus defectum ad
securitatem supplete. S. Ignat. Epist.
ad Hispan.*

UT dioptrâ jaculator, ita tu superioris judiciô utere, nisi à scopo velis aberrare. Intricata perfectionis semita est; nisi Ariadna filo te ducat obedientia, periculum certiùs, quàm exitum reperies.

In eminenti, angustóque calle, qualis est, qui ad cœlum ducit, ad dextram præcipitia patent, & ad sinistram. Felices, quod obedientia manuducit! hæc suos non extra casum tantùm, sed & extra periculum ponit.

Qui sanctissimi esse volunt, gravissimè frequenter errant; scilicet in edito proniùs est vertiginem pati. Huc, qui suo, non superioris ductu graditur, ad ima relabetur. Terreant vestigia!

Quid prodest sulcare maria, séquentis dare in ludibrium? portum non attinges, nisi ad stellæ polaris aspe-

aspectum navim direxeris. Discretio tua ignis fatuus est, seducit.

2. Octobris.

Dum multa onera supra vires accumulantur, calcaria quidem, nullum autem frantum indomito equo, intractabilique aptatur. S. Ignat. ibid.

Non fervor, sed temeritas est, suis majora viribus audere; explorandi prius humeri, quid ferre possint, quam oneri subjiciendi: fatiscunt sub pondere, si plus velint, quam ferre possint.

Uno conatu præfervido totius vitæ cursui vigor subtrahitur. Egregia, si Diis placet, Sanctitas! audere semel, ut totâ vitâ vel nihil, vel modicum possis. Moderata durant. Fac parum, ut multum, & diu possis.

DEUS, cui placere nitimur, totus mens est, ac ratio; stulta, & inconsulta devotio ei placere non potest. Quantum à medio, tantum à merito recedit. Dum nimium fervetustum,

stum, dolium rumpit, intemperans fervor corpus destruit.

Hic immoderati fervoris fructus est, ut qui nimium ausus est, fractis nimietate viribus, possit nihil. Nimiùm intensæ chordæ rumpuntur, sanitas nostra nihil habet de ferro, facillè succumbit.

3. Octobris.

Multùm solâ laboris pro animabus suscipiendi intentione præstatis. S. Ignat. ibidem.

IN grandibus, & egregiis etiam desideria, magna si sint, magni facienda, maximè dum tanti operis executio non è volentis arbitrio pendet. Quàm felices! qui volendo meritis ditamur.

Plùs intentione nostrâ DEUS, quàm opere, conatu plùs, quàm executione, voluntate potiùs, quàm re ipsâ delectatur, ad illius, non hujus mensuram præmium constituit.

Si animas cœlo aggregandi occasio te deficiat, in promptu est desiderium, quo te nec tempus, nec occasio ullibi destituet. Hâc arte etiam pusilli evadere in Apostolos possunt.

Si avari volendo aurum lucrari possent, quas non brevi tempore divitias congregarent? Pudeat nos in thesauris æternis congregandis segniores esse! animum DEUS ponderat.

4. Octobris.

Tum ad percipienda, tum ad communicanda dona Sancti Spiritûs multis partibus, literis bona vita antecedit. S. Ignat. ibidem.

Humiles nimirum, abjectæque literæ sunt, & infirma elementa, ad fructum spirituales non assurgunt, muta omnia, & inanima, nisi vitam, vigorémque à spiritu nanciscantur. Ad lucrum temporale faciunt, infæcunda ad æternum.

Heu!

Heu ! quantùm erramus, doctos inquirimus, ubi pios invenire præstitisset ; idèd rarus animarum fructus, quia nimiùm doctrinæ tribuimus. Nemo apud nos pondus invenit, nisi quem insignis commendat literatura.

Subtiles sunt, ingeniô, & talentis prævalent, eloquentes, versati in omnibus, versutique : ad animas tamen convertendas inefficaces, & nulli sunt.

Spiritus est, qui omni gladio accipiti vehementiùs animas penetrat ; pietas est, quæ omni fulmine potentiùs obstacula omnia diruit, quò vult, penetrat, & quod vult, impetrat.

5. Octobris.

Ratio juvandi proximi (quæ longè, ac latè patet) sanctis desideriis, precibusque continetur. S. Ignat. ibidem.

Quò manus non possunt, pertinent desideria ; hæc nullo obstaculo, nullis terrarum spatiis, vel temporis angustia, prohiberi se sinunt &
de

destinato. Quod per iustra spatium pedes non conficerent, desideria momentô emetiuntur.

Si barbaras adire terras indipeta nequeas, non est, quod admodum queraris; breviori viâ, & arctiori compendio iter age desideriiis, & multa brevi, nec difficili labore merita collegisti.

Ne tamen desideria vacua sint, pondus iis preces addent; ut quam tua non meretur inertia, pluribus DEUS gratiam addat animas opere lucrandi. Sic hæ non tam illius sudori, quàm tuæ pietati cedent in acceptis.

Pigra tamen desideria steriliora sunt, quàm ut ex iis lauream aliquando metas; aliud est velleitas, aliud voluntas; simplicem complacentiam illa, hæc efficacem habet conatum. Ad hanc desideria tua cotem revoca.

6. Octobris.

Ite, & mundum accendite universum.

S. Ignat. apud Cardin. Ludovis.

P

Si

SI minor, quàm in igne, sit Apostoli calor, sufficiens non est, qui gelida mortalium corda juvet. Ut decoquatur scoria, ut ferrea corda in vias rectas dirigantur, igne opus est, mitioribus mediis inveteratum non cedit malum.

Facile sopitur calor, ubi ignis abest. Constantia in repurgando mundo necessaria est; quæ si desit, sordidus manebis, novis in dies accrescentibus. Et unde tantus calor? nisi domi focus ignem alat.

Lucet ignis, & ardet: paria sunt Apostoli officia: duplici nempe viâ corrigendus est mundus: Verbi prædicatione, & operis exhibitione. Claudicat zelus, qui alterutro destituitur.

Totus mundus in maligno, malo igne, positus, etiamnum ardet, ut Sodoma, nec aliter, quàm ignibus ignis iste sopietur, sed majoribus. Ubi abundat hominum malitia, ibi tua superabundet diligentia.

7. Octobris.

Quem tanta, quanta vos serviendi DEO obligatio devincit, vulgari labore, & famulatu non est contentus. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Qui in multis nomen contraxit, modico debitum expungere non potest, semper futurus in ære, donec solvat usque ad novissimum quadrantem. Propter magna dona par expectatur gratitudo.

Quem DEI gratia sublimi constituit in vocatione, grandium ei operum necessitatem imposuit; obvio aliorum contentus munere, etiam haustum aquæ frigidæ remuneraturus, à te hecatomben præstolatur.

Qui Christi audire vult imitator, tenui conatu, à brevi passu grandia ejus vestigia non implebit. Tantæ artis prototypon diligentem in ectyppo requirit penicillum, nisi monstrum imagini substitutum velis.

Loci sanctitas, mediorum frequentia, gratiarum ubertas, piorum, in-

ter quos vivis, exempla totidem stimuli tibi sunt, quibus ad grandia exciteris. Pudeat te socordiae tuae!

8. Octobris.

Quantum salus, & innocentia subit discrimen in mediis procellis, & tempestatibus iis, quas nunc honorum & opum, nunc honoris & gratiae, nunc voluptatum avidissimus turbo excitat.
S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Misera hominum conditio! ut pisces hamo, ita modico rei amatae lucro attracti praeda fiunt, dumque captant voluptatem brevissimam, capiuntur ipsi, libertate, gaudio, & quiete simul amissis.

Qui gaudet, contentus dicitur; quia tunc gaudet voluntas, cum habet, quidquid capere valet, aut volet, id est, quidquid optare. Omnia praeter DEUM grandi peccant parvitate, non explent animum, & tamen fatigant.

Pereant illa, per quæ periculum subire potest anima, mergantur potiùs, quàm mergant. Quis tantilô emat tantùm pœnitere? fumô ruinam, perniciem aurâ, nemo prudens mercabitur.

Quamvis dilatentur, quamvis inflectentur hæ minutia, quæ vulgus bonorum titulô honorat, omnia minùs sunt, si nostrum expendamus sinum, qui solô intus contentô DEO contentus eris. Reliqua non satietatem faciunt, sed discrimen.

9. Octobris.

Jure sperandum est, quòd cum spiritualibus, temporalia quoque incrementa non sine amplificatione provenient. S. Ignat. ad Regem Abyff.

Non adeò illiberalis est DEUS, ut quæ etiam inimicis suis sat copiosè tribuit, amicis suis deesse velit. Fæcundissimus ager est ejus dextera, cui dum tua credis, centuplo reddit cum scenore.

Qui dat, quæ majora sunt, minoræ non negabit. Dona, quæ spiritum, quæ cœlum respiciunt, vera dona sunt; temporalia inter quisquillias censentur: quia tamen necessaria sunt, à suis desiderari DEUS non sinit.

Suo DEUS obsequio addictos non ut servos, sed charorum instar filiorum fovet, quàm parum proinde pia mater sui partus obliviscitur, tam parum suâ DEUS eos ope destituet, quos recepit in sua.

Illius providentia providet omnibus, feras, & volucres opiparè nutrit, vestit lilia, & rosas, suos etiam in deserto usque ad delicias pascit. Pone curas temporalium; cura, quæ DEI sunt, reliqua curabit omnipotens.

10. Octobris.

Elegit vos DEUS, ne vestrum animum humanæ res viles, & labiles irretitum tenerent, & vestrum cor in varias partes distractum occuparent. S. Ignatius Epist. ad Hispan.

Qui-

Quibus te periculis generoso quondam pede subduxisti, ad ea tacitis non est desiderijs redeundum. Etiamnum infidus, periculorum, & fraudum plenus est mundus, ac erat, dum tuo eum contemptu dignum reputabas.

Ardet adhuc malo igne Sodoma, malè à pice, & sulphure olet, nec oculò redeundum est eò, unde pridem non pedibus modò, sed & animò recessisti. Recidiva periculosior est.

Quòd terrenis altior has contempserit, & amores à perituris ad æterna transtuleris, opus naturæ non fuit, sed gratiæ. Væ! si huic libellum pares repudii. Vivit, vivétque DEUS, cui te, & tua consecrâsti.

Mannâ te pascit cœlum, cur allium, & cepas esuris? certum destructi stomachi indicium est, saniora respuere edulia, & appetere noxia. Si ollas carnum suspiras, cave, ne cum illis computrescas.

II. Octobris.

Mundities si modesta sit, & gravis, ut compositi, ornatique animi testis est, ita nimia, quæ placendi studio plerumque sumitur, neglectui habenda. San. Ignat. apud Bart.

OCulis placere hominum, ut commune studium est plurimis, ita est inanissimum. Videri appetunt, quæ inde utilitas? placere satagunt, quis tanti laboris fructus?

Otiosæ mentis est comendo corpori tempus dare, quod æternitati fuerat consecrandum; curas capillo in ordinem redigendo applicare, quanta sui abjectio! quâ quisque lege jaceat, quid facit ad utilitatem?

Si tanta nobis cura de animæ decore, ac munditie foret, si tanta Divinis, quæ humanis oculis placendi cupido; quàm sancti, & quàm citò evaderemus!

Nimia corporis mundities animæ inducit sorditiem; vultus enim ad ornatum, & vanitatem compositus,
ut

ut oculorum laqueus, petra scandali,
ruina innocentum; ita mundities or-
co te potius placere facit, quam ho-
mini.

12. Octobris.

*Qui sincerò oculò cœlum aspicit, caligi-
nem terrenorum meliùs videt: licèt
enim hæc speciem aliquam fulgoris af-
fundant, lucem illis omnem cœli splen-
dor adimit. S. Ignat. ibid.*

Lux major opprimit minorem;
fulgent, non apparent tamen
præsente sole minora sidera: sic de-
cor omnis, & voluptas, si quæ ter-
ris est, cœlo comparata, quasi nulla
disparet.

Cœlum intueri natura nos jussit,
ut doceret reliqua extra cœlum om-
nia non nisi pedibus digna esse. Quan-
tùm errat! qui eis cor affigit; quo ca-
pi potest DEUS, gutta mellis, aut
glebula luti non implebit.

Præmii aspectus fortes in vulnera
facit athletas; idem in nobis intui-

tus cœli operetur : æterna illic nos corona expectat, sed non inertibus præparata, non dono, sed merito venalis.

Cœlum aspice; ibi patria est, quò tendis; sed per cœlum terrestre non est via ad æternum. Qui ducunt in bonis dies, non habent, quòd cœli aspectu recreentur; nulla illis ibi spes.

13. Octobris.

Inter pium, & vanum hominem ea est differentia: ille abstinet terrenis, & abundat spiritualibus solatiis; iste delectatur sensualibus, & cruciatur internis.
S. Ignat. apud Nolar.

NOlo solatium, cui certa succedit desolatio; malo tristitiam, quam sempiterna excipit lætitia. Lætetur, qui volet, ducat in bonis dies suos. Gaudia hæc sinum non implent.

Si vis, ne tibi mundana solatia illudant, lude cum illis, & pilæ instar procul à te rejice; plurimos illa mi-

se-

feros fecerunt. Sinceriori nunquam te afficiet solatiô, quàm contempta.

Pius, & impius, parem in vultu exhibere lætitiã possunt, corde similem fovere non possunt; illius conscientia cœlum est, perpetua ibi quies absque metu; hujus anima sicut mare furens semper in motu, & metu.

Una rosa quot non alit spinas! hæc solatiorum mundi sit imago: caduca voluptas mille post se trahit amatores. Nulla sincerior voluptas, quàm voluptatibus carere posse.

14. Octobris.

Malus ipse facilè alios suspectos habet; ùt, qui vertigine laborat, credit omnia commoveri; non horum, sed humorum in suo capite inquietorum, vitiô.
S. Ignat. apud Maff.

IN umbris ambulat, quisquis suspicionibus agitatur; videre se credit, cùm caligo teneat oculos. Pessimis dimensores, qui suo omnes pe-

de metiuntur, & sibi met ipsis mentiuntur, opinione seducti.

Qui citò credit, citò decipitur. Quid mirum? quòd toties errent, qui suspicionibus aguntur. Nihil est magis pronum, quàm in umbris impingere, cespitare, cadere.

Iusta DEI vindicta est, ut de quo quis alio vitio reum putat, ejus reatum contrahat; talionis hæc pœna est: nulli pejus de aliis sentiunt, quàm qui nihil in se ipsis boni comperiunt.

Se negligunt, de aliorum moribus curiosi; quam suis erroribus corrigendis impendere deberent mentis aciem, perniciosâ planè diligentiam in alienam messem immittuntur.

15. Octobris.

Divulsum à corpore membrum, neque motum, neque sensum, neque omnino vitam à corpore suo accipit. San. Ignat. apud Orland. l. 15. n. 196.

TAm diu frugifer est, & in honore palmes, quàm diu manet
in

in vite, si sterilis rescindatur, ad nihil valet, præterquam ad ignem fovendum. Nulla ei sine vite vita, nullus vigor, fructus nullus.

Non palmiti, sed viti adscribenda fertilitas, botros ille fert, sed ista gignit, & alit. Qui se à communitate separat, separat se à DEI benedictione, quæ non privato, sed cœtibus integris est destinata.

Ut membrum in corpore luxatum, ac distortum, sibi, & aliis dolorem creat; ita exlex in communitate aliis exemplô, sibi vitâ, nocet. Quid mirum? quòd de rescindendo chirurgi consultant.

Mittere sanguinem, non est prodigere; bene perditur noxius, ne reliquus vitium trahat, ex quo totius corporis valetudo periclitetur. Id nempe curandum magis, quid corpori, quàm quid membro expediat.

16. Octobris.

Hoc inter felicitatem humanam, & Christi crucem interest, quòd illa gustata fa-

*stiditur; hæc quò plùs est pota, maior
rem sitim accendit. S. Ignatius apud
Ribaden.*

ETiam amara condiri possunt, non modò ut profint, sed etiam ut sapiant, ut appetantur; quis crederet? nisi experientia docuisset, Laurentio ignes videri esse rosas.

Quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur: apis etiam ex amaro thymo novit mel conficere, ex durissimo ligno; alembyci artificiò, salutare eliquantur succi. Quod in his potest ars, poterit in nobis gratia.

Discendo pati, dediscimus miseriam; amando crucem, plùs eâ, quàm suis ullus voluptatibus, delectamur. Sic in suis rosa spinis exultat, & quas alii pœnas crederent, ipsa decoris sui custodes amat. Sic inter tribulos acanthis modulatur.

Nec magnum est mysterium, gravia non graviter ferre; si futurum est malum: malè nunc ante tempus
affli-

affligit; si præteritum: malo liberati sumus; si præsens: cogita, statim fore præteritum; ita cogitatione nostrâ crescit, vel minuitur dolor.

17. Octobris.

Debent nobis corporis excusationes semper esse suspectæ, quippe fugam laboris, fictâ debilitate viriam, prætexere soliti. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

Mala consiliaria est sensualitas, in sua commoda partialis, si una non sufficiat, mille in promptu causas invenit, queis indulgentiam persuadeat; si omnia nequeat incommoda, quærit plurima, quærit difficillima declinare.

Sanitas honestissimum nomen, sanctus planè titulus, sed sub quo mollities, acedia, sensualitas, sensuum libertas, passionum indulgentia, remissio, laxitas, non levia certè vitia, velut sub sipario, nidulantur.

Nescit corpus, quid sibi profit. Præsentia sentit, futura non attendit: quan-

quantum ex indulgentia damnum incurrat, non videt, quia sensu omnia, nihil discursu novit definire. Aliter olim judicabit.

Doloris mensura gloriæ modum definiet, parvo pœna, immodico nobilis emitur corona. Malè nunc sit corpori, ut æternum sit bene. Facile toleratur, quod tam ubere solatio pensatur malum.

18. Octobris.

Magnum agit amor proprius; oculos mentis persæpe fascinat, ut putemus impossibilia, quæ, si lucem veram admitterent, facile pateret, facilia fuisse, imò & necessaria. S. Ignat. apud eund.

MAlè medebitur archiater, si ægri judicium; pejus sensum sequatur. Doleat, modò pro sit, nec ferro parcendum, nec igni; gemat, reluctetur æger, modò ad sanitatem conducant vulnera.

Pia hæc carnificina est, sensum præsentem valetudinis amissæ lucro, velut

lut inæstimabili thesauro compensat. Nulla foret magis impia benignitas, quàm ægro parcere, ut intereat, hoc est, medium salutis eripere.

Grandis infirmitas amor proprius, & ut mala, rarò sola omnium animi affectionum parens, & antesignanus; cui, si parcimus, mala fovemus innumera, quibus liberari non licet, nisi per proprii amoris excidium.

Quæ hic fingit toleratu impossibilia, usus tolerabilia, consuetudo facilia, gratia etiam amabilia esse ostendet. His præ illo præstat uti consiliariis.

19. Octobris.

Tanta est Divinæ consolationis abundantia, ut ejus dulcedo non animam solùm afficiat, sed & in corpus redundet. S. Ignat. apud Bart.

IN virtutis studio non anima solùm, sed & corpus Divinæ obsequitur voluntati: hinc munifica DEI manus ita solatia partitur in præmium, ut
iis

iis non anima solùm, sed & laboris compars corpus afficiatur.

Solatia corporis, quæ mundus offert, & sordida sunt, & momentanea, quæ cœlum tribuit, pura sunt, & solidissima. Hæc illis emere sapientissimum, plenumque solatii consilium est.

Mille titulis magno illi Domino debemus omnia, quæcunque præstamus. Quanta DEI liberalitas, quæ jure posset exigere, obsequia, præmiô compensat, eoque non ad æternitatem dilato.

Præ gustum cœli facit DEUS, ut solatiis, quæ hic sentimus, inescati, amare, & anhelare sempiterna moneamur. Quàm dulcè est tam liberali Domino servire.

20. Octobris.

Cum objectum amoris infinitum est, semper in amando proficere, & perfici licet. S. Ignat. Epist. 15. April. 1543.

Alii affectus mortales sunt, finem accipiunt, solus amor immorta-

talis finem nescit; materia enim illius infinita cum sit, tam diu ignis hic ardet, quamdiu ei materia suppeditat alimentum.

Liberè quidem amamus, quod volumus, non possumus tamen non amare aliquid; ab odio cessare possumus, omnem ponere amorem non possumus: semper necesse est velle aliquid. Amor nempe se ad infinitum bonum amandum esse creatum ostendit.

Reliqui affectus cum tempore vim amittunt, consenescent: amor solus infatigabilis, nunquam defecturus est, semper indefessus, natus ad immortale. Durando crescit, & dum æternitas aliis metam ponit, major invalescit.

Lassitudine, & ignavia omni amorem liberavit natura, in continuum usum fecit, negavit omnes ei ferias, nec unquam tam eximio nos opere satiari voluit. Amando, ac in amore crescendo, beati erimus.

21. Octobris.

Voluntariæ paupertatis amator statuam induat, ut eodem vultu lucernam sustineat, quo byssum, & purpuram accepisset. S. Ignat. apud Maff.

Humana cupiditas nunquam satiatur, ejus terminus ubique est, & principium ubique: post plura, sunt alia, post alia, omnia; sua adhuc erunt avaritiæ vota. Nunquam dicit, sufficit. Bellua insatiabilis!

Quod natura nobis infudit malum, gratia corrigit, dum eò artificiò naturæ genium erudit, ut fastidire omnia, non modò contenta paucis vivere, sed & necessariorum penuriam discat.

Adeò non sine remedio paupertas est, quod alia non concedunt artificia, dabit voluntas erudita, id est, voluntas sine cupiditate. Parum est, quod sufficit, cur ad superflua extendimus cupiditatem?

Quæ

Quæ te vestis amiciat? quis verticem galerus tegat? quid interest? illa, si nuditatem protegat, si hic contra solem, aut pluviam defendat, implevère officium; reliqua superfluunt, non dant, sed accipiunt ornamentum.

22. Octobris.

Dum operam virtuti navatis, simul saluti proximi consulitis. S. Ignat. Epist. ad Hisp.

MElius locari tempus non posset, quàm dum suo instrumentum fini aptatur. Nisi acuat falcem messis, modica sub ictum seges veniet: adeò inter otia computandum minimè venit, dum à messe feriatur.

Spiritus est, qui vitam dat actionibus iis, quæ internam proximi utilitatem respiciunt, sine illo inefficax cadit opera; aures ferire, ad cor penetrare vox non poterit, quam eloquentia, non spiritus, animadverit.

Quod ænea machina ad omnes artis leges optimè instructa sine igne,
id

id plurimis naturæ dotibus præditus operarius aget sine spiritu, id est: omnis apparatus, conatus, & labores hærebunt irriti.

Nullus Apostolatus plus habet utilitatis, quàm qui primùm in se sui zeli vires exercet; nemo tibi te proximior, quam in aliis excultam vis vitæ sanctitatem, tibi primùm persuade.

23. Octobris.

Justo etiam adversa inimica sortis tela proficua sunt, nocendo profunt: non secus, ac si gemmea grando vineam foliis privet, & ditet thesauro meliori.
S. Ignat. apud Bart.

Quidquid in nos incommodi venit, non casu, non hominum invidiâ, aut odiô, sed DEI nos amanti ordinatione, nostro bono accidit. Nihil in eo partis fortuna, totum DEUS habet.

Maximè profunt, quæ tanquam adversa gemimus. Morbus corporis
ris

ris animam sanat, quod majus bonum? satisfacit pro peccatis, ad DEUM compellit, peccare prohibet; possemusne ipsi melius quid eligere? Quæ nocent, docent.

Indifferentia sunt omnia, qualia vis, talia facis esse. Neminem fallit miseria; si putetur: & hoc ipso, quòd ita credas, verissimè miser eris, felix futurus illicò, ac opinionem mutare noveris.

In omnibus, quod delectat, invenit, qui rebus uti novit; non novit autem, nisi qui virtutis, non naturæ, impulsu ducitur. Possunt venena, cur adversa non possint medelam facere?

24. Octobris.

O mi DEUS! O summum bonum! quomodo me tam fœdum peccatorem toleras? S. Ignat. apud Ribaden.

Quidquid sordidum hæctenus orbis habuit, tantam non creat mephitim, quantam alit anima pecca-

catoris. Nulla tam à sordium coluvie fæda est latrina, ac conscientia peccatô sordidata.

Frustra corpus vestitur bysso, & purpurâ, inanis est, quô capillos imbuis, odor cinnamomi, in cassum facies cerussâ pingitur, si fæditas in anima latet, sepulchrum es ornatum foris, plenum intus putredine.

Anima! imago DEI, naturæ Divinæ particeps, cœli olim hæres, nunc à scelere fit monstrum, quo nullum magis horrendum Africa peperit, titio inferni, diaboli mancipium, horror Angelis, abominatio DEO.

Et hoc propter quid? ob momentaneam voluptatem, ob fumum honoris. O mortales! amate innocentis animæ pulchritudinem! decor filix Regis ab intus, non emite tanti fordescere.

25. Octobris.

*Perfectionis amans tantum humilitate abundare debet, quantum lampas oleo:
illâ*

illâ redundant interiora, luceant exteriora, & quamcunque vertatur in partem, se insinuet. S. Ignat. ad S. Magdal. de Pazzis.

Sine profunda demissione animi nec domi pax, nec boni foris exempli lux diffunditur, illam summa cordis tranquillitas, communis omnium ædificatio consequitur mater quietis domesticæ pariter, & externæ.

Quidquid turbarum seu domi, seu foris oritur, ambitio facit; inquietum malum ! quod nec modum scit, nec terminum. Hanc doma, & stabile tecum, æquè, ac cum omnibus fædus perpigisti.

Si repulsam passa sit ambitio tua, si cupiti spe honoris excidisti, cogita, quòd licèt non habeas, quod cupisti, habeas, quod cupere debebas. Vertiginem tibi fecisset altitudo, gradus ille ruinam præparâisset.

Quàm beati essemus, si forte nostrâ contenti contraheremus vota: plures, ut felices essent, ultro reje-

cerunt istos, quos tu ita perditè se-
ctaris, honores. Fumum ambis.

26. Octobris.

*Si quas in te DEI gratias vides, cogita :
gemmas, & aurum esse, aurifice DEI
bonitate, ligno rogam merito clemen-
ter inductas. S. Ignat. apud eund.*

Dona DEI quantò plurima sunt,
vel majora, tantò certiora sunt
materia demissionis. Egentior ille,
qui plura debet, hoc portat onus,
qui plura accepit. Fidei tuæ credita
sunt; quæ possides, repetentur.

Quas thesauri custos, eas & tu,
curas fovere debes, imò potiores,
illi satis est thesaurum à damno ser-
vâsse immunem: tibi insuper incum-
bit, ut novum è talentis fructum fa-
cias. Vide, quæ tibi cum DEI do-
nis onera veniant.

Truncus eleganti licèt paludamen-
to vestiatur, aurô insignis, & aurô
fulgeat, stipes manet; tam parum

unde superbiat, quàm asinus thesauri bajulus, habet.

Quæ in te seu naturæ, seu gratiæ dona cumulantur, tua non sunt; data sursum, tolli pro arbitrio possunt. Quid habes, quod non accepisti? si accepisti, quid gloriaris? in alienis cornicula plumis stultè sibi complaceat.

27. Octobris.

Præstat violentâ manu vitâ exturbari, quàm vanitati vivere. S. Ignat. apud Nolar.

SI anima, quæ peccaverit, ipsa morietur, vita mala mors potiùs dicenda est, quàm vita; non solùm quod sepulchro clauditur, aut tumulo infertur corpus, cadaver dicendum: est etiam mors viva, est cadaver animatum.

Qui DEO non vivit, legi rationis non obedit, cui animæ cura in postremis, hujus ego vitam morte deteriore credo; quâ sublatus, nec

DEUM offendit, nec animæ nocet, nec proximum scandalizat.

Beneficium DEI est, si morbô citiùs vitam adimat; sic peccandi potestatem adimit, minuit infernum, quem atrociolem meruiffet. Qui bene agere, cùm potest, nolit, gratia ei fit, dum malè agere, cùm vellet, impeditur.

Mors ita mala non est, ut timeri debeat, quam scelerati sæpe, præ conscientiaë tortura, elegerunt, ut pœnas exigent, quas à passionibus, imò & à dæmonibus, pati coëgerunt.

28. Octobris.

Licet ipsâ naturâ iudicii assensus feratur in id, quod sibi veri speciem præbet, tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognita veritatis evidentia vim illi non infert, potest voluntatis pondere in hanc potiùs, quàm illam partem inclinari. S. Ignat. Epist ad Hisp.

UT oculus ægritudine vitiatus ita clarè videre se credit, ut nulum

lum rei subesse dubium videatur, fallitur tamen, sanóque plùs, quàm sibi, fidere docetur; ita & iudicium alieno sæpe satiùs est subicere.

Iniquum sanè tribunal, ubi iudex idem est, & reus; nunquam suo ni-miùm tribuendum est iudicio: tunc verò minimè, cùm tua res, aut iudicii ipsius veritas, in quæstionem trahitur.

Nemo ita perspicax, aut tam defæcati est iudicii, qui errare non possit, plùs vident oculi, quàm oculus; nec à doctrina, & ingenio sumenda semper est authoritas, etiam olitor aliquando est opportuna locutus.

Necessaria quidem potentia intellectus est, ita tamen voluntatis imperio subdi debet, ut errori se obnoxium esse conscius, voluntatis nutum sequi non renuat.

29. Octobris.

Quòd si pax, & tranquillitas animi quaeritur, certè hac non fruetur is, qui

*habet intra se causam perturbationis,
atque tumultûs. S. Ignat. ibidem.*

Nihil in orbe felicius, quàm thea-
trum insontis conscientiae: nul-
lâ libertas major, quàm nihil timere;
hanc ille solus obtinet, qui se non ti-
met. Quem reum non agit conscien-
tia, judicem nullum veretur.

Sicut malè sibi conscio nullum est
extrinsecum fomentum, ita bene
conscio nullum tormentum. Nec
domi, nec foris pax est speranda, ubi
bellum tot adversi movent affectus.

Quòd ancipites quotidie agimur,
inde fit, quòd hodie nos delectet,
quod erat heri fastidio, placeat ho-
die, quod heri displicuit. Ut navis
acta ventis, sic mens passionibus sub-
dita, semper est in motu, semper cum
fluctibus luctatur.

Gaudium in nobis nascitur; for-
tunæ dona, naturæ necessitas, extra
potestatem nostram sunt; inde nec
dolendi, nec gaudendi sumi potest
con-

constantia. Imperturbata quies ex animi compositione sumenda est.

30. Octobris.

Divina liberalitas de suo abundè supplet lucrum, quod videt suâ causâ contemni. S. Ignat. l. 3. n. 7.

Aliud est videri divitem, aliud esse; non crumenâ, sed animô metiendæ sunt divitiæ; veram opulentiam non opinio facit, sed conscientia, non alienum iudicium, sed proprium. Dives est, qui satis habet.

Qui plures filias maritandas numerat, licèt amplissimos census habeat, pauperem se putat; quomodo dives erit, qui infinitas alit cupiditates, quarum vel uni non sufficit orbis.

Non est pauper, qui caret, sed qui eget; nec omnis eget, qui caret, sed qui desiderat. Si desideriiis fræna laxas, quantumcunque opum affluas, pauper eris; si eadem stringas, quidquid defuerit, satis habebis.

Nec abbreviata, nec exhausta est manus Domini, non necessaria tantum hætenus suis sufficit, sed usque ad delicias, etiam in deserto, pavit.

31. Octobris.

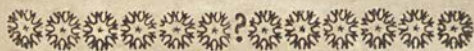
Modò non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo, nec deerit utique DEO benignitas ad vos adjuvandos. S. Ign. Epist. ad Hispan.

Malitia nunquam superat malitiam, bonitate vincenda est. Et licet vitium vitiò, ut clavus clavò expugnari posset, præstaret hanc virtuti dare gloriam, ut ipsa vincat.

Quod vis non potuit, effecit mansuetudo; nec ulla efficacior ad persuadendum eloquentia, quam patientia: hæc mala, & malos superat, expugnat contumaciam.

Quod concoctio, & digestio ciborum ad sanitatem corporis, hoc mansuetudo ad publicam pacem facit: utraque virtute in sui commodum transformat incommoda.

Duplex est mansuetudinis beneficium : minuit damna corporis, & auget animi bona ; duplex pacis artificium : nec enim dat offensæ materiam, & datam non accipit ; sed & duplex præmium : quòd DEO grata fit, & hominibus.

I. Novembris.

Non abundantia scientiæ, sed sensus, & gustus rerum interior, desiderium animæ explere solet. S. Ignat. in ann. Exerc.

UT opinio non tollit ægritudinem, nec imaginatio famem sedat, ita docta rerum spiritualium speculatio pium non efficit, si ei medulla, quæ in motu voluntatis consistit, non adsit.

Sola contemplatio labor est, sed sine fructu ; seminatur multum, & metitur parum ; affectui proventus hic tribuitur, non intellectui ; cogi-

tare de bono, bonum non facit: agnoscere veritatem, non est implere.

Nullius hominis intellectus dæmone doctior, novit is apices omnes, scripturarum mysteria omnia intimè cognoscit, perspectas habet singulas fidei veritates: manet tamen obstinatus in malo. Vide, quid cognitio profit ad sanctitatem?

Affectus ad Divina nec in scholis discitur, nec è libris hauritur, nullo humanæ artis magisterio comparatur. Unus Spiritus Sanctus motor est cordium, sacrorum magister est affectuum. Ille vos docebit omnia.

2. Novembris.

Si regula, & moderatio absit, bonum in malum desinit, & virtus in vitium.

S. Ignat. ibidem.

Nulla res adeò sancta est, quæ immodico usu abire non possit in abusum. Creaturæ omnes ex conditoris mente bonæ sunt; vidit DEUS cuncta, quæ fecerat, & erant valde bo-

bona : noster tamen usus , heu quoties ! malas efficit.

Malus , in agendis , consiliarius est naturæ impetus , peior inolita consuetudo , pessimus , qui animæ nostræ hostis est , dæmon ; horum suasu , qui agit , ei etiam medicinæ vertuntur in venenum.

Summa illa mens divina nihil acceptum habet , quod ex impetu , vel cupiditate procedit ; consiliô vult regi omnia , & meditatò singula defini-ri . Tantum homo recedit à bellua , quantum regitur ratione .

Nihil rectè fieri potest sine regula , hæc actionibus omnibus aptanda : quantum ab hac , tantum abeunt à rectitudine . Ædificia sine amussi ruinæ surgunt , non structuræ .

3. Novembris.

Frequens est dæmoni hoc agere , ut præfixum meditationi , vel orationi temporis spatium decurtetur . S. Ignat. in ann. Exerc.

QUòd plurimùm timet orcus, illi maximè est infestus; cùm longo usu didicerit omnia in se arma in oratione acui, nullas non machinas movet, ut eam, si tollere penitùs non possit, minuat.

Mutilata DEO non placent holocausta. Nihil suffurandum est Numini, nec aliquid ab altari surripiendum. Momenta temporis sibi debiti in numeratis habet DEUS, nullum impunè negligitur.

Negotiorum successus à DEO pendet, sine hoc auspice irriti sunt conatus. Si tempus orationi destinatum negotiis tribuas, quem sperare potes eventum: DEUS contra se non adjuvabit operantem. Omnia tempus habent.

Plurimùm interest, quo tempore olitor seminet, quo arbores cædat; non omnia omnibus propitia; laborare, dum orandum foret, est non proficere. Tempori DEUS gratias alligavit, neglectæ non redeunt.

4. Novembris.

Tantò majorem quisque faciet progressum spiritualis vitæ, quantò magis ab amicis, notisque omnibus, & ab omni rerum humanarum sollicitudine sese abduxerit. S. Ignat. in ann. Exerc.

NON est potentior nexus, quàm sanguinis, alium omnem faciliùs, quàm hunc dissolves; ita ligat, ut altiùs à terra evolare vix sinat. Si non prohibet virtutem, certè impedit. Si non extinguit fervorem, imminuit.

Caro, & sanguis non revelat ea, quæ sunt JESU Christi; inimici hominis domestici ejus; blandi hostes, quorum consilia se, non DEUM spectant; pessimi in eligendis, aut agendis consilarii.

Christus humanæ redemptionis opus inchoaturus Matri tam sanctæ, tam charæ valedixit; tu in sinu matris Prophetam, aut Apostolum vis agere? Naturæ hoc consilium est, non gratiæ.

Toto corde vult DEUS diligere, quod si divisum est in alios, divinæ minùs respondet expectationi. Minùs enim DEUM diligit, qui aliquid extra eum diligit.

5. Novembris.

Nulla debet haberi ratio, num, qui præest, maximus sit, an mediocris, an minimus? hæc enim distinctio vim tollit obedientiæ. S. Ignat. in Testam.

UNum debet habere oculum obedientiæ, quo ad DEUM semper sit intenta, cæca esse debet ad alia. Si enim oculus à DEO ad alia se reflectat, jam nec obedientiæ, nec virtus, sed vel assentatio, vel politia est.

Legatus, qui ad te Domini mandata defert, parvus sit, an magnus? minùs interest: non enim ille, sed præcepta per illum significata attendi debent. Cui Domino servis?

Omnis obedientiæ superior æqualis est, nemo præ altero melior, nemo deterior, optimi omnes, & æque chari;

ri; quia nulli, nisi DEO, semper, in omnibus obedit, alios velut tabellarios aspicit, qui summi mandata Principis ad se ferunt.

Divinæ superior voluntatis interpretis est, illam sequi, vel rejicere præmiô, aut pœnâ dignum est, reliqua in considerationem non veniunt, minùs affectu, aut pretiô digna sunt rite ponderantis.

6. Novembris.

Quò propiùs aliquis DEUM accedit, eò meliùs ad suscipienda bonitatis divinæ dona disponitur. S. Ignatius in ann. Exerc.

LUmini propior, plus lucis accipit, & igni vicinior, caloris amplius participat: ita qui infinitæ sanctitati strictiùs adhæret, plus haurit sanctitatis. Ut creata, sic & Creator uniformiter difformiter agit.

DEUM nemo accedit, nisi, qui recedit à terra; & huic unà, & illi adhærere velle, inutilis est conatus.

Al-

Alteruter deserendus est. Si hujus blandimenta contemnis, cœlestia recipies.

Non frustra se nobis Christus dedit, nos repetit; hominem induit, ut omnium se homo affectu exueret; præcessit, ut vestigia sequeremur; & hæc semita est, quæ sola ducit ad virtutem. Veni, dicit & tibi, sequere me.

Respue Magistros auribus prurientes, hic verba vitæ æternæ habet; si ejus doctrinam sequimur, omnem omnium hominum, & Sanctorum scientiam exhausimus. Accedite ad eum, & illuminamini.

7. Novembris.

Christianus unusquisque pius esse debet promptiore animo sententiam, seu propositionem obscuram alterius in bonam trahere partem, quàm damnare. S. Ignat. in Exerc.

A Pud araneum omnia degenerant in venenum, quæ apis in mel con-

convertisset, non rei, sed naturæ malignantis vitio; certissimum vitiati stomachi est indicium, si ea, quæ sumis, in bilem, & indigestos humores convertantur.

Cùm absolvi possit, quem trahis ad tribunal, cur reum pronuncias? injustitia hæc, imò tyrannis est: nemo condemnari jure potest, nisi delictum sole clariùs sit probatum. In dubio reus est absolvendus.

Quàm benignos, tuorum dictorumve interpretes, quàm pios cogitationum tuarum judices habere velles, talem te aliis exhibeto, ne justo talione, æquo severiores nanciscaris. Quâ mensurâ metiris, recipies.

Etiam quæ apparent mala, forent excusanda, cùm oculus sæpe fallat, auris sæpiùs, & omnium sæpissimè suspicio. Venefica hæc est, ex musca elephantem momentò formare potest.

8. Novembris.

Quotiescunque alienum patefacimus defectum, nostrum ipsorum vitium commonstramus. S. Ignat. in Exam.

Qui diuturnis in vulneribus vivunt, & sanie aluntur vermes, quantæ abominationi sunt, tanto esse horrore deberent homines, qui alienis defectibus commemorandis delectantur; animi enim vulnera defectus sunt.

Coelum, terra, & elementa omnia, quàm uberem loquendi materiam tibi suppeditant, cur displicet ista? nec ullibi magis facundus es, quàm, ubi alieni mores trahuntur in censuram.

Tegendæ potiùs, quàm revelandæ forent sordes, has tractare nemo potest, quin sordes & ipse contrahat. Foetet, dum movetur camerina. Quid juvat veterem renovare cicatricem, nisi quòd novus fratri dolor infligatur.

Nec loquendi tantum, sed & aliena vitia audiendi pruritus in vitio est: si enim non invenirent benevolos auditores, pauciores forent, qui similia loquerentur. Sepi aures tuas spinis.

9. Novembris.

Quòd si quis improvidè aliquid elegit, quod non licet retractare, reliquum est, ut, ubi eum cœpit pœnitere facti, electionis damnum probitate vitæ, & operum solertiâ compenset. S. Ignat. de regul. elect.

Heu! quoties pœnitet facti; sed eos, qui cœco rapti impetu consilium non admiserunt. Sine deliberatione moliri magna, est clausis oculis ad præcipitium properare.

Si mutare, quod elegisti, non possis, potes corrigere. Capiendum est in arena consilium; facienda ex necessitate virtus, & prior imprudentia præsentis consilio mitiganda. Si redire non licet, licebit minùs errare.

Etiam

Etiam in rebus sequiùs electis relictus est aliquis solatio locus, divinx id ipsum adscribamus providentiæ, ut ex uno reliquos vitare errores condiscamus. Carò sic, bene tamen emitur prudentia.

Etiam mala electio, si ritè uti sciamus, bona parturiet; in satisfactio- nem criminum, in morum emenda- tionem, in augmentum meriti, diffi- cilia serviant, si vitari non possunt. Sic ex spinis patientia leget rosas.

10. Novembris.

Modestia sufficiens incitamentum, imò ex- hortatio sit ex solo intuitu quemlibet componendi. S. Ignat. apud Ribad.

Sicut in solem, ita in hominem vir- tutis studiosum plurimorum ocu- li convertuntur, latere nequit, quan- tumvis velit, etiam post siparium; ut ille sub nube observatur. Sic pro- inde agat, ut non videatur sine uti- litate intuentium.

Muti oratores eloquentibus præstant, hi ore, manu illi perorant, ideò faciliùs trahunt in sequelam; nemo prope ignem agit, quin & lucem accipiat, & calorem; nemo conversatur cum bono, quin fiat melior.

Christi bonus odor esto; nemo te videat, quin à te virtutem discat. Sic largiri, nihil est perdere; alter fit ditior, tu non fis pauperior. Nihil tu das, multùm ille accipit. Hoc est visò thesaurò fieri opulentum.

Basiliscus etiam visu venena diffundit: tu visu sparge doctrinam; silentiò verborum, levitatem gravitate, modestiâ dissolutionem, mansuetudine furorem compesce.

11. Novembris.

Eligentem convenit se examinare, an affectio, quam erga rem aliquam habet, ex solius DE amore, & intuitu proficiatur. S. Ignat. in regul. elect.

OMne in eo punctum vertitur, ut rectè, & recta, eligas. Error iste

iste nunquam solus est ; trahit post se innumeros, nunc attende fontem, & scaturiginem errorum ; serò deinde voles obturare.

Difficilis res electio est, multa considerata, prævidenda plura, plurima sunt timenda, in iis potissimum, ubi electio facta tollit libertatem, ut mutari, quæ occurret, difficultas, nisi morte, non possit.

Malus electionis arbiter affectus est, si hic cum amore proprio vocetur in consilium, cæcus cæcum ducet, & ambo in foveam cadent, ex qua nec pro libitu surgere, nec facili consilio redire poterunt.

Nihil suâ basi stat firmius ; rationes, quibus electio tua nititur, solidæ sint, ac æternæ, his tutò insistitur, reliquæ levi vento dissipantur. DEI voluntas amissis tua sit, quâ fundamentum jacias, molem ædificiû incipias.

12. Novembris.

Proprium est DEI, & Angeli cujusque boni veram infundere spirituales animæ lætitiæ. S. Ignat. de discret.

IN turbido piscari amat dæmon, tenebras is offundit menti, voluntati torporem, humoribus melancholiam inducit, ut sic afflictum ad quærenda ea solatia impellat, quæ DEO displicent, spiritum extinguunt.

Perturbatus animus non est aptus ad exequendum munus suum, nec ullus facilius errat, quàm in tenebris. Cùm tristitia mentem obnubilaverit, cave aliquid decernas, expectanda serenitas, ut res pleniùs discernas.

Quies animi, & malacia mentis, habitantis in anima divinæ gratiæ index, & quidam cœli prægustus est; ut vice versâ perturbatio, inquietudo, signum perversi spiritûs, & aliquam inferni imaginem notat.

Mancipia diaboli, quòd tristentur, habent; nulla filiis DEI tristitiæ causa. Dicite justo: quoniam bene.

Fons gaudii, & mæroris idem est, conscientia propria illius bona, mala istius.

13. Novembris.

Scrupulus per tempus aliquod, dum præsertim recens est vitæ melioris institutio, animam rebus spiritualibus vacantem non parum juvat. S. Ignat. de scrup.

Qui nunquam dubitat, nunquam ad veram rerum cognitionem pervenit; sic, qui in rebus animam spectantibus incurius absque sensu hæret, nunquam sinceram sui notitiam obtinebit.

Tenera conscientia oculi instar est, etiam pulvisculus tenuis, aut levissimus pilus illum offendit, nec quiescere finit, donec extimatur; crassa verò callum obduxit, nec trabem amplius sentit.

Deploratæ valetudinis indicium est, nullo in moribus dolore tangi cum ægri optimè secum agi credunt ibi proximi sunt periculo. Utinam
 not

non pari sæpissimè lethargo multorum animæ laborent !

Quàm sollicitè de temporalibus in-
euntur rationes ! quàm accuratè lu-
cra conferuntur, & damna ! res om-
nes ad trutinam exactissimè revocan-
tur. Sola nobis ita vilescit anima,
ut nullam mereatur sollicitudinem.

14. Novembris.

*Sicut damnosum est primates coram popu-
lo allatrare, atque proscindere : ita pri-
vatim admonere eos, qui, si velint, me-
deri malo possint, operæ pretium est. S.
Ignat. ad sentien. cum Eccl.*

INeruditum vulgus sponte suâ in pe-
jus rapitur, & ad Magistratûs sibi
præpositi contemptum inclinât : ca-
ve tu novam paratæ materiæ flam-
mam subdere, nisi velis incendio pu-
blico causam dare.

Qui in edito sunt, remotiùs vi-
dent, quæ si tibi pariter innotuissent,
rariùs eorum gesta fugillares. Tibi
obediendi, non judicandi relicta est

gloria; minùs publicè plectendi potestas data.

Publica Magnorum exagitatio nulli prodest: non magistratui, quia justâ movetur indignatione; non populo, qui avertitur, quem diligere debebat, à Magistratu; non exagitantì, quia passionis suæ præmio contemptum refert.

Omnis potestas est à Domino, huic resistit, qui potestati se opponit. Ab hominibus nos regi DEUS voluit, ut fidem nostram exerceret, ut etiam sub nube solem, sub erroribus obnoxii potestate DEUM agnoscamus?

15. Novembris.

Ecclesiæ Catholicæ ita conformes esse debemus, ut, si quid, quod oculis nostris apparet album, nigrum illa esse definit, debemus itidem, quòd nigrum sit, pronuntiare. S. Ignat. ibidem.

Captivandus intellectus est in obsequium fidei; si etiam is mysteria cognosceret, non fides esset, scientia.

tia. Profundius hoc mare est, quàm ut illi tutò te committas, nisi velis à gurgite non observato sorberi.

Petri navicula est, quæ te naufragii periculo eximet, tot ventis, quot peregrinis opinionibus tua vela vertis, ad eam appellendum est petram, contra quam portæ inferi non prævalent.

Sapientia, & ratiocinatio humana isthic fallitur, his qui nititur, noctua est, media in luce caligat. Clariùs in ænigmate, quàm ad tenuem propriæ cognitionis faculam fidei arcana videntur.

Fides est donum, ac lumen DEI, non naturæ, non scientiæ, non hominum. Istud lumen, qui non sequitur, ab igne fatuo ad errores inducitur.

16. Novembris:

Quantò exactiùs superiores res omnes internas, & externas suorum noverint, tantò majori cum diligentia, amore, &

sollicitudine iuvare eos poterunt. S.
Ignat. in Exam.

PROfundum est cor hominis, & inscrutabile, nulla illud bolide factis exploraveris, semper occultum, donec ipsum se panderit: eâ seram arte constructam habet, ut nulli pateat, nisi ipsum velit.

Ad labores, ad cruciatus, ad mortem ipsam cogi, etiam invitus, homo potest: ut arcana cordis prodat, nulla eum vis, machinæ nullæ adigent, nisi volentem.

Sine interna hominis notitia tam parum proderit impensus bonâ institutione labor, quàm parum feliciter morbum curabit medicus, quem ignorat.

Externa signa fallunt, vel quia hypocrysi corrumpuntur, & velut vestis comica ad tempus assumuntur, vel quia idem plurimum etiam contrariarum affectionum potest esse prognosticum. Sic fumus & ignem, & aquam notat.

17. Novembris.

Exoptanda est sermonis gratia ad agendum cum proximis necessaria. S. Ignatius p. I. C. 2.

UT ad amœniorem solis intuitum ultrò se aperiunt flores, & velut corda pandunt, quæ ob tristem atræ noctis vultum concluderant; ita facilè subit aliorum corda, qui vocis, & vultûs amœnitate se facit amabilem.

Inimicus est humano generi, qui humanitatem exuit; hâc captivantur omnes, hæc universalis est ad hominum animos clavis, & magnes, in sui primùm affectum, deinde etiam sequelam trahit.

Plùs unô alloquiô affabilis efficiet, quàm centies repetitis aliis objurgationibus. Cynicus, ut nulli parcit, quem non mordeat, sic exosus fit omnibus, communis odii scopus.

Magnum naturæ donum affabilitas, quam si ea parcior cui negavit, is arte conetur obtinere. Sæpius artefacta

naturam superârunt. Affabilitas studiosa tantò naturali prævalet, quantò ars præ natura certior est magistra.

18. Novembris.

Ad unionem ex utraque parte juvabit omnis rerum temporalium contemptus, in quibus sui amor gravissimus hujus unionis, ac boni universalis hostis errare solet. S. Ignat. p. 8. c. 1.

OMnia hæctenus in orbe bella conflavit meum, & tuum, contumax verbum, nec nisi lite, aut bellò dirimendum; hoc ubi classicum intonat, actum est de mentium unione.

Æquilibrium sperari non potest, quàm diu bilancem alteram pondera prægravant; contrà, si vacua sit bilanx utraque, in promptu est æquilibrium. Sic facilis ibi coalescit concordia, ubi nulla est temporalium cupido.

Nec publica priùs, nec privata belli cessabunt incendia, nisi ligna igni,
id

id est, terrenarum rerum desideria, subtrahantur; hæc sunt, quæ flammis alimenta ministrant.

Nato Christo, factus est in pace locus ejus, quia pauper positus in præsepio, nihil è mundi opibus concupivit. Ubi suspicio de regis titulo Herodi innotuit, pax bello, & tot innocentium cædibus est profligata.

19. Novembris.

In tentatione accersenda est spes, & cogitatio ad futuram brevem consolationis; præsertim si per sanctos conatus desolationis conatus sensim frangatur. Sanct. Ignat. in exerc.

NON naturæ folius iste cursus est, ut nox succedat diei, læta cursum alternent cum tristibus, verum & gratiæ; si nunquam nos exerceant nubila, nesciremus serenum aestimare.

Sinit desolationes DEUS, vel ut ambidextros efficiat, & utrique sorti affuescere doceat, vel ne quiete per-

petuâ nimiùm extollamur, aut certè, ut unde petendum sit auxilium, erudiamur.

Etiã per fluctus navigatur ad litus. Hæc DEUM amantis animæ consolatio sit, quòd in desolatione pariter, & consolatione illi adhærere possit. Nec quidquam est, quod displicere possit, si è Patris manu profectum sciat.

Qui dissolutionem animi, corporis consolatione compensare vellet, languorem ille membrorum venenò curare, morbum morte levare vellet, ac hoc est, quod dæmon in turbido piscatur.

20. Novembris.

Qui cum facultate præest, videat, ne charitatis particularis affectus, universalinoceat. S. Ignat. p. I. c. 3.

CEntrum suorum est superior, hunc respiciunt universi, quàm diu pari hic ad singulos affectu, parallelis velut lineis fertur, nec medium de-

deserit; quòd si ad dextram declinet, aut sinistram, circulum efficit vitiosum.

Æmulatio, invidia, similtates non tam subditorum, quàm superioris, vitia sunt; qui si hæc, partiali erga aliquos affectu, non foveret, invidiæ materia, id est, fomes igni, subtraheretur.

In medio Discipulorum stetit Christus, dum dixit: pax vobis. Hæc in communitate speranda non est, nisi superior medius inter omnes, pari in singulos affectu, & providentia feratur.

Quid est superior? nisi publico subditorum tributo, vel communi obsequio conductus servus. Decet proinde: ut qui parem à singulis mercedem exigit, parem etiam reddat affectum, & aquas in quemvis curas dividat.

21. Novembris.

In terris mora violentus labor est, nisi plùs in cælo, & in DEO per amorem, quàm

in terris, & tecum verferis; ut solis radii tam diu extra solem effulgent, & vivunt, quàm diu in sole vivunt. S. Ignat. apud Bart. l. 4. n. 30.

MInimus gradus gratiæ divinæ ritè ponderantibus majoris esse debet, quàm thesauri, ac gemmæ totius mundi: hi enim licèt ab uno possiderentur universi, beatum non efficierent; illa filium DEI, cœli hæredem constituit.

Quàm parvô, quàm magna lucra facimus! modicô pretiô infinitum comparatur; infausti propolæ! si alias merces quæritis; huc adeste, gratia DEI ultro prostat, absque auro emittur, & argento. Amare nulli durum esse potest.

Quò evagantur vota nostra per varia! fodimus nobis cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas, quando in uno simul habemus omnia, quem, ut invenimus certiùs, ita securiùs possidemus. Nemo tollet à nobis, nisi volentibus.

Non

Non jam avarus, sed insatiabilis est, cui DEUS non sufficit, in quo sunt omnia, sine quo nihil sunt omnia. Nihil enim plus bonitatis habet, quàm quantum ex bono infinito communicat. Sursum corda !

22. Novembris.

Obversante desolatione agitur homo maligno spiritu, cujus instigatione nihil unquam rectè conficitur. S. Ignatius in dig. Spir.

IN tenebris nemo satis tutò figit pedem, maximè ubi obvia sunt præcipitia, quorum nullum, aut nimium grave, potest esse remedium; lux expectanda, ut solidum, an fragile sit solum, apertè videas priùs, quàm passum figas.

In desolatione nobis relinquimur, ideo audaciores in nos animæ hostes fiunt. Receptui hìc canendum est, donec fœderata nobis in succursum veniat DEI gratia, quæ & mentem illuminet, & inflammet voluntatem.

Nihil moderatum suadet desolatio: conturbatus quippe animus non est aptus ad exequendum munus suum, cæco ruit impetu, non quò ratio, sed quò præsens turbo impellit.

Ut procelloso mari jaciuntur anchoræ, contrahuntur vela, sistitur oneraria, donec serenitas è cœlo redeat; ita nihil statuendum de negotiis, dum animus, omni mari periculosiores coquens tempestates, conquiescat.

23. Novembris.

Verè prudentis est, suæ ipsius prudentiæ minimè fidere, præsertim in rebus suis, quarum homines animò perturbatò ferè boni judices esse non possunt. San. Ignat. in Epist. ad Hispan.

Nemo sibi sufficit. Dum nascimur, alienâ uti operâ debemus, sine hac morituri: à primordio nempe vitæ inter prima documenta scire nos natura voluit, quantum aliis debeamus.

Ille

Ille securius reget alios, qui seipsum regere formidaverit; sicut, qui sibi, prudentiæque suæ fudit nimum, nec sibi, nec aliis regendis idoneus est. Ipsa æterni Patris Sapiencia sibi manu-ductorem elegit in terris.

Non est gravior error, quàm credere, se errare non posse; se decipit, qui autumat se decipi non posse. Morosi suarum cogitationum defensores, quidquid ex eorum capite profilit, Palladem esse credunt, cùm sæpe sit tantùm bubo.

Certus ejusmodi præsumptionis effectus ruina est, quam DEUS permittit, ut, qui aliter nolimus, nostrô malô nimiam nostri fiduciam dediscamus. Felix! qui didicit alienô.

24. Novembris.

Magis timendus est Religioso timor paupertatis, quàm ipsa paupertas. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

PAupere pauperior est, qui non vult esse pauper; si enim pauperi

ri defunt omnia. Si tibi gravis est, quæ nihil habet sarcina, putasne levior erit, si te pluribus oneres?

De promissis veritatis nemo dubitet: Centuplum accipietis. Vide, quàm vanus sit timor; time, ne timeas rerum defectum: plura sunt, quæ nos terrent, quàm quæ premunt. Parvulos umbra terret, cùm nihil mali sit.

Opinione sæpiùs, quàm re, laboramus, ibi passim trepidamus, ubi non est timor; paucioribus egemus, quàm concupiscamus; horrea paramus eripere, quibus longæ vitæ subsidia recondantur, hodie fortè morituri.

Nimia pro futuris sollicitudo filia est pusillanimitatis; erectus in DEUM animus plùs de ejus bonitate supponit, quàm ut suos necessariis destitutus credatur. Divitem habemus Patrem, modò simus filii.

25. Novembris.

Quò interiorem viros spirituales ad consuetudinem, ac familiaritatem admiseris, eò majorem capies in Domino voluptatem. S. Ignat. apud Orland. l. 15. n. 110.

UT aromata nunquam tractantur manibus, quin amœnum sui odorem in præmium relinquunt; ùt nunquam igni accedimus propiùs, quin calorem, etiam inviti, accipiamus: ita nunquam sine utilitate cum viris agimus spiritualibus.

Sigillum nempe viri spiritu pleni sunt, quam ipsi virtutis imaginem cordi altissimè incisam circumferunt, eandem in illis, tanquam in cera, exprimunt, cum quibus agunt.

Boni solis malis exosi sunt; ùt noctuæ oderunt lucem, ita Religiosorum virorum osiores non boni Christiani, digni, ut quos in vita contempserunt, eorum etiam, in agone, auxiliò destituantur. In quo quis peccat, punitur.

Per-

Perversæ ingenium naturæ est, ab iis abhorrere plurimum, quæ plurimum prodesse. Æger maximè horret medicinas, quæ maximè prodesse. Multi brevè meliores essent, si cum melioribus agerent.

26. Novembris.

Providentia amantissimi Patris nostri, & sapientissimi Medici, quos maximè amat, & quàm citissimè post hanc vitam deducere vult ad æternam felicitatem, eos tantò magis purgat in hoc sæculo. S. Ignatius in Epist. 20. Jan. 1552.

A Mare non est idem, ac blandiri. Imperitum vulgus in eo amorem situm credit, ut amati voluntas adimpleatur; hoc est occidere: aliter amat, qui verè amat; bonum nempe vult amato, non periturum, aut defectibile, sed æternum.

Ut amat ægrum Medicus, dum eum urit, & secat, quia nempe vulnera hæc novit illi profutura? sic

DEUS

DEUS amat suos, & licèt nunc doloribus dolores accumulèt, prodest tamen iis maximè, quia æternùm.

Tantò amor major, & sincerior est, quantò majus bonum est, quod amato desideratur, licèt viâ difficili obtinendum. Non datur nempe corona sine certamine, nec merces sine labore. Ducit DEUS per spinas; sed ad rosas.

Amor mundi, præterquam quòd turpis sit, etiam noxius est, quem amat, occidit. Sic suos simia catulos amplexu necat. Oderit utinam plùs, quàm amet! DEI amor fortis, & utilis, eos magis amat, quos magis mundus odit.

27. Novembris.

Hoc familiare nobis deberet esse, ut Deum in omnibus rebus præsentem cerneremus, & mentes nostras non in oratione solùm ad cælum attolleremus. S. Ign. vitæ l. 5. c. 1.

Maxima pars delictorum tolleretur, si peccaturis testis assisteret; quid si iudex? Quos à peccando non retrahit metus pœnæ, faciliùs coërcet verecundia; Nullus locus tam est abditus, ubi DEUS non adsit.

Ut præsentia solis nunquam est sine luce; sic ubi DEUS, ibi cum eo lux menti allabitur, quæ principis tenebrarum vires extenuat, & fraudes detegit.

Si tunc solùm DEI meminimus, cùm oramus, quàm parcè cum illo, imò quàm illiberaliter nobiscum agimus! Quantùm diei rapiunt occupationes aliæ! & nullam DEUS? nullam animæ nostræ securitas mereatur?

Semper de nobis cogitat DEUS, à cura nostri adeò nunquam deficit, ut continuò nobis beneficiat. Nulum venit momentum ejus donò vacuum, & quàm rarò nos ejus reciprocè recordamur!

28. Novembris.

Illud imprimis cogitandum : quid à nobis DEUS in iudicio exiget ? quamnam rerum rationem reposcet ? ut ad ejus iudicium, non ad nostrum sensum vitam componamus. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

O Curas hominum inanes ! quomodo dives, doctus evadam ? quæ honores consequar, & voluptates ? cura est ; & quam de his DEO redditurus sim rationem ? incuria est.

Pro his omnibus adducet te DEUS in iudicium. Nulla actio tam modica, nulla cogitatio tam instantanea, nullum verbum tam exiguum, de quo non sit reddenda DEO ratio. Et quàm rara, quàm nulla de his cogitatio !

Scrutabitur illic DEUS in lucernis Jerusalem civitatem sanctam, in qua fortè plura reperiet splendentia, quàm aurea, apparentia, quàm vera ; & quid de Jericho ? quid de Sodoma sperandum ? quale his iudicium ?

Tran-

Transit dies, effluunt anni, labitur ætas; manet tamen de his omnibus, imò de singulis momentis reddenda ratio. Nunc decet esse sollicitum. Sera illic facti pœnitentia.

29. Novembris.

Via evitandi tribulationes, & afflictiones mentis in hoc mundo est, ut conemur conformare penitùs voluntatem nostram voluntati DEI. S. Ignat. in Epist. 20. Jan. 1554.

QUÀ nos DEUS ad se viâ manuducat, relinquendum est curæ illius: nec aurigam ad unam urgemus orbitam, quâ libet, vehere finitur, dum quò volumus, veniamus.

Quid triste, & malum putas? à DEO nullum tale venit. DEUS voluit, quidquid accidit; ane minoris apud te momenti DEI voluntas, quàm sensus tuus? cur illa se potius huic, quàm hic illi accommodare debeat?

Irascere, quantum libet, bilem omnem exere, quid ad tollendum do-

dolorem efficies? Si proficis, per me licet, impatiens esto; nullum minuit impatientia, auget omne; dolorem necesse est feras non ægrè; si nolis? magnum facis.

Alia felicitatis quærendæ via est; brevibus accipe: tam qui potest, quæcunque vult, quàm qui non vult, nisi quæ potest, felix est; primum soli DEO competit, secundâ semitâ divinam licet æmulari felicitatem.

30. Novembris.

Experientia docere solet, quòd ubi sunt multæ contradictiones, ibi sequatur major fructus. S. Ignat. in Epist. 14. Julii, 1556.

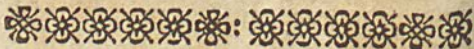
NOn negligit officium suum dæmon, impedire conatur, quidquid conatibus suis nociturum videt. Quæ enim concordia lucis ad tenebras expectari potest?

Astutus hostis maturè prævidet damna capiti suo destinata, ideò prævenit, ut in semine suffocet consilia,
opti-

optimè conscius, initiis obviari posse
faciliùs, quàm rebus adultis; ubi ra-
dices fixerit arbor, ægriùs evellatur.

Quia verò imbellis est, nisi metu
nostro audacior fiat, viribus diffidit
suis; homines in fædus vocat, ut hi
contradictiones, velut classicum, in-
tonent, quibus deterriti à cœpto ope-
re desistant Apostoli.

Væ diaboli emissariis! qui, quod
ille non potuit, bona præpediunt.
Folles nempe sunt, quibus incendia
orcus propagat, ut sacri ædificii co-
natus in cineres cogat. Qui mali
sunt, nolunt alios se esse meliores.

I. Decembris.

*Si quam demon conscientiam invenit de-
licatam, multò delictiorem efficere ni-
titur, & in extremum quendam redi-
gere anxietatis gradum, ut sic miserè
turbatam à profectu spirituali tandem
dejiciat. S. Ignat. de scrup.*

A Picem appetere, est periculum
 anhelare. Ne quid nimis,
 tritum sapientibus axioma,
 etiam in sanctitate locum habet. Spi-
 næ illæ ex imaginatione propria natæ
 ad lancinandum animum aptæ sunt,
 non ad sanctificandum.

Terra, quæ cultricem manum non
 admittit, quid mirum? si spinas, &
 tribulos germinaverit. Justa hæc per-
 tinaciæ pœna est; si enim consilio lo-
 cum daret, spinarum locò brevi flo-
 res parturiret.

Volenti non fit quidem injuria; fit
 tamen detrimentum. Inconsulta pla-
 nè sanctitas! pati sine merito, sine
 fructu laborare, hoc est proprii judi-
 cii martyrem esse.

Minus malum talibus foret: non
 proficere, pejora sequuntur; fit nam-
 que, ut qui culices percolaverant,
 dein camelos glutire incipiant. Hoc
 nempe capitosæ sanctitatis lucrum,
 hæc dæmonis intentio est.

2. Decembris.

Ufu ipso, & experientiâ docemur, non ignavos, & tepidos, sed ardentés, & gnavos in obsequio divino animi pace, & tranquillitate potiri. S. Ignatius Epist. ad Hispan.

QUAM demens esset, qui per avia quæreret, quod domi poterat reperire: procul petimus, quod propè habemus, per alienas januas ejus stipem mendicamus, quod in manu nostra est, & ipsi nobis dare, imò foli, possumus.

Magna hæc felicitas veræ hac in vita felicitatis est, quòd personalis sit, non regalis, in nobis, non in rebus nascitur, & vivit. Quisque suæ lætitiæ patria est, & Mater. Animum consule, fervorem attende: quantus hic, tanta etiam animi tranquillitas erit.

Quilibet opifex id maximè satagit, ut suæ artis opus nullius objurgationi pateat: cur opera nos, quæ agimus,

mus, censuræ, imò indignationi divinæ obnoxia volumus? totum pretium hominis, non tam opus, quàm fervor est.

Solùm sine vitiis esse, lignea bonitas est; ad majora tendat, qui laudem vult mereri. Quæ agit, agat bene, agat, ut melius non possit. Pauca ferventer, plurimis perfunctoriè actis, præponderant.

3. Decembris.

In conservatione primi spiritûs, quasi omnis vita est Religiosorum catuum. S. Ignat. apud Orland. l. 6. n. 34.

IN aliis natura solet à parvis initiis res ad majora provehere; oppositum gratia sèctatur ordinem, tantum principio fervorem tribuit, ut satisfecisse censendus sit, qui proximus illi accesserit.

DEI providentia tantâ Religionum primipilos virtute ornat, ut optimam agendorum ideam efformet; qui eorum vestigiis fideliter insistit, is ve-

ram in se virtutis imaginem efformabit. Illuc respice, quâ sis origine?

Heroum esse filios ignominia est, nisi Majorum gloriam factorum præstantiâ mercemur. Illorum gesta calcare esse debent ad virtutem, ne degenerem aquila columbam videatur genuisse.

Fovendus est primus calor, aliàs focus intepescet; extinguetur fornax, nisi nova identidem igni materia suggeratur; nihil pronius, quàm ut aqua nativum ad frigus redeat. Filius ignis es, si luces, & ardes; si tepes, fumus es.

4. Decembris.

Quantò magis se reperit anima segregatam, & solitariam, tantò aptiorem se ipsam reddit ad quarendum, attingendumque Creatorem. S. Ign. in ann. Exer.

Ubi tumultus, ubi hominum, negotiorumque multitudo, ibi turba, in qua nec locus, nec modus est devotioni. Sic, dum plurima quaerimus, optimum amittimus; nihil enim

enim nostrâ cum DEO conjunctione melius.

Qui omne littus attingit, ad nullum pertingit; qui se cum lineis omnibus partitur, abit à centro. Si per varia divisi abeant solis radii, non accendunt. Solus quærendus est DEUS, totis amandus est viribus, ut teneatur.

Aliis expedita cogitationibus mens recta feratur ad bonum, tanquam ad scopum, ab hoc ubi declinat, errat: dissipatæ cogitationes affectum non movent, & affectu frigido ad DEUM, qui ignis consumens est, non pervenitur.

Qui ubique est, nullibi est; qui mercurium solidare non didicit, nec in literarum, nec in DEI cognitione aut amore solidus est. Pluribus intentus minor est ad singula sensus; qui unâ manu multa complecti cupit, nullum tenet.

5. Decembris.

Magnus est eorum error, quos amor sui obcacavit, obedientes existimare se, cum

Superiorem ad id, quod ipsimet volunt, aliquâ ratione pertraxerint. S. Ignat. in Epist. de obed.

Simiam suam quælibet virtus habet: ut pulchra facies sæpe tantum superficies, ita & virtus sæpe larva tantum est, elegans, sed sine cerebro, sine medulla. Substantia obedientiæ est, ut non tua, sed superioris voluntas impleatur.

Aliud est te Superiori, aliud hunc tibi, parere; istud facit, dum non, quod ipse vellet, sed quod tibi placere intelligit, imperat. Nescio, cujus majori vitiô, an Superioris? quod fortitudine, an subditi? quod obedientiâ destituatur.

Si Superior subditum timeat, si ei placere satagat, frænum perdidit; tum enim, non quid rei æquitas, sed quid subditi cupiditas exigat, attendit; & perverso planè ordine, qui præesse debebat, servus efficitur.

Nisi fortè condescendendum aliquando ægro videatur; qui tractandus est molliùs, ne intra manus durior-

riores plenè succumbat ; in quo ut laudanda Superioris discretio, sic vituperanda subditi est pervicacia.

6. Decembris.

Ut anima progredi valeat in via spirituali, ad illius partis oppositum, necesse est, tendat, in quam inimicus tentat pertrahere. S. Ignat. in Exerc.

Qui ab impetu rapidi fluminis in syrtes non vult abripi, huic contra torrentem viribus omnibus nitendum est ; cui si cedat, de navi, de fortunis, de vita est conclamatum : vel enim allidetur in cautes, vel à gurgite haurietur.

Nunquam paciscendum cum eo hoste fœdus, qui est implacabilis, nostra est perditio. Quidquid molitur ille, in nostri perniciem molitur. Tu consiliis ejus semper esto contrarius.

Vivendum est in armis ; nunquam hæc ponenda sunt ; nullum ibi crede fore armistitium, ubi diu, noctûque in tua vigilat damna inimicus, nunquam non machinas admovet allectrices. Has fugisse, vicisse est.

Qui procul à Jove, procul est à fulmine; quantò remotior abis à suggestionibus inimici, tantò certius tua vitas pericula; præstat perire non posse, quàm hosti colludere. Fuge; salvaberis.

7. Decembris.

Hostis ille noster nullâ re magis charitatem extinguit, quàm immodico, & inconsiderato in virtute progressu. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

UT saburra contra ventorum levitatem navem munit, mergit immodica; ut oleum, si moderatè affluat, flammam alit; extinguit, si absque mensura affundatur; ita moderatio virtutis est parens, indiscretio verò noverca.

Sæpe putatur pietatis, qui superbix partus est, latentis quidem sub specie fervoris, nocentis tamen. Immodicus ille conatus suam frequenter, non DEI gloriam, aucupatur. Extraordinaria, periculosa sunt.

Qui grandes in via virtutis fecisset progressus, si moderatione duce, lento

to passu, sensim sine sensu promovisset gradum, is inconsulto cursu sibi remora factus, hæret, ut qui nimium voluit, jam nihil possit.

Ingentia cœlo damna, orco lucra imprudens fervor parit; quantum enim animabus prodesse potuisset, tantundem solatii additur orco, demitur cœlo. Etiam bonâ mente, nisi hæc discretionis subsit legibus, multum errari potest.

8. Decembris.

Plus Maria dolet Unigenitum peccatô offendi ab hominibus, quàm doluerit, eundem crucifigi. S. Ignat. apud Nadasi in an. Mar. n. 670.

UT nulla soli cum tenebris, ita nulla Mariæ cum peccato, seu actuali, seu originali communio: perpetua inter hos oppositio.

Ut causa causæ, est causa causati, sic crucifixionis Christi causa est peccatum, quam toties repetis, quoties peccas; & hoc quanto Mariæ dolore?

Judæi crucifigentes Christum non agnoverunt; tu scis, in quem delin-

quas; pro illis necdum, ut pro te, passus ille fuerat! tot tu, nulla illi, novæ legis Sacramenta in subsidium acceperunt. Vide, quàm Judæis deterior sis?

Mors Christi adeò mala non est, ut etiam inter bona censeretur; erat enim malorum terminus, humanitatis debitum, æternæ felicitatis janua; peccatum verò ita malum est, ut solum malum sit.

Qui colere vult Mariam, Filium non offendat; sic Matris unà, & Filii te filium probabis: quomodo placere possit Matri, qui inimicus est DEI? Hæc pietatis est medulla, sine qua nihil profunt omnia.

9. Decembris.

Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, cæterisque quibuslibet divinis donis ornatus, instructusque sit, propterea obtemperandum est, sed ob id solùm, quòd vices DEI gerat. S. Ign. in Ep. de perf.

Qui propter humanas rationes obedit, ab hominibus præmium
ex-

expectet, æternum non accipiet; quod DEUS non dat, nisi sui causâ obtemperantibus. Nemo libenter frustra laborat. Quod agis, fac cum merito.

Servi DEI sumus, non hominum mancipia. Cur horum potiùs gratiâ, quàm illius, obediamus? oculorum servi onus ferunt, fructum non accipiunt.

Qui humanæ seu prudentiæ, seu benevolentia nititur, heu! quàm fragili insistit fundamento! utraque instabilis est. Quid hominis benevolentia mutabilius? quid ejus prudentia magis obnoxium erroribus?

Solus de actionis bonitate, de laboris impensi pretio, certus est, qui homini, non propter hominem, sed propter DEUM obedit; quid ille prodesse potest sine hoc, an non omnia hic sine illo?

10. Decembris.

Mos sibi quisque ad imitandum proponat, quos diligentia insignes, & magnanimitate videbit. S. Ign. in Ep. de perf.

Magna magnorum virorum exempla calcaria sunt, quæ, quid agendum sit, potentissimè stimulant; vocem habent eloquentiâ omni magis facundam. Ideo primos peculiaribus DEUS ornavit donis, ut haberent posterì, quorum virtute provocarentur ad paria.

Nec est, quòd imbecillitatem quis excuset. Potuerunt illi, cur tu non possis? etiam illis Damascena è terra coaluit corpus; par utrisque gratia; quid adhuc desit, nisi animus?

Malè naturam inculpamus, nostros illa veretur nutus; negligentia, non impotentia vitiò fit, quòd à tantis exemplis degeneres abeamus. Consuetudo altera natura est, fac, secunda sit primâ melior.

Regula in ædificiis debet esse perfecta; secus muri declinabunt ruinae propiores, quàm fastigio. Artefactum suâ ideâ non fit melius. Optimi sint, quos imitandos designamus.

II. Decembris.

Difficilius est spiritum comprimere, quam carnem affligere. S. Ign. apud Orland.

UT corpori negentur commoda, ut membra dolore atterantur, durum quidem est; sed non ita sublimē, quin eò etiam philosophica virtus ascenderit, quæ fortunas, & vitam contemnere non semel docuit.

Contemni, posthaberi aliis, sui æstimationem contemptui habere, hoc, ut naturæ ordinem, sic etiam omnem Philosophorum captum excedit; ille solus virtutis hujus Magister est, qui mitis erat, & humilis corde.

Externa mala tolerare, cortex solum est patientiæ: est ea ferre æquanimitè, quæ animam vulnerant, hæc medulla virtutis est. Hic Rhodus, hic saltus est. Sinceræ hic lapis lydius virtutis.

Corporis ferre molestias, jactantia sæpe, sæpe pertinacia docuit: ast animi læsi gemitus comprimere, spiritus ad alta natos, intra rectæ rationis limites cohibere, non nisi fortitudo potest.

12. Decembris.

*Negligentia, & tepiditas semper maestos
pariunt ignavo labores.* S. Ignat. in
Epist. de perf.

MAgis ille laborat, qui minùs.
Otiosi citiùs atteruntur viri-
bus, quàm negotiosi; qui suis indul-
gent cupiditatibus, plura patiuntur
iis, qui carnem suam cum vitiis, &
concupiscentiis suis crucifixerunt.

Ubi fervor est, ibi labor non est;
ubi amatur, ibi non laboratur, vel
certè labor ipse amatur. Ampliùs
nos terret difficultatis metus, quàm
ipsa difficultas.

CruX tepidorum est gravissima.
Idem cum ferventibus onus sentiunt,
sed unctiõnem cum illis non acci-
piunt. Hæc eam fervido animo ala-
critatem facit, ut quàm parum avem
pennæ, tam modicè omnes difficul-
tates eum onerent, ut potiùs evehant
in sublime.

Grande malum, quod domi nasci-
tur; semper adest, continuò premit,

&, quod deterrimum, medicam manum impedit; quia non aliter, quàm domesticâ curâ, & sui interitu sanabilis.

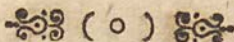
13. Decembris.

Certum omnino sit, DEUM semper esse ad liberalitatem paratum, modo altam in nobis, profundamque humilitatem inveniat. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

UT pronissimæ in valles è montibus confluunt undæ; sic nullus abundantiora charismatum ab Altissimo fluentia speret, quàm qui se, sui que æstimationem à se quàm profundissimè abjecerit.

Si enim vas vacuum non sit, aquam non hauriet; sed nec is gratiarum speret abundantiam, qui eas, sui honoris cupiditate plenus petit. Arrogans ille Pharisæus vacuus à Domino recessit, non liberalitatis divinæ, sed tuæ arrogantiae vitiô.

Nemo securior, quàm humilis. Illa solùm contra vehementiores Bo-
rea

reæ furores tuta consistit arbor, quæ
 profundissimas in terram radices mi-
 sit. Feriunt altas fulmina turre,
 dum sine noxa crescunt myricæ.

Respexit DEUS humilitatem ancil-
 læ suæ, ideo fecit illi magna, qui po-
 tens est; nec nunc plura cum ullis ille
 facit prodigia, quàm cum illis, qui
 sibi vilescunt. De se parum sentien-
 tes, plura faciunt.

14. Decembris.

*Multa, sæpe etiam bona omitti, & quæ
 agenda non fuissent, modò peccatum
 non sint, committi possunt, ob homi-
 num, quibus prodesse volumus, judi-
 cium. S. Ignat. apud Ribad.*

BOnum, malùmne fit aliquid, non
 tam res ipsa, quàm circumstan-
 tiæ definiunt; in his sæpe malum fit,
 quod in aliis tolerabile, in aliis etiam
 laude, vel præmiò dignum fuisset.

Non una ægros omnes levat medi-
 cina; quia quidquid recipitur, per
 modum recipientis recipitur; nem-
 pe

pe bonum ex integra causa ; si vel una illam circumstantia vitiat , bonum esse desinit , imò fit malum.

Cum aliorum perturbatione velle bona facere , non est gratum DEO holocaustum parare ; qui cum charitas fit , nihil ei placet absque charitate. Grator illi pugillus cum pace , quàm thesauri cum jurgio communi oblatis.

Aurum est charitas ; ut ab illo ignobilia etiam metalla , vel ligna fulgorem , sic ab hac viles , omittendæque alias actiones pretium accipiunt. Sic age , ut nulli justæ præbeas offensæ causam.

15. Decembris.

Audire facilius est , quàm loqui. Sanct.
Ignat. apud Nolar.

ARtium nulla tot eget præceptis , quàm ars bene dicendi : quia nulla pluribus obnoxia est erroribus ; linguam tot natura conclusit repagulis , labiis , dentibus custodivit , ut raro prodeat , ne sæpe erret.

Linguae proximum natura cerebrum, rationis sedem, constituit; binos addit in vigiliam oculos; nempe, ut nihil proferat illa, nisi quod & prudentiae legibus conforme, & admodum circumspectum sit.

Heu me! quæ non sermo unus inconsideratè fusus movit bella? concitavit incendia? volat irrevocabile verbum, & jacti instar teli multos vulnerat. Omnibus te periculis, fastidiis omnibus erues, si tacere didiceris.

Summus semper apud omnes silentio fuit honor; quantum silentii, tantum cuique fidei, & authoritatis. Mirum nos tam prodigos ad locutionem, cum ea justò frequentior omnem plerumque prodigat nostri æstimationem.

16. Decembris.

Malè credit Judex accusanti, nisi auditò accusatò, hunc reum inveniatur. S. Ign. ibidem.

Nemo frequentius errat, quam qui facile credit: pensari audita,

ta, maximè, quæ alienæ famæ derogant, & fides iis tamdiu negari debet, donec palpari veritas possit.

Si accusâsse sufficit, ut quis reus agatur, nemo innocens manebit; loquendi de aliis, & censurandi consuetudo ita latè invaluit, ut nulla res majori opus habere examine videatur, quàm delatio.

Mali fallere, boni falli possunt, neutris præpropere debetur fides. Nos ipsi quàm sæpe fallimur, quàm pronum, ut in re, vel persona lateat error? Facilior est tardæ, quàm festinatæ credulitatis venia.

Reô nondum auditô nihil certi statui potest: si data delatori una, servanda est aurium altera delato. Suus esse debet purgationi locus; in dubio favendum reo. Quibus delationes audire volupe est, delicias in quisquiliis quærunt.

17. Decembris.

Inconsultô Deô aggrediendum est nihil. S. Ignat. apud Lud. Gonza.

Hu-

Humana consilia bis fallacia sunt : primùm, quia rarò sincera, dein, quia fragilia; solis absque metu niti possum, quæ è mente suprema veniunt: illis enim nec fidei quidquam deesse potest, nec soliditatis.

Multi sunt authores operis imperfecti; quia, cœlô multi non consultô, telam ordiuntur: non speret bonum negotiorum finem, nisi à primo ea principio quis incipiat. Hoc negligere est errare.

Rogari vult DEUS, ut suum tenebris nostris lumen affundat, sine quo densa in caligine palpitemus omnes; etiam sapientissimo non unam ambitio, & sui amor, umbram offundit.

Inconsulta nostra molimina ridet DEUS, quæ dum fervent maximè, dum optimo successu portum videntur respicere, subsidunt. A Babylo-niis discite architectis, quid turrim, cœlô adversô, ædificare profit.

18. Decembris.

Suâ semper veritas luce splendet, ubi mendacium tenebris offunditur, sed his casti-

stigandis sola rei præsentia sufficit. S.
 Ignat. apud Bart. l. 2. f. 174.

Qui mendaciis occultare veritatem volunt, telas texunt araneorum; frustra ingenium eviscerant, quisque ventus dissipabit malè connexa retia. Quàm parum ignis in sinu, tam parum diu potest latere veritas in recondito.

Bellum cedro movere venti possunt, assibilare, folia commovere, frondes concutere, solitæ obesse paci possunt, à recto avertere tramite, aut evertere non possunt: pari nititur radice veritas, non evertetur.

Si veritas à parte tua sit, non est quod ullum, quod mille timeas: una recti conscientia contra mille te defendet adversarios, & structos contra te cuniculos, ubi eruperint, in fumum mittet.

Non solet latere veritas: in sole posuit tabernaculum suum, amat publicum, frustra simulas? etiam, te nolente, theatrum subit veritas, quam
 si

si lingua neget, frons, oculi, rubor
prodent.

19. Decembris.

*Huic quàm maximè invigiletis; alter de
altero in bonitate sentientes, ut utrique
invicem diligamus. S. Ignatius apud
Bart. l. 3. f. 250.*

A MOR DEI latissimè patet: tot ha-
bet appendices amores, quot
homines; ut ex oceano fluvii in eun-
dem reversuri deducuntur, ita ex sin-
cero DEI amore plurimi derivantur
amores, qui ad ipsum revocantur.

Si amicorum omnia sunt commu-
nia, debent etiam amores illis esse
communes. DEUM non diligit, qui
non eadem cum illo diligit. Vide,
quid non possit amor DEI? cogit om-
nes ad omnium amores.

Profanus amor, ut amet unum, odit
plures, offendit omnes, cæcus semper
& cùm amat, & cùm odit. DEI amor
tum efficacius amat, cùm tenerrimè
amat omnes, & cùm nullum odit, tunc
solùm unum verè amare se probat.

Ho-

Homines natura nos esse, non feras voluit, id est, sociales; humanitatem debemus amoribus, ne illa in nos censura cadat: quòd homo homini lupus audiat; qui calce ferit ùt equus, rugit ùt leo, mordet ùt canis, corrumpit ùt taurus, homo non est.

20. Decembris.

Cui inutilis benignitas extitit, utilis ejus exemplò cæteris sit severitas. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 7.

UT severitas, sic & remissio, cùm modum nescit, evertit imperia. Matrum indulgentia plurimos perdidit, quos tempestivus patris rigor servare potuisset. Malus Superior, sub quo nihil ulli liceat, pejor sub quo omnia omnibus.

Qui conniventiam sibi subditis place re curat, DEO displicebit; quia pluribus viam malis aperit, quàm ut facile dein queant extirpari. Sera nimum est medici severitas, dum totum cancer corpus occupavit.

Eò graviora censentur mala, quò plu-

pluribus officiunt. Qui parcit malis, nocet omnibus : illis, quòd non emendentur, aliis quòd sequiora faciliùs exempla imitentur. Plura remissio, quam severitas reipublicæ minatur damna.

Quod levi manu curari poterat vulnus, conniventia neglectum evadit incurabile. Inclemens sanè benignitas ! dum quod levissimis principio emendari poterat, ferrum deinde, & ignes, utinam non æternos subire debet malum.

21. Decembris.

Nullus quidem, ii tamen offendendi minimè, qui, si adversarii forent, possent nostrum in divino obsequio, & salutis publicæ studio, cursum impedire. S. Ignat. in Hist. Soc. I. 16. n. 122.

AGrè progreditur Petri navicula, dum potentes contra nituntur venti ; qui, nisi Typhim illa reperiat, faciliùs naufragium, quàm portum tenebit. Contra, propitiis ventis velocissimè vehetur.

Quid!

Quid juvat crabrones concitare? si non lædant, molestant tamen, & laborem, melioribus curis debitum, ut repellantur, occupant. Pugnando parùm fructûs colligitur.

Magna magnorum planetarum vis est in sementem: tum divini verbi semen centesimam pollicetur messem, dum faventibus illud astris, spargitur. Ut invitâ Minervâ, parum discas, ita Jove adverso non multum proficies.

Plûs animarum fructui unus obesse, quàm centum prodesse possunt; maximè si opibus, si autoritate valeat, qui se opponit. Fac, quod potes, non quod velles. Satiùs est parum tutò lucrari, quàm magnum proventum periculo exponere.

22. Decembris.

Ita pœnitendum, ut in corde contritio, in ore confessio, in opere sit satisfactio. S. Ignat. in MS. Catech.

Magna res pœnitentia! faciliùs est innoxiam à crimine tueri animam, quàm congruam pro scelere pœ-

pœnitentiam. Sunt suæ etiam crocodilo lachrymæ, quæ non ubertate, sed affectûs sinceritate pensandæ sunt.

Pœnitentia crimine minor esse non debet; quot in se peccator habuit oblectamenta, tot de se facere debet holocausta; imò totus homo DEO immolari debet in pœnitentia; quia totus eum offendit in culpa.

De scelere commisso certus es, de congruè acta pœnitentia certus esse non potes, ideo nunquam cessandum est à pœnitentia; dolor non nisi vitâ terminetur.

Quid tardas converti ad Dominum? itâne volupe tibi est mancipatus diaboli? si, veniæ spe, scelera sceleribus multiplicas, cave, ne priusquam eò venias, naufragium subeas. Pœnitentia, quæ ab infirmo fit, infirma est.

23. Decembris.

Omne ordinem, & eligendi formam Spiritus Sanctus, qui ad electionem movet facile supplet. S. Ign. p. 8. c. 6. n. 5.

Mirus artifex est Spiritus Sanctus, nec regulis se alligari, nec exemplis sinit; operatur ubi, & prout vult. Quod ventis, hoc etiam divino Flamini proprium est, quod unde veniat, aut quò vadat, ignoremus.

Felix! qui ab eo regi se sinit. Examine spiritus, an à DEO sint. Non omnia, quæ sancta videntur, talia sunt; sub pietatis larva sæpe abscondi improbitas potest; quis discernet?

Ingenii nostri acumen longè magis imbecillum est, quàm ut in rebus DEUM, animam, æternitatem concernentibus tutò eligere quid possit: accersendum è cælo lumen, cor Spiritui Sancto præparandum.

Ut non veniunt, nisi ad candida tecta, columbæ, ita nitor animæ optima est ad Divini Flamini lumen accipiendum præparatio; sine quo caligat omnis humana sapientia, ingenium omne cæcutit.

24. Decembris.

Innocentia vitæ, ac sanctimonia, multum quidem per se valet, & cæteris rebus

omnibus longè præcellit, sed nisi cum prudentia, agendique cum hominibus modo sit conjuncta, manca erit, atque infirma. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

Suum auro, etiam intra montium viscera condito, inest pretium: ast eò longè minùs, dum usus humanos subit: sic est sua sanctitati domestica utilitas, publico tamen tum incipit prodesse, quando privatam, quâ dives est, virtutem, aliis communicat.

Quid juvat plenam optimis mercibus habere officinam, si eas venum non ponas? latebunt, nihil lucri ferent. Qui meliùs sua novit vendere, quæstum facit uberiolem. Ideo sua in te DEUS cumulavit dona gratiæ, ut in plures deriventur.

Si brusca, & morosa tua sit sanctitas, non à te modò arcebis homines, sed à virtutis studio; tetricam esse tristi supercilio doces, cum veræ sit lætitiæ parens; nec sincerius gaudere possit ullus, quàm qui bonus.

Vultus ad serenitatem explicatus, placidus sermo, benignior oculus, perpetua morum tranquillitas, si sanctitati vitæ conjuncta sunt, tum optimo virtutum proventu doces. Cæterùm frustra vocabis in sequelam, quos atro vultu cogis in fugam.

25. Decembris.

Viles, abjectos, imbelles eos, ignavosque putate, si vel unus in aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem aucupetur, ipsius nutibus diligentius, quàm vos ut gratiosi apud cœlestem Regem evadatis. S. Ignatius apud Bart. l. 4. f. 328.

Maxima mundi felicitas eo absolvitur gradu, si quis inter aulæ domesticos assumptus, regii Ministri fortem obtineat. Quantis hoc apud multos laboribus, quantis stetit impensis! Ecce idem tibi volenti ultro apud DEUM prostat.

Quantùm terreni Regis gloriam æterni Majestas excedit, tantò majus est,

est, quod huic præ illo debes obsequium. Confer paralellas. Ille pari tecum luto compactus, paribus obnoxius ærumnis, pares abiturus in cineres: DEUS æterna, & immensa Majestas. Vide, quid, cui, debeas?

Hominem DEUS induit, ut sui à nobis impetret sequelam, extorqueat famulatum. Vel fides nobis deest, vel inferni pœnas non simplices meremur, quòd tali Domino tam parum, & tam segniter serviamus.

Nec nostrum sine mercede postulat obsequium; æternum pro labore modico donat præmium. Pudeat nos in lucra temporalia tam pronos, si æterna turpi vecordiâ negligimus!

26. Decembris.

Omnia tua dicta, & facta in vulgus emanabunt, cogita ea, quæ in tenebris dixisti, in lucem proferenda. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 13. n. 55.

LInceos habet oculos vulgus, nihil ei absconditum; ea; quæ remon-

motos intra parietes sepulta credebantur, erumpunt tandem in publicum; nihil tam abstrusum, quò non rima aliqua oculis accessum cedat.

Quò nequit oculus, penetrat suspicio; quæ ubi semel invaluerit, non quiescit, sed, ut sagax odorem tam diu sectatur canis, dum prædam teneat: ita humani acumen ingenii irrequietum scrutatur omnia, donec secreta resciat.

Defossam in terram semen sepelitur quidem, sed ad tempus; quò brevi exactò, sensim sine sensu, prodit seges; ita quæ amici pectore, velut agro, altissimè, tutissimèque credis recondita, in apricum protrudentur.

Ama, ut osurus; & dum amaris, puta, odiò te olim prosequendum; ita te, & tua fidas amico, ut nocere non possit, licet velit. Quò vehementior est amor, tantò citius in cinerem deficit, & affectui immoderato paria succedunt odia.

27. Decembris.

Nimiùm cauti in rebus divinis raro magna, atque heroica aggrediuntur: his namque manum non applicat, qui minutam quamlibet difficultatem, quæ occurrere posset, formidat. S. Ignat. apud Nolar. c. ult.

Qui ventos attendit, nec navigat, nec unquam seminat; quid fortè periculi, quid occurrere difficultatis possit? si scrupulosè metuas, nulla te unquam ad audendum aliquid inducet resolutio.

Parvuli sunt, quos quævis facilè terret umbra; quibus ætas, & virtus adulta, iis pectus contra difficultates magis est firmum. Sæpiùs opinio, quàm difficultas nos ab agendis revocat. Semper accincti, nunquam inchoamus.

Fortè periculum, quod tantopere metuimus, nunquam eveniet; cur sumus ante causam miseri? qui felices esse possumus, si timori spem sub-
sti

stituamus. Nemo plùs nos impedit, quàm ipsi; dum nimiùm sapere volumus, desipimus.

Frustra fatigaris, brevior humana est perspicacia, quàm ut prævideat univèrsa; quæ suspicaris, nunquam evenient, fient autem, quæ tu non cogitas. Divinæ aliquid providentiæ relinquendum, suus etiam spei dandus est locus.

28. Decembris.

Discussis, decretisque jam rebus, nox ultimum dare debet consilium. S. Ignat. apud Bart. l. 3. n. 35.

PRudentia virtus non esset, si omnia, quæ nobis incidunt, consilia essent; quàm bellè tum omnia, & nihil inconsultò gereretur, sed ut non quodvis cerebrum Palladem, ita nec quævis incidentia consilium parit.

Consilia, ut iis tutò uti possis, festina non sint; præcipitata enim facile præcipitant. Ut una fax alteri, sic

& cogitatio una lucem addit alteri, ut magis perspicuè, quid agendum sit, videas.

Multa impetus dicat, qui justâ, si temperetur morâ, damnabit, quæ ante probaverat. Sæpe passio menti offundit caliginem, hæc judicium eripit, cui tempus mederi potest: quantum enim subsidit illa, tantò plùs lucis affulget.

Nemo omnibus horis sapit. No-vercæ sunt dies aliquæ in nostram ortæ perniciem; noctem, si expectamus, felicior illucescet altera. Dilata fieri possunt, facta, si malè cedant, mutari non semper possunt.

29. Decembris.

Otium malorum omnium origo, quoad ejus fieri poterit, locum non habeat.

S. Ignat. p. 3. c. 1. n. 6.

ADæ filii sumus, nostræ nos decet non oblivisci hæreditatis, ut in sudore vultûs pane nostro pascamur. Qui non laborat, non manducet,

vox est Apostoli. Quî factò vespe-
re grossum speres? si non laboras in
vinea.

Homo nascitur ad laborem; nihil
agere, perinde est, ac non vivere.
Vita corporis in motu consistit, si
cessent arteriæ, si anhelitus sistat,
deficit vita: sic nec anima vivere
censenda est, quæ, quod deberet,
non agit.

Tempus illud inter perdita com-
putandum venit, quod in utilitatem
animæ impensum non est. Non om-
nis, qui diu fuit, diu vixit. Senex
vitiosus, virtutis ætate, puer est;
juvenis virtuosus parum adhuc du-
ravit, & tamen diu vixit.

Natura nihil otatur. Omnia
sunt in motu; fluunt aquæ, rotan-
tur astra, ignis semper in conatu;
nostrô nempe documentô: ne igna-
viâ, & torpore labi sinamus tem-
pus, sed cùm hoc favet, operemur
bonum.

30. Decembris.

Sicut magnam in cœlo reportat mercedem, qui conatur expellere cogitationem pravam: ita magno se periculo in gravia mala labendi exponit, qui bonis inspirationibus non assentitur. S. Ignat. apud Nolar. c. ult.

Offert DEUS gratias, non obtrudit; invitat ad bonum, non cogit; si quis enim inhumanus rejecerit, quid mirum? si reciprocè rejiciatur. Sic ille nos visitat, prout illum nos colimus.

Qui oblatum contemnit beneficium, non favorem, sed odium promeretur; dum, qui primum avidus accipit, meritum sibi comparavit ad aliud. Optima nempe beneficii compensatio, gratitudo est.

Cautè inspirationibus attendendum: conditiones sunt, quibus DEUS tuam salutem alligavit; talem si negligas, periisti, non DEI parsimoniâ, sed oscitantia propriâ. Hodie, si

vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra.

Dum pulsat DEUS ad ostium, dum aurem vellicat, cave, aurem cordis obtures; si monet, Pater est; si minatur, Dominus est; semper Salvator, tuus semper intentus, dic: Loquere Domine, quia audit servus tuus.

31. Decembris.

Sit laus, & gratia DEO Creatori nostro, ex cujus infinita liberalitate, & munificentia bonorum omnium ratio, gratiæque redundat. S. Ignat. in Epist. ad Hispan.

PLures numeraremus gratias, si sæpiùs grati essemus: gratitudo pro uno, novi est beneficii sollicitatio. Avet ille benefacere, qui totus bonitas, totus liberalitas est. Numerata stellas, si potes, & eodem censu gratias, vel hoc die, aut anno acceptas, in computum coges.

Et quid nobis debet Altissimus? dedit gratias, antequam mereri, aut desiderare possemus; continuat in momenta, & quid rependimus? dat sine spe, gratuito, sine termino liberaliter.

Illud beneficii auge dignitudinem, quòd tam vilibus vermiculis, imò ingratis, rebellibus, inimicis benefaciat, & quod captum omnem excedit, dum offenditur, benefacere non cessat. Quid agimus? feræ cicurantur beneficiis.

Quid retribuēs Domino pro omnibus? si te, si tua des? non das, sed reddis, quod suum est. Da hunc annum, da futurum, totam da DEO æternitatem,
& fac

O. A. M. D. G.

